Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

4 ЧЭРВЕНЯ 2016 г. СУБОТА № 105 (28215) Кошт 2100 рублёў

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

Важнае пра дэнамінацыю

СТАР. 3

Што на талерцы ў анкапацыента?

СТАР. 6

Спорт са звярыным выскалам

СТАР. 10

ЦЫТАТА ДНЯ

Анатоль КАЛІНІН, намеснік прэм'ер-міністра:

«Галоўнае для нас сёння — гэта чалавек і яго камфортнае пражыванне. Бачым, што недастаткова ўвагі ўдзяляем спажыўцу нашых паслуг у сферы ЖКГ пры пражыванні ў доме. Адсюль вынікае і тэма энергаэфектыўнасці жылога асяроддзя. У мінулай пяцігодцы значна прасунуліся ў сферы ўкаранення новых тэхналогій — ад агароджвальных канструкцый і энергаэфектыўнага шкла да сістэм рэкуперацыі. У наступныя пяць гадоў перад намі стаіць задача: не менш за 60% уводзімага жылля павінна быць у энергаэфектыўным выкананні».

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 4.06.2016 г.

Долар ЗША	20007,00	▲
Еўра	22309,00	▼
Рас. руб.	299,21	▲
Укр. грыўня	801,24	▲

ISSN 1990 - 763X

ПАД МІРНЫМ НЕБАМ БЕЛАРУСІ

Фота БЕЛТА.

Сёння ў Гродне распачынаецца XI Рэспубліканскі фестываль нацыянальных культур, на які з'едуцца прадстаўнікі амаль усіх дыяспар, што жывуць у нашай краіне.

З адкрыццём гэтага форуму яго арганізатараў, удзельнікаў і гасцей павіншаваў Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка. «Наша дзяржава актыўна падтрымлівае рэалізацыю правоў усіх нацый, якія жывуць у Беларусі, на свабоднае развіццё іх мастацтваў, моў і традыцый. Прадстаўнікі розных народаў берагуць сваю спадчыну і тым самым садзейнічаюць гарманічнаму развіццю грамадства, дэманструюць ва ўсім свеце міралюбнасць нашай дзяржавы, яе імкненне да згоды і ўзаемаразумення», — гаворыцца ў віншаванні. Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што за час свайго існавання фестываль стаў месцам сустрэчы людзей з адкрытымі шчырымі сэрцамі. Ён садзейнічае ўмацаванню добрасуседскіх сувязяў, служыць сімвалам дружбы і павагі. Кіраўнік дзяржавы выказаў упэўненасць, што і цяперашні форум стане сапраўдным святам шматнацыянальнага мастацтва, падорыць гледачам нямала новых уражанняў і цікавых сустрэч.

■ Круглы стол

КАРАНІ І КРОНЫ

ЭКАЛАГІЧНЫ ЛАД ЖЫЦЦЯ — МОДА ЦІ НЕАБХОДНАСЦЬ?

Спытай сёння ў жыхара нашай краіны, ці лічыць ён сябе экалагічна культурным чалавекам, і бадай што кожны, не задумваючыся, адкажа: «А як жа!» Але ці так гэта? Што такое экалагічная культура і наколькі яна развіта ў нашым грамадстве? Як моду на экалогію ператварыць у неад'емную частку жыцця? Якія меры з боку дзяржавы і саміх грамадзян дапамогуць беларусам стаць больш экалагічна свядомымі? Гэтыя і іншыя пытанні сталі галоўнымі падчас «круглага стала» «Экалагічная культура і яе складнікі», які ў рэдакцыі «Звязды» мы правялі да Сусветнага дня аховы навакольнага асяроддзя.

У дыскусіі прынялі ўдзел намеснік старшыні Мінскага гарадскога камітэта прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Таццяна ДУБІК, старшы навуковы супрацоўнік Цэнтра сацыяльна-філасофскіх і антрапалагічных даследаванняў Інстытута філасофіі НАН Беларусі Наталля ЗАХАРАВА, галоўны спецыяліст упраўлення па каардынацыі дзейнасці ў сферы абыходжання з другаснымі матэрыяльнымі рэсурсамі ўстановы «Аператар другасных матэрыяльных рэсурсаў» Наталля КУДЫРКА, намеснік дырэктара ўстановы «Цэнтр экалагічных рашэнняў» Дар'я ЧУМАКОВА.

СТАР. 8–9

Падпіска-2016

У ГРОДНА — ПА ПАДАРУНКІ АД «ЗВЯЗДЫ»

ЗВЯЗДА Да чытача з любоўю!

Сёння звяздоўскі «дэсант» высаджваецца ў старажытным Гродне. Прызнаемся, даўно чакалі гэтага прыемнага спаткання. Ды яшчэ нагода якая — 4-5 чэрвеня ў Гродне адбудзецца XI Рэспубліканскі фестываль нацыянальных культур. Вядома, мы проста не маглі застацца ў баку ад гэтага адметнага свята.

Падчас фестывалю будзе працаваць стэнд Выдавецкага дома «Звязда». Знайсці нас нескладана: арыенцір — каля палаткі РУП «Белпошта» на скрыжаванні вуліц Сацыялістычнай і Ажэшкі. Падчас свята наладжана разнастайная культурная праграма. Мы са свайго боку таксама прыбываем у Гродна з сюрпрызамі. Перш за ўсё рады вітаць сваіх чытачоў і спадзяёмся, што звяздоўцаў стане больш. Кожны, хто 4 чэрвеня аформіць падпіску на трэці квартал ці другое паўгоддзе 2016 года на нашы перыядычныя выданні, — газеты «Звязда», «Літаратура і мастацтва», часопісы «Алеся», «Бярозка», «Вожык», «Маладосць», «Нёман», «Полымя», «Родная прырода» — можа атрымаць наш фірмовы падарунак на стэндзе Выдавецкага дома. Пабачыцца, падпісацца ды яшчэ і падарунак атрымаць — думаем, заманлівая прапанова. Так што шчыра запрашаем — прыходзьце, сумаваць дакладна не давядзецца!

ДОБРЫЯ СУСТРЭЧЫ Ў ДОБРУШЫ

Літаральна адразу пасля паездкі ў Гродна мы накіроўваемся на Гомельшчыну. У панядзелак, 6 чэрвеня, Дзень падпісчыка газеты «Звязда» з 13.30 да 16.00 адбудзецца на Добрушскім раённым вузле паштовай сувязі. Завітайце на добрыя сустрэчы!

УЗНАГАРОДЫ — ДАСТОЙНЫМ

Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка ўдастоіў дзяржаўных узнагарод прадстаўнікоў розных сфер дзейнасці, падпісаўшы адпаведны ўказ. Дзяржузнагарод удастоена амаль 80 прадстаўнікоў розных сфер дзейнасці за шматгадовую плённую работу, узорнае выкананне службовых абавязкаў, актыўную дзяржаўную і грамадскую дзейнасць, дасягненне высокіх вытворчых паказчыкаў, значны асабісты ўклад у развіццё заканадаўства і парламентарызму, будаўнічай галіны і сельскай гаспадаркі, навуковай і педагагічнай дзейнасці, сферы мастацтва, культуры і спорту.

У прыватнасці, ордэнам Айчыны III ступені ўзнагароджаны намеснік генеральнага пракурора Беларусі Аляксандр Лашын, ордэнам «За службу Радзіме» II ступені — памочнік міністра абароны па ідэалагічнай рабоце ва Узброеных Сілах — начальнік галоўнага ўпраўлення ідэалагічнай работы Міністэрства абароны Аляксандр Гура.

У ліку ўзнагароджаных ордэнам Пашаны — міністр інфармацыі Лілія Ананіч, намеснік старшыні Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Анатоль Русецкі.

Сярод узнагароджаных медалём «За працоўныя заслугі» — машыністы рэспубліканскага ўнітарнага вытворчага прадпрыемства «Граніт» Аляксей Кошман і Віктар Курловіч, галоўны архітэктар праекта ўпраўлення праектных работ ААТ «Палессежылбуд» Сяргей Макарскі.

Медаля Францыска Скарыны ўдастоены загадчык лабараторыі Інстытута эксперыментальнай батанікі імя В.Ф.Купрэвіча НАН Беларусі Мікалай Ламан, артыст, вядучы майстар сцэны Беларускага рэспубліканскага тэатра юнага гледача Мікалай Лявончык і іншыя, паведамляе прэс-служба кіраўніка дзяржавы.

Акрамя таго, ганаровыя званні прысвоены прадстаўнікам прамысловасці, пракуратуры, культуры, адукацыі і спорту.

■ Акцыя

КВЕТКІ ПАКАЛЕННЯЎ

Учора ў мінскім парку Перамогі распачаўся новы праект Беларускага рэспубліканскага саюза моладзі — «Дыялог пакаленняў «Кветкі Вялікай Перамогі». У ім узялі ўдзел каля 150 маладых дэлегатаў V Усебеларускага народнага сходу з усіх рэгіёнаў Беларусі, ветэраны вайны і працы, палітыкі, дзеячы культуры, прадстаўнікі спорту, бізнесу, навукі. Экспертамі ў дыялогу паміж моладдзю і сталым пакаленнем выступілі дзяржаўныя дзеячы.

Фота Надзеі БУЖАН.

— Удзел моладзі ў такім значным мерапрыемстве, як Усебеларускі сход, гэта не проста неабходнасць — гэта важна, — мяркуе **Наталля КАЧАНАВА, намеснік прэм'ер-міністра**. — Таму што мы будзем абмяркоўваць перспектывы развіцця нашай дзяржавы на бліжэйшае пяцігоддзе. Моладзь — гэта тое пакаленне, якому давядзецца рэалізоўваць усе гэтыя планы. Правядзенне такога мерапрыемства, як «Дыялог пакаленняў» — гэта магчымасць пачуць меркаванне маладых людзей, як яны ацэньваюць тое, што зараз адбываецца ў нашай краіне. Але яшчэ больш важна адчуць клопат маладога пакалення аб нашай краіне.

Па словах намесніка прэм'ер-міністра, дзяржава ўсебакова падтрымлівае маладых людзей. У іх ёсць магчымасць атрымліваць якасную адукацыю, пры стварэнні сям'і ці падчас размеркавання — разлічваць на матэрыяльную дапамогу. «Гэта прыярытэтныя пытанні для краіны», — падкрэсліла яна.

Па словах **Андрэя БЕЛЯКОВА, першага сакратара ЦК БРСМ**, такога кшталту мерапрыемствы, як «Дыялог пакаленняў», арганізоўваюцца для таго, каб забяспечыць пераемнасць, наладзіць сувязь паміж маладымі і сталымі людзьмі. «Мы сабраліся для таго, каб і абмеркаваць кірункі развіцця краіны, і атрымаць параду ад больш дасведчаных, і паслухаць мудрых людзей. Бо для моладзі — дэлегатаў сходу — вельмі важны наказ, які яны атрымалі сёння», — лічыць кіраўнік БРСМ. Падобныя мерапрыемствы, паведаміў Андрэй Белякоў, пройдуць ва ўсёй краіне.

«Усебеларускі сход — гэта традыцыя Беларусі постсавецкага перыяду (яны адбываюцца з 1996 года), бо ніякай іншай формы, калі непасрэдна раяцца з народам, сучаснае грамадства не прыдумала, — лічыць эксперт «Дыялогу» **Лідзія ЯРМОШЫНА, старшыня Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў**. — Існуе і рэферэндум, але гэта дарагое мерапрыемства і ў ім няма жывога голасу асобных грамадзян, якія могуць выступіць. Чаму моладзь? Бо менавіта ім — будаваць нашу краіну і рухаць яе наперад у бліжэйшыя пяць, дзесяць і пятнаццаць гадоў... Лічу, што моладзь на вопыце Усебеларускіх сходаў не толькі дае парады, яна вучыцца кіраваць краінай». Лідзія Ярмошына таксама паведаміла, што «8 чэрвеня стане вядомы каляндарны план правядзення дзвюх выбарчых кампаній».

Вераніка ПУСТАВІТ.
pustavit@zviazda.by

КРОПКІ РОСТУ ДЛЯ ІНВЕСТЫЦЫЙ

Прэм'ер-міністр здзейсніў рабочую паездку ў Мінскую вобласць

Два апошнія гады адзначыліся «прасяданнем» для айчынных прадпрыемстваў асноўных рынкаў збыту — расійскага і ўкраінскага. Але і дзяржаўны бюджэт таксама не гумавы, каб падтрымліваць усю вытворчасць. Таму рацыянальнае выкарыстанне фінансавых сродкаў у сяроднетэрміновай перспектыве стала лейтматывам рабочай паездкі.

Перад прадпрыемствамі лёгкай прамысловасці краіны падчас наведвання ААТ «Світанак» прэм'ер паставіў наступную задачу:

— Трэба развіваць тавараправодныя сеткі, але пры гэтым пастаянна адсочваць, якая прадукцыя прададзеная, што з яе запатрабавана. Сучасная тэхніка гэта дазваляе, — заўважыў Андрэй Кабякоў. — Акрамя таго, неабходна прапрацаваць варыянты адкрыцця сумесных фірмовых крамаў некалькіх вытворцаў.

Рабочая паездка прэм'ер-міністра па угоддзях адбывалася разам са спецыялістамі, якія адказваюць за харчовую бяспеку ў краіне. Яны азнаёміліся з тым, як ідзе нарыхтоўка кармоў, абмеркавалі праграму іх вытворчасці, наведалі некалькі комплексаў жывёлагадоўлі. Аграрыі ж зладзілі сапраўдную выставу тых кармавых траў, якія дзякуючы дастатковаму ўтрыманню бялку і цукру змяншаюць выдаткі на выпуск прадукцыі.

— Цяпер для нас задачай з'яўляецца павышэнне эфектыўнасці работы аграпрамысловага комплексу, — разважае Андрэй Кабякоў. — Разам з тым узнікае яшчэ адно пытанне — як правільна распарадзіцца фінансамі? А для гэтага неабходна вырашыць пытанні, якія наўпрост звязаны з селекцыяй, генетыкай і корманарыхтоўкай.

— Рабіць якасную прадукцыю мы навучыліся, — канстатаваў Андрэй Кабякоў. — І на экспарт пастаўляем істотную яе колькасць. Але пакуль што выдаткі на выраб прадукцыі аказваюцца значнымі. Таму жыццёва неабходна надаць штуршок эканоміцы аграпрамысловага комплексу, што стане адной з ключавых задач да 2020 года. Калі мы гэтага рабіць зараз не будзем, то на тых рынках, дзе мы замацаваліся, нас дагоняць канкурэнты. І пасля адставаць ужо будзем мы.

Валяр'ян ШКЛЕННІК

■ Прыёмная кампанія — 2016

КОЛЬКАСЦЬ АБІТУРЫЕНТАЎ ЗМЕНШЫЛАСЯ НА 900 ЧАЛАВЕК

На цэнтралізаванае тэсціраванне ў Беларусі зарэгістраваліся 100 811 абітурыентаў. Рэгістрацыя завяршылася 1 чэрвеня.

Самым масавым прадметам на ЦТ стала руская мова. Яе плануюць здаваць 78 004 чалавекі. А беларускую мову пажадалі здаваць усяго 22 348 чалавек. Даволі сумная прапорцыя.

На тэсціраванне па матэматыцы запісаліся 47 853 абітурыенты, на фізіку — 27 718, англійскую мову — 22 558, біялогію — 23 512. Гісторыю Беларусі маюць намер здаваць 18 889 чалавек, хімію — 12 302, грамадазнаўства — 11 360 чалавек. На тэсціраванне па нямецкай мове аформілі пропускі 3 456 абітурыентаў, на сусветную гісторыю навейшага часу — 1 290, геаграфію — 1 141, на французскую мову — 734, іспанскую — 159 абітурыентаў і 14 чалавек пажадалі здаваць на ЦТ кітайскую мову.

Большасць абітурыентаў зарэгістравалася на тры дысцыпліны на ЦТ — усяго было аформлена 271 338 пропускаў. Хоць для паступлення ў сярэднія спецыяльныя навучальныя ўстановы здаюцца толькі дзве дысцыпліны, правіламі не забараняецца рэгістравацца адразу на тры прадметы.

Летась сваё жаданне ўдзельнічаць у прыёмнай кампаніі афіцыйна аформілі 101 691 чалавек.

Надзея НІКАЛАЕВА. *nikalaeva@zviazda.by*

НАШЫ КНІГІ НА КРАСНАЙ ПЛОШЧЫ

Нацыянальны стэнд Беларусі прадстаўлены ў Маскве на кніжным фестывалі «Красная плошча», які адкрыўся ўчора ў сэрцы расійскай сталіцы.

Фота БЕЛТА.

Міністэрства інфармацыі Беларусі арганізавала на фестывалі калектыўную экспазіцыю беларускіх выдавецтваў, у якую ўвайшло 1397 назваў кніг, выдадзеных у 2014–2016 гадах. На стэндзе прадстаўлены ўсе дзяржаўныя і многія недзяржаўныя беларускія выдавецтвы.

Як паведаміла карэспандэнту БЕЛТА **міністр інфармацыі Беларусі Лілія АНАНІЧ**, беларускую экспазіцыю аб'ядноўваюць некалькі галоўных тэм. Гэта 500-годдзе беларускага кнігадрукавання, якое будзе адзначацца ў наступным годзе, 30-годдзе чарнобыльскай трагедыі, а таксама тэма Вялікай Айчыннай вайны. Асобны раздзел стэнда прысвечаны краязнаўству Беларусі. У цэлым жа прадэманстравана самая разнастайная тэматыка літаратуры: мастацкая, дзіцячая, вучэбная, навуковая, мастацкія альбомы, кнігі на замежных мовах.

Беларуская экспазіцыя, размешчаная ў непасрэднай блізкасці ад галоўнай сцэны фестывалю, выклікала жывую цікавасць публікі. На стэндзе пабывалі спецыяльны прадстаўнік прэзідэнта Расіі па міжнародным культурным супрацоўніцтве Міхаіл Швыдкой, кінарэжысёр Станіслаў Гаварухін, пісьменнік Валерый Казакоў, расійскія парламентарыі і іншыя вядомыя асобы.

Извещение о проведении открытого аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Купалинка», г. Солигорск, ул. К. Заслонова, 58

Предмет аукциона:

Наименование	Общ. площадь	Инвентарный номер	Адрес
Здание базы отдыха «Дом рыбака»	93,6 кв.м	633/С-10642	Минская обл., Мядельский район, д. Шиковичи, д. 52 А

Назначение: здание гостиниц, мотелей, кемпингов. Составные части и принадлежности: одноэтажное бревенчатое здание базы отдыха, кирпичная холодная пристройка, терраса, металлический навес, уборная

Сведения о земельном участке: площадь **0,1353 га**, предоставлен продавцу на праве аренды по 11.10.2109 для обслуживания туристического объекта «База отдыха «Дом рыбака», с установленным ограничением прав в использовании земель, находящихся в водоохранных зонах водных объектов вне прибрежных полос — озера Баторино, площадь 0,1353 га

В состав предмета аукциона входит оборудование:

- печь каминная JUNIOR, инвентарный номер по учету основных средств 4381;
- печь каминная SUPER MAX, инвентарный номер по учету основных средств 4382;
- душевая кабина RIVO GRANDE GLORIA 100, инвентарный номер по учету основных средств 4389

Начальная цена предмета аукциона с НДС 20% – 1 428 037 344 белорусских рубля (с учетом деноминации – 142 803 рубля 73 копейки)

Задаток 10% от начальной цены в белорусских рублях перечисляется на р/с № 3012343260010 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области, БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа — ЗАО «Центр промышленной оценки»

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи

Срок подписания договора купли-продажи	**5** рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) дней после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Дата и время проведения аукциона	05.07.2016 в 12.00 по адресу: г. Солигорск, ул. К. Заслонова, 58, к. 510, ОАО «Купалинка», г. Солигорск
Дата и время окончания приема документов	04.07.2016 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»

Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-183-69-71. www.cpo.by. Email: auction@cpo.by

Извещение о проведении аукциона по продаже в частную собственность гражданам Республики Беларусь земельных участков для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов

Организатор аукциона — Ивенецкий сельский исполнительный комитет Воложинского района Минской области

№ п/п	Адрес земельного участка	Площадь земельного участка	Наименование инженерных сетей	Начальная цена (бел. руб.)	Задаток (бел. руб.)	Расходы по документации
1	х. Рубеж, кадастровый номер 622084318601000011	0,25 га	Подъездные пути, вблизи водоснабжение, природный газ, ЛЭП, река Волмянка	25 343 200	5 069 000	735 000
2	д. Падневичи, улица Центральная, участок № 57 «А», кадастровый номер 622084314501000140	0,15 га	Подъездные пути, ЛЭП, река Ислочь	18 485 600	3 697 000	13 011 700
3	д. Падневичи, улица Лесная, участок № 2, кадастровый номер 622084314501000138	0, 15 га	Подъездные пути, ЛЭП, река Ислочь	18 485 600	3 697 000	13 011 700

Задаток перечисляется на р/счет 3600614030507 ГУ МФ РБ по Минской области, ЦБУ 605 г. Воложина ф-ла № 500 МУ ОАО «АСБ Беларусбанк», код 601, УНП 600537220, Ивенецкий сельский исполнительный комитет, код платежа 04901.

Победитель аукциона обязан в течение 10 (десяти) рабочих дней после утверждения протокола о результатах аукциона внести плату за земельный участок и возместить расходы, связанные с подготовкой документации.

Аукцион состоится 22 июня 2016 года в 10.00 по адресу: Воложинский район, г.п. Ивенец, пл. Свободы, 2.

Заявления на участие и необходимые документы принимаются до 20 июня 2016 г. по адресу: Воложинский район, г.п. Ивенец. пл. Свободы, 2.

Контактные телефоны: (801772) 53388, 51843.

■ Мінус чатыры нулі

З першых дзён ліпеня ў нашых кашальках з'явяцца новыя грошы. Будзе праведзена дэнамінацыя, калі замест старых звычайных банкнотаў узору 2000 года мы пачнём атрымліваць новыя папяровыя грошы і манеты ўзору 2009 года.
Маштаб аб'яўленай дэнамінацыі складзе адзін да 10 тысяч, або, калі за сённяшнія 100 рублёў нам дадуць адну новую капейку. Вось тады з мільянераў мы ператворымся ў нармальных работнікаў, якія атрымліваюць заробкі сотнямі паўнавартасных рублёў. Нягледзячы на тое, што будучая дэнамінацыя была аб'яўлена яшчэ летась у лістападзе, у нашых людзей застаюцца пытанні і нават асцярогі наконт таго, як менавіта гэта будзе адбывацца на практыцы. У свой час Нацбанк, Мінгандаль і падатковае ведамства падрыхтавалі дастатковую колькасць тлумачальных папер па гэтай тэме. Паперы сапраўды сур'ёзныя, але не заўсёды зразумелыя. Таму мы і паспрабуем адказаць на самыя папулярныя пытанні, якія сёння лунаюць у паветры.

«Перазагрузка» безнаяўных грошай ажыццяўляецца аўтаматычна

Фота Надзеі БУКАН.

НА «ПЛАСТЫКУ» ФАЛЬШЫВАК НЕ БЫВАЕ

Мае бацькі не так даўно пачалі больш актыўна карыстацца банкаўскімі плацежнымі карткамі — значыць, ужо не здымаюць адтуль усе грошы адразу. А тут дэнамінацыя. Як гэтыя віртуальныя грошы недзе там будуць абменьвацца? «Можа зняць іх загадзя, каб яны там «не заблудзіліся» і не прапалі?» — пытаецца ў мяне маці. А ўвогуле, у іх райцэнтры ёсць пенсіянеры, якія хвалююцца, каб грошы на іх укладах не згубіліся. А яшчэ людзі кажуць, што 1 ліпеня банкам увогуле дазволілі не працаваць. А што рабіць тым, каму менавіта ў гэты дзень патрэбна будзе нешта аплаціць?

У прэс-службе Нацбанка нам паведамілі, што сапраўды 1 ліпеня аўтаматызаваная сістэма міжбанкаўскіх разлікаў функцыянаваць не будзе. Гэта абумоўлена неабходнасцю «планамернага і рацыянальнага размеркавання часовых, працоўных і тэхнічных рэсурсаў у рамках рэалізацыі работ па абнаўленні праграмнага забеспячэння, правядзенні пераліку рэшткаў штодзённых балансаў, у тым ліку шляхам пераліку рэшткаў на рахунках кліентаў». Такім чынам, у дзень дэнамінацыі не будуць праводзіцца толькі разлікі паміж банкамі.

А вось парадак правядзення аперацый паміж банкамі і кліентамі 1 ліпеня будзе вызначацца камерцыйнымі фінансавымі ўстановамі самастойна.

У Нацбанку нас запэўнілі і ў тым, што не будзе ў насельніцтва ў гэты дзень і праблем з аплатай праз банкаматы і інфакіёскі. Разлікі кліентаў з выкарыстаннем банкаўскіх плацежных картак і плацяжы кліентаў у сістэме АІС «Разлік» АРІП у першы дзень ліпеня будуць ажыццяўляцца ў звычайным рэжыме. Пачынаючы з гэтай даты такія аперацыі будуць праводзіцца ў дэнамінаваных сумах.

Асабіста я сваім бацькам патлумачыў, што нічога з карткі загадзя здымаць не трэба, бо потым давядзецца ісці ў банк са старымі грашыма і абменьваць іх на новыя. У гэтым няма сэнсу. У канцы дня 30 чэрвеня банкі без нашага ўдзелу зробяць пералік рэшткаў, у тым ліку па рахунках кліентаў, да якіх выдадзены банкаўскія карткі, у суадносінах 10 000 да 1. Усё, і ніякіх праблем. Калі, напрыклад, у мяне ў апошні дзень чэрвеня на картцы (рахунку) будзе ляжаць 3,5 млн рублёў, то ўжо ў ліпені там будзе запісана 350 новых. Калі потым я пайду са сваёй карткай у краму, то там з майго рахунку па картцы будуць спісвацца ўжо менавіта дэнамінаваныя рублі. Таксама і ў SMS-паведамленні на мой тэлефон аб змяненні на рахунку банк дашле інфармацыю менавіта ў дэнамінаваных сумах.

Ёсць яшчэ адна прычына, чаму я раю сваім знаёмым у першыя часы пасля дэнамінацыі разлічвацца выключна карткай. У крамах, гандлёвых цэнтрах, ці ў іншых кропках не заўсёды будуць адразу новыя грошы, якімі нам будуць даваць рэшту. Касіры ў магазіне маюць права даваць нам рэшту і «старымі» грашыма і «рублямі-капейкамі», у залежнасці ад таго, якія банкноты ў іх ёсць у касе. Атрымліваецца, што пэўны час у кашальку будуць суседнічаць грошы розных узораў. Так і заблытацца даволі проста. У першую чаргу гэта тычыцца пенсіянераў, у якіх са зрокам бываюць праблемы.

Акрамя таго, пры выкарыстанні безнаяўных разлікаў, шанц атрымаць фальшывую купюру любога ўзору на рукі роўны нулю.

ШЭСЦЬ МЕСЯЦАЎ ПАРАЛЕЛЬНАГА АБАРАЧЭННЯ

Як вядома, сёлета да 31 снежня ўключна «старыя» і «новыя» банкноты будуць у паралельным абарачэнні. Тут усё зразумела, калі чалавек у краме вырашыць разлічыцца старымі грашыма, то сёлета іх прымуць абавязкова. А што рабіць, калі ў кліента на суму пакупкі грошай аднаго ўзору не хапае і ён паспрабуе заплаціць банкнотнай «салянкай»?

Фінансісты нам патлумачылі, што ў гэтыя шэсць месяцаў усе прадаўцы, касіры, банкі і іншыя фінансавыя ўстановы абавязкова павінны прымаць да аплаты і старыя, і новыя грошы, у тым ліку ў ходзе адной разліковай аперацыі.

Тут даволі цікавая сітуацыя атрымліваецца, калі мы даём у магазін купюры розных узораў. Так, а якія сумы будуць напісаны на чэку з крамы пасля дэнамінацыі?

Наконт гэтага ў Нацбанку паведамілі, што змену рэжыму працы касавага абсталявання адразу з 1 ліпеня ва ўсіх аб'ектах абслугоўвання здзейсніць будзе цяжка, бо фактычна неабходна за адзін раз перапраграмаваць касавае абсталяванне на новы рэжым працы, а сёння ў эксплуатацыі знаходзіцца каля 260 тысяч адзінак касавага абсталявання. Увогуле, касавае абсталяванне можа працаваць толькі ў адным з рэжымаў: або ў рэжыме «рублі», або ў рэжыме «рублі-капейкі», адпаведна, і чэк будзе прабівацца толькі ў адным рэжыме.

Разам з тым спецыялісты раяць «забяспечыць перавод касавага абсталявання на работу ў новым маштабе цэн з ліпеня ў магчыма кароткія тэрміны з улікам гатоўнасці касавага абсталявання і магчымасцяў работнікаў па яго перавадзе на работу ў рэжыме «рублі-капейкі» з новай валютай плацяжу. Пры гэтым у першую чаргу прапануецца правесці гэтую работу ў дачыненні да касавага абсталявання, да якога падключаны плацежныя тэрміналы.

НОВЫХ 500-РУБЛЁВАК У БАНКАМАТАХ НЕ БУДЗЕ

А цяпер самае цікавае. Зразумела, што амаль усе жыхары краіны пажадаюць патрымаць новыя грошы ў руках. Якія купюры будуць выдаваць банкаматы ў першыя дні пасля дэнамінацыі?

Нацбанк паведамляе, што сёлета да 1 кастрычніка камерцыйныя банкі самастойна прымаюць рашэнне аб арганізацыі выдачы ў банкаматах грашовых знакаў старога і новага ўзору. А вось у кастрычніку банкі павінны будуць выдаваць у банкаматах толькі грашовыя знакі ўзору 2009 года. Пры гэтым банкі будуць інфармаваць кліентаў аб тым, з якімі грашовымі знакамі кліент зможа здзяйсняць аперацыі ў тым ці іншым аб'екце праграмна-тэхнічнай інфраструктуры. Інфармаванне павінна быць арганізавана банкам непасрэдна ў пункце аказання паслугі да моманту яе аказання. Так што новыя грошы мы ўбачым, і даволі хутка. Што тычыцца буйных купюр, то тут не ўсё так проста.

Цяпер Нацыянальны банк падрыхтаваў інструкцыю, дзе рэкамендуе камбанкам для загрузкі банкаматаў выкарыстоўваць банкноты наміналам 5, 10, 20, 50 і 100 рублёў узору 2009 года з абавязковай загрузкай названых прылад банкнотамі наміналам 5 рублёў.

Новымі банкнотамі наміналам 500 рублёў (5 мільёнаў «старымі») банкаматы пакуль загружаць не будуць увогуле. Банкноты названага наміналу пры неабходнасці можна будзе атрымаць у банках па папярэднім заказе.

ДЭНАМІНАЦЫЯ НА КУРС НЕ ПАЎПЛЫВАЕ

Да апошняга часу нашы людзі нацыянальную валюту для працяглага назапашвання выбіралі не заўсёды. Ды і цяпер часцяком у абменнік наведваюцца для набыцця долараў ці еўра. Не патрыятычна гэта неяк, але так склалася... Таму і тэлефануюць у рэдакцыю розныя людзі з пытаннем наконт долараў. Апасаюцца часам, што пасля дэнамінацыі іх набыць стане больш складана. І ўвогуле, як будуць пісаць курсы валют у абменніках пасля 1 ліпеня? А яшчэ цікава з якой дакладнасцю пасля дэнамінацыі будуць разлічвацца курсы асноўных валют?

Спецыялісты паведамляюць, што значэнні афіцыйных курсаў беларускага рубля ў адносінах да замежных валют будуць устанаўлівацца з дакладнасцю да чатырох знакаў пасля коскі без абмежавання колькасці знакаў у цэлай частцы. Напрыклад, калі сённяшні курс застанецца на ўзроўні 19 940 рублёў за долар, то потым у ліпені ён будзе выглядаць як 1,99 рубля за долар (1 рубель 99 капеек).

Пры гэтым у мэтах забеспячэння рэпрэзентатыўнасці для кожнай з замежных валют, да якой усталёўваецца афіцыйны курс беларускага рубля, будзе ажыццяўляцца разлік колькасці адзінак замежнай валюты, за якую будзе вызначацца афіцыйны курс пасля правядзення дэнамінацыі. Гэтая колькасць адзінак замежнай валюты надалей можа змяняцца пры значнай змене курсаў замежных валют.

Акрамя таго, з 1 ліпеня па 31 снежня фінансавыя ўстановы будуць паказваць курсы валют у грашовых знаках новага і старога ўзораў на сайтах банкаў у інтэрнэце і на стэндзе абменнага пункта. Стэнд павінен знаходзіцца ў даступным для агляду фізічнымі асобамі месцы. Пры гэтым на спецыяльным электронным табло банкі паказваюць курсы валют толькі ў грашовых знаках узору 2009 года.

Сяргей КУРКАЧ. *kurkach@zviazda.by*

Извещение о проведении повторного аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	ОАО «Полоцк-торг», Витебская обл., Полоцкий р-н, г. Полоцк, ул. Ефросиньи Полоцкой, д. 21

Предмет аукциона

Объекты недвижимого имущества, реализуемые одним лотом, расположенные по адресу: Витебская обл., Полоцкий р-н, г. Полоцк, ул. Мариненко, 5

Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер
Магазин №56	Торговое помещение	197 м кв.	250/D-1103
Здание склада	Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	117 м кв.	250/С-11397

Составные части и принадлежности	Основная пристройка
Сведения о земельном участке	Земельный участок площадью 0,0531 га, предоставлен на праве постоянного пользования для содержания и обслуживания магазина №56
Обременения	Арендатор. Подробная информация на сайте организатора аукциона

Начальная цена с НДС 20% – 1 155 456 000 белорусских рублей (снижена на 20%). С учетом деноминации – 115 545 руб. 60 коп.

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с № 3012343260010 в Дирекции «ОАО Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа — ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи	**10** рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона, оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов www.cpo.by

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете « Звязда» 06.04.2016 г.

Дата и время проведения аукциона	**16.06.2016** в 14 ч. 00 мин. по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Дата и время окончания приема документов	**15.06.2016** до 17.00 по адресу: **г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Контактные телефоны	**Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-183-69-71. Email: auction@cpo.by**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Могилевское областное управление филиала «Центр «Белтехинвентаризация» сообщает о проведении торгов в виде открытого аукциона по продаже недвижимого имущества, принадлежащего

ОАО «Быховский консервно-овощесушильный завод»

ЛОТ №1: **Изолированное помещение с инв. №702/D-4221(автошкола)**, площадь — 216,1 кв.м, расположенное по адресу: Могилевская обл., Быховский р-н, г. Быхов, ул. Красноармейская, 26/3-3.
Начальная цена продажи — **306 144 000** рублей с учетом НДС.
Сумма задатка — **30 614 400** рублей

ЛОТ №2: **1/2 доли в праве собственности на капитальное строение с инв. №702/С-12076 (административное здание площадью 138 м кв.)**, расположенное по адресу: Могилевская обл., Быховский р-н, г. Быхов, ул. Красноармейская, 26/2.
Начальная цена продажи — **104 256 000** рублей с учетом НДС.
Сумма задатка — **10 425 600** рублей

ЛОТ №3: **1/2 доли в праве собственности на капитальное строение с инв. №702/С-12076 (административное здание площадью 138 м кв.)**, расположенное по адресу: Могилевская обл., Быховский р-н, г. Быхов, ул. Красноармейская, 26/2.
Начальная цена продажи — **104 256 000** рублей с учетом НДС.
Сумма задатка — **10 425 600** рублей

ЛОТ №4: **57/100 доли в праве собственности на капитальное строение с инв. №702/С-12135 (клуб площадью 619 м кв.)**, расположенное по адресу: Могилевская обл., Быховский р-н, г. Быхов, ул. Красноармейская, 26/1.
Начальная цена продажи — **424 525 200** рублей с учетом НДС.
Сумма задатка — **42 452 520** рублей

ЛОТ №5: **11/100 доли в праве собственности на капитальное строение с инв. №702/С-12135 (клуб площадью 619 м кв.)**, расположенное по адресу: Могилевская обл., Быховский р-н, г. Быхов, ул. Красноармейская, 26/1.
Начальная цена продажи — **81 937 200** рублей с учетом НДС.
Сумма задатка — **8 193 720** рублей

ЛОТ №6: **18/100 доли в праве собственности на капитальное строение с инв. №702/С-12135 (клуб площадью 619 м кв.)**, расположенное по адресу: Могилевская обл., Быховский р-н, г. Быхов, ул. Красноармейская, 26/1.
Начальная цена продажи — **134 053 200** рублей с учетом НДС.
Сумма задатка — **13 405 320** рублей

ЛОТ №7: **2/25 доли в праве собственности на капитальное строение с инв. №702/С-13518 (гараж 7 отсеков, площадью 729,2 м кв.)**, расположенное по адресу: Могилевская обл., Быховский р-н, г. Быхов, ул. Красноармейская, 26/18.
Начальная цена продажи — **11 910 000** рублей с учетом НДС.
Сумма задатка — **1 191 000** рублей

ЛОТ №8: **11/25 доли в праве собственности на капитальное строение с инв. №702/С-13518 (гараж 7 отсеков, площадью 729,2 м кв.)**, расположенное по адресу: Могилевская обл., Быховский р-н, г. Быхов, ул. Красноармейская, 26/18.
Начальная цена продажи — **65 594 400** рублей с учетом НДС.
Сумма задатка — **6 559 440** рублей

ЛОТ №9: **3/50 доли в праве собственности на капитальное строение с инв. №702/С-13518 (гараж 7 отсеков, площадью 729,2 м кв.)**, расположенное по адресу: Могилевская обл., Быховский р-н, г. Быхов, ул. Красноармейская, 26/18.
Начальная цена продажи — **8 932 800** рублей с учетом НДС.
Сумма задатка — **893 280** рублей

ЛОТ №10: **1/20 доли в праве собственности на капитальное строение с инв. №702/С-13518 (гараж 7 отсеков, площадью 729,2 м кв.)**, расположенное по адресу: Могилевская обл., Быховский р-н, г. Быхов, ул. Красноармейская, 26/18.
Начальная цена продажи — **7 455 600** рублей с учетом НДС.
Сумма задатка — **745 560** рублей

ЛОТ №11: **9/50 доли в праве собственности на капитальное строение с инв. №702/С-13518 (гараж 7 отсеков, площадью 729,2 м кв.)**, расположенное по адресу: Могилевская обл., Быховский р-н, г. Быхов, ул. Красноармейская, 26/18.
Начальная цена продажи — **26 820 000** рублей с учетом НДС.
Сумма задатка — **2 682 000** рублей

ЛОТ №12: **1/25 доли в праве собственности на капитальное строение с инв. №702/С-13518 (гараж 7 отсеков, площадью 729,2 м кв.)**, расположенное по адресу: Могилевская обл., Быховский р-н, г. Быхов, ул. Красноармейская, 26/18.
Начальная цена продажи — **5 954 400** рублей с учетом НДС.
Сумма задатка — **595 440** рублей

ЛОТ №13: **3/20 доли в праве собственности на капитальное строение с инв. №702/С-13518 (гараж 7 отсеков, площадью 729,2 м кв.)**, расположенное по адресу: Могилевская обл., Быховский р-н, г. Быхов, ул. Красноармейская, 26/18.
Начальная цена продажи — **22 342 800** рублей с учетом НДС.
Сумма задатка — **2 234 280** рублей

Сведения о земельных участках: лот № 1 в составе земельного участка с кадастровым номером 721350100001003568, лоты №№ 2-6 в составе зем. участка с кадастровым номером 721350100001003569, лоты №№ 7-13 земельный участок с кадастровым номером 721350100001003796

Расчетный счет для перечисления задатка	Получатель платежа Филиал «Центр «Белтехинвентаризация», р/с 3012105618108 в Региональной дирекции №700 ОАО «БПС-Сбербанк» г. Минск, код 369, УНП 102353509
Дата, время и место проведения аукциона	**Аукцион проводится 05 июля 2016 года в 12.00** по адресу: г. Могилев, ул. Лазаренко, 29, офис МОУ Филиала «Центр «Белтехинвентаризация». Последний день подачи заявок и внесения задатка: 04 июля 2016 года до 15.00
Срок и условия оплаты приобретенного с аукциона имущества	В соответствии с условиями договора купли-продажи

Для участия в аукционе участник в установленный срок должен предоставить Организатору:

заявление на участие в аукционе; копию платежного документа о перечислении задатка; паспорт; индивидуальные предприниматели и юридические лица — резиденты Республики Беларусь — копию документа, подтверждающего государственную регистрацию; юридические лица — нерезиденты Республики Беларусь — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения. Представитель физического лица, индивидуального предпринимателя, юридического лица предоставляет доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица).

Участник, выигравший торги, возмещает затраты на организацию и проведение аукциона в соответствии с Соглашением и счет-фактурой.

Дополнительную информацию можно получить по телефонам: (8-0222) 25-03-37, (8-0291) 400-394; 8-029-624-26-25

ГЕНЕРАЛ БАЦЯ

Карэспандэнт «Звязды» сустрэлася з унучкай легендарнага камдыва Івана Панфілава

Іван Васільевіч Панфілаў.

Мы сустрэліся ў гасцініцы, дзе спынілася спадарыня Айгуль. Яна можа пахваліцца не толькі сваім знакамітым дзедам. Яе бацька — Бахытджан Байкадамаў — вядомы казахскі кампазітар, заснавальнік харавых спеваў у Казахстане, заслужаны дзеяч мастацтваў краіны. Менавіта за яго выйшла замуж старэйшая дачка Івана Панфілава Валянціна, якая, дарэчы, служыла ў медсанбаце дывізіі, якой камандаваў будучы Герой Савецкага Саюза. Толькі пра гэта крыху пазней...

СТАНАЎЛЕННЕ АФІЦЭРА

Іван Панфілаў нарадзіўся ў горадзе Пятроўску, што ў Саратаўскай вобласці. Яго бацька быў канторскім пісарам. Маці, Аляксандра Захараўна, займалася сям'ёй. Жанчына моцна хварэла, таму рана памерла. Праз некалькі гадоў пайшоў з жыцця і бацька. У 14 гадоў Іван Панфілаў застаўся круглым сіратой.

Вучыўся Іван у чатырохкласнай царкоўнапрыходскай школе. Але скончыў толькі два класы: трэба было плаціць за навучанне, а грошай не было нават на ежу. Каб зарабіць сабе на хлеб, падлетак паехаў у Саратаў. У 17 гадоў яго прызвалі ў рускую імператарскую армію. Неўзабаве пачалася Першая сусветная вайна. «Менавіта ў гэты перыяд праявіўся яго ваенны талент, — лічыць унучка Панфілава. — Пасля знакамітага Брусілаўскага прарыву, у якім удзельнічаў дзед, яго ваеннае майстэрства адзначыў сам генерал Брусілаў».

Падчас сацыялістычнай рэвалюцыі Панфілаў пераходзіць на бок саветаў. Спачатку ваюе ў 1-м Саратаўскім палку, потым — у складзе 25-й Чапаеўскай дывізіі. Вельмі красамоўная дэталь: падчас Грамадзянскай вайны Панфілаў ваяваў у Чапаеўскай дывізіі, а ў Вялікую Айчынную сын яе легендарнага камдыва камандаваў разлікам у Панфілаўскай дывізіі.

«КАМПЛЕКТ» З ПЯЦЯРЫХ ДЗЯЦЕЙ

— Калі воінскае падраздзяленне Панфілава кватаравала ў горадзе Авідзіопалі, дзед сустрэў сваю адзіную і непаўторную Марусю, — расказвае Айгуль Байкадамава. — Доўга не думаючы, ён прапанаваў Марыі Іванаўне выйсці за яго замуж. Яна паехала з ім у Кіеў. І там 1 мая 1923 года нарадзілася іх першая дачушка — мая мама, Валянціна Іванаўна.

Пасля заканчэння школы чырвоных камандзіраў у Кіеве ваенны лёс Панфілава быў звязаны выключна з Сярэдняй Азіяй. Калі ў 1938 годзе ён прыехаў у Фрунзэ і яго прызначылі ваенным камісарам Кіргізскай ССР, у вайскоўца ўжо быў поўны «камплект» з пяцярых дзяцей. Пасля Валянціны ў Івана і Марыі Панфілавых нарадзілася яшчэ чацвёра спадчыннікаў: Яўгенія, Уладзілен, Галіна і Мая.

— Дзядуля рэдка бываў дома, бо быў вельмі заняты, — гаворыць унучка Героя Савецкага Саюза. — Калі знаходзіўся вольны час, гуляў з дзецьмі ў валейбол, футбол. Любіў сам распальваць самавар. У яго нават была асаблівая тэхналогія заваркі гарбаты. Іван Васільевіч не прызнаваў металічны чайнік: лічыў, што ён псуе смак гарбаты. За самаварам нярэдка гучалі рускія народныя песні, песні Грамадзянскай вайны.

ФАРМІРАВАННЕ ДЫВІЗІІ

Іван Панфілаў быў заўзятым паляўнічым і рыбаком. Ён заўсёды імкнуўся ўзяць адпачынак восенню, калі дазвалялася паляванне. Але ў 1941-м вырашылі паехаць да мора, у Крым. Праўда, адпачыць не атрымалася — пачалася Вялікая Айчынная вайна...

Як толькі вярнуліся дамоў, Панфілаў атрымаў загад фарміраваць 316-ю стралковую дывізію ў Алма-Аце. У склад дывізіі ўваходзяць жыхары Алма-Аты, Алмаацінскай вобласці і Кіргізіі. Дывізія была створана 12 ліпеня 1941 года. А ўжо 18 жніўня салдаты пагрузіліся ў эшалоны і паехалі на фронт.

— За гэты кароткі перыяд Іван Васільевіч змог не толькі поўнасцю ўкамплектаваць дывізію, а і падрыхтаваць салдат, — расказвае Айгуль Байкадамава. — Ён ведаў, што гэта будзе вайна не коней з шашкамі, а механізаваная вайна. Таму першае, што зрабіў, — пачаў навучаць байцоў з той мэтай, каб перамагчы танкабоязь. Трэніроўкі арганізавалі пад Алма-Атой, дзе на пазіцыі байцоў рухаліся трактары. Дзед казаў сваім салдатам, што танк — той жа трактар, толькі з гарматай. Так вайскоўцы былі ўжо падрыхтаваныя да барацьбы з магутнай тэхнікай.

За перыяд фарміравання дывізіі дзеці Панфілава двойчы прыязджалі да бацькі ў Алма-Ату. У адну з паездак старэйшая, Валя, загаварыла, што хоча пайсці з ім на фронт. Іван Васільевіч параіў дачцэ добра падумаць, правёў дзяцей у зваротны шлях, а сам адправіў жонцы тэлеграму з прыкладна такім зместам: «Муся (Марыя. — **Аўт.**), паспрабуй адгаварыць Валю. Калі не атрымаецца, збірай яе ў дарогу». Як удакладняе дачка Валянціны, калі б бацька не ўзяў яе ў сваю дывізію, яна пайшла б на фронт добраахвотнікам. Воляй лёсу тэлеграма трапіла адразу ў Валіны рукі. Дзяўчына пабегла ў ваенкамат і была залічана ў склад 316-й стралковай дывізіі медсястрой: да вайны яна скончыла курсы сандружынніц.

ТРЭБА ПЕРАМАГАЦЬ

Спачатку 316-я стралковая дывізія, якой камандаваў генерал-маёр Панфілаў, знаходзілася ў рэзерве пад Ленінградам. Вайскоўцы думалі, што будуць абараняць Ленінград. Але абстаноўка на фронце змянілася, і дывізію з раёна Красцоў перакінулі пад Валакаламск, дзе пачаліся лютыя баі.

Салдаты дывізіі не здолелі адстаяць горад. За гэта Івана Панфілава хацелі аддаць пад трыбунал. У сітуацыю ўмяшаўся камандуючы 16-й арміяй Канстанцін Ракасоўскі. Будучы маршал давяраў Панфілаву і лічыў, што калі той пакінуў горад, значыць гэта было адзінае правільнае рашэнне.

Галоўным прызваннем военачальніка генерал Панфілаў лічыў захаванне жыцця салдат на вайне. Ён ім так казаў: «Вам не трэба паміраць, вам трэба перамагаць». Будучы Герой Савецкага Саюза ведаў, што гэта будзе не кароткая вайна, таму загадзя паклапаціўся пра зімняе абмундзіраванне. За мяккі характар і чалавечнасць байцы празвалі Панфілава «генерал Баця». Аб тым, што салдаты любілі свайго камандзіра, сведчыць і надпіс на сцяне Рэйхстага: «Мы — панфілаўцы. Дзякуй, Баця, за валёнкі!»

Івану Васільевічу з многімі ўдавалася знаходзіць агульную мову. Прычым у прамым сэнсе слова. Падчас службы ў Сярэдняй Азіі генерал авалодаў некалькімі мовамі. Таму з салдатамі сваёй дывізіі, якая, дарэчы, была шматнацыянальнай (складалася з прадстаўнікоў 34 нацыянальнасцяў!), размаўляў без перакладчыка. Добра быў знаёмы і з іх звычаямі.

У цэнтры — Нурсултан Назарбаеў і Валянціна Панфілава (Байкадамава).

СЯМЕЙНЫ ТЫЛ

Нягледзячы на ваенныя падзеі, генерал Панфілаў заўсёды думаў пра сям'ю. У кожную вольную часіну ён імкнуўся напісаць родным. Некалькі лістоў, адрасаваных дамоў, захоўваюцца ў Музеі герояў-панфілаўцаў, які размяшчаецца за паўтара кіламетра ад раз'езда Дубасекава. «Маскву ворагу не здадзім. Знішчым гада з тысячамі і сотнямі яго танкаў», — пісаў военачальнік сваёй жонцы.

Пасля гібелі мужа жанчыну разбіў параліч, але яна справілася са сваёй хваробай. Пасля таго, як у красавіку 1942 года генерал Панфілаў і 28 яго салдат сталі Героямі Савецкага Саюза, «усесаюзны староста» Міхаіл Калінін падарыў сям'і кватэру ў Маскве і дачу. Панфілавы пераехалі ў сталіцу.

Калі адзінаму сыну генерала, Уладзілену, споўнілася 15 гадоў, ён збег на фронт. Таксама з'яўляўся ўдзельнікам Вялікай Айчыннай вайны. Пасля вайны — палкоўнік, лётчык-выпрабавальнік. Па ўспамінах сястры, быў вельмі падобны на свайго бацьку.

АСКОЛАК ТРАПІЎ У СЭРЦА

— Як і многія, мама не любіла расказваць пра вайну, бо гэта былі цяжкія ўспаміны, — успамінае дачка Валянціны Панфілавай. — Адзінае, чаго яна не магла сцерці з памяці, — гэта тое, як даведалася пра гібель свайго бацькі. 18 лістапада 1941 года пад Масквой была сапраўдная мясарубка. Параненыя ішлі цэлай плынню. Адзін баец, якога мама перавязвала, увесь час плакаў і стагнаў. Яна спрабуе яго супакоіць, але гэта не дапамагае. Нарэшце, салдат кажа: «Эх, сястрычка, ведала б ты, чаму я плачу. Бацю нашага забілі». Яна не магла ў гэта паверыць. Яшчэ тлела надзея, што гэта няпраўда. Але калі да яе прыехаў увесь камандны састаў дывізіі, мама ўсё зразумела...

18 лістапада 1941 года за масавую мужнасць і гераізм байцоў 316-я стралковая дывізія становіцца 8-й гвардзейскай. Загад аб перайменаванні ў штаб дывізіі, які знаходзіўся ў вёсцы Гусянёва, прывозіць карэспандэнт газеты «Правда» Калашнікаў. І робіць фотаздымак, на якім Іван Панфілаў адлюстраваны побач з начальнікам штаба Іванам Серабраковым і камісарам Сяргеем Ягоравым, — гэта апошняя прыжыццёвая фатаграфія легендарнага камдыва. Літаральна праз дзве гадзіны ў вёску прарываюцца фашысцкія танкі і вядуць масіраваны абстрэл. Толькі Панфілаў выйшаў са штаба, як узарвалася міна...

Ёсць некалькі версій, як загінуў генерал. Адны пішуць, што асколак трапіў яму ў жывот, іншыя — у скронь. Як упэўнена ўнучка, асколак трапіў прама ў сэрца. Яму аказалі першую медыцынскую дапамогу, але ў шпіталь генерала не давезлі. Дачка потым убачыць на грудзях бацькі зусім маленькую рану, якая аказалася смяротнай.

— Я літаральна нядаўна даведалася, што па асабістым распараджэнні Сталіна генерал Панфілаў быў пахаваны з воінскімі ўшанаваннямі на Новадзявочых могілках, — прызнаецца Айгуль Байкадамава. — Масква ў той час вісела на валаску. І менавіта панфілаўцы дапамаглі адстаяць горад.

ШЛЯХ ВАЛЯНЦІНЫ ПАНФІЛАВАЙ

Пасля смерці генерала Панфілава яго дачцэ прапанавалі дэмабілізавацца. Валянціна адмовілася. Помсцячы за бацьку, дзяўчына прайшла амаль увесь баявы шлях дывізіі. Аказвала медыцынскую дапамогу прама на перадавой. Пад Рыгай атрымала найцяжэйшае раненне ў галаву. Камісавалі яе ўжо з інваліднасцю. Валянціна Панфілава была ўзнагароджана ордэнам Чырвонай Зоркі, ордэнам Айчыннай вайны II ступені. Але больш за ўсё яна даражыла медалём «За адвагу». Ужо ў мірны час атрымала з рук Нурсултана Назарбаева ордэн Парасат, ім адзначаюцца людзі, якія ўнеслі важкі ўклад у развіццё Казахстана.

— Ішоў 1944 год, — гаворыць Айгуль Байкадамава. — Замест таго, каб застацца з сям'ёй у Маскве, мама прымае запрашэнне ехаць у Алма-Ату і працаваць у сістэме ВЛКСМ. У гэтыя дні ў сталіцы якраз праводзіцца злёт мастацкай самадзейнасці, на які свой калектыў прывёз мой бацька.

Бахытджан Байкадамаў ужо вяртаўся ў Казахстан, як да яго ў вагон падсела Валянціна Панфілава. Праз два тыдні яна пагадзілася выйсці за яго замуж. Выхавалі траіх дачок. Усе нарадзіліся ў Алма-Аце. Там жывуць і сёння.

— Аднойчы ў Алма-Ату разам з маршалам артылерыі Казаковым прыехаў Канстанцін Ракасоўскі, — успамінае дачка Панфілавай. — Канстанцін Канстанцінавіч патэлефанаваў маёй маме і сказаў, што хоча ўбачыцца. Мама пачала выкручвацца як вуж на патэльні. Мы жывём у камуналцы, кватэра ў жудасным стане, таму яна прапаноўвае сустрэцца ў рэстаране. «Я што, Валя, рэстаранаў не бачыў! Хачу ўбачыць, як ты жывеш», — адказаў камандным голасам Ракасоўскі. У спешцы наводзілі парадкі. Мы жылі дружна. Увесь двор, як радня. Каб прыкрыць аблупленую тынкоўку і заслаць падлогу, суседзі пачалі здымаць са сцен свае дываны. А ўжо стол мама накрываць умела. Доўга яны тады ў нас гасцявалі, нават франтавыя песні гучалі ў той вечар.

ЧАС ПАПРАСІЦЬ ПРАБАЧЭННЯ

23 лістапада 1941 года 8-й гвардзейскай дывізіі прысвоілі імя генерала Панфілава. За ўсё існаванне Чырвонай Арміі толькі дзве дывізіі насілі імёны сваіх палкаводцаў: 25-я Чапаеўская і 8-я Панфілаўская. У красавіку 1942 года Іван Панфілаў пасмяротна стаў Героем Савецкага Саюза. Яму аднаму з першых военачальнікаў яшчэ падчас вайны — 7 лістапада 1942 года — у Фрунзэ быў пастаўлены помнік.

Унучцы Івана Панфілава вельмі крыўдна сёння чуць усялякія абвінавачванні ў адрас герояў-панфілаўцаў. «Яны прынеслі сваё жыццё на алтар Айчыны не дзеля таго, каб іх палівалі брудам, — пераканана Айгуль Байкадамава. — Ніхто не кажа, што ў баі пад Дубасекавым змагалася толькі 28 салдат. Трэба разумець, што ў той мясарубцы было не да статыстыкі. Я думаю, што Героямі Савецкага Саюза сталі тыя, хто яшчэ да гэтага бою праявіў сябе. Вядома, што тады загінула больш як 100 чалавек. Можа быць, настаў час агучыць усе прозвішчы, папрасіць у іх прабачэння і аддаць гэтым панфілаўцам даніну памяці?»

Сёння Айгуль Байкадамава бераліва захоўвае памяць не толькі свайго дзеда, а і ўсіх байцоў-панфілаўцаў. Пад яе кіраўніцтвам створана Міжнародная вахта памяці «Нас мільёны панфілаўцаў!», якая «падарожнічае» па розных гарадах з мэтай захавання агульнай гістарычнай памяці аб подзвігу савецкага народа і выхавання ў маладога пакалення патрыятызму.

Вераніка КАНЮТА.

kanyuta@zviazda.by

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА і з асабістага архіва Айгуль Байкадамавай.

Іван Панфілаў (чацвёрты справа) у акружэнні байцоў дывізіі. 1941 год.

■ Без абмежаванняў

ГАЛОЎНАЕ, КАБ З РАБОТАЙ СПРАВІЎСЯ

Большасць інвалідаў уладкоўваюцца па звычайных вакансіях

Паводле статыстыкі Офіса па правах людзей з інваліднасцю, пытанні працы для гэтай катэгорыі грамадзян уваходзяць у чацвёрку найбольш актуальных. 12 працэнтаў усіх зваротаў інвалідаў ва ўстанову тычацца занятасці. Што не дзіўна: уладкавацца саіскальнікам з асаблівасцямі часам няпроста. З тых, хто рэгіструецца ў службе занятасці, працоўнае месца знаходзяць крыху больш за 40 працэнтаў. Як наймальнікаў заахвочваюць у прыёме інвалідаў? І чаму цяпер шукаць працу людзям з асаблівасцямі будзе прасцей?

Трэба быць настойлівым

Алена МЕЦЫК, інвалід з дзяцінства, працуе камплектоўшчыцай вырабаў крою і гатовай прадукцыі на сталічнай швейнай фабрыцы «Баркос». За восем гадоў, што жанчына робіць на прадпрыемстве, начальства не раз адзначала яе граматамі і падзякамі. «Галоўнае – сябе зарэкамендаваць», — лічыць яна.

У Алены з нараджэння ДЦП. Вучылася жанчына ў спецыяльнай школе ў Асіповічах, потым — у 13-м прафесійна-тэхнічным вучылішчы Мінска (цяперашні Мінскі дзяржаўны прафесійна-тэхнічны каледж швейнай вытворчасці). «Мне ставілі другую групу інваліднасці. А пасля сказалі: калі хочаце працаваць, лепш трэцюю мець. Я і папрасіла змяніць групу на трэцюю», — расказвае Алена.

Адразу пасля вучылішча жанчына трапіла швачкай на фабрыку па выпуску рабочага адзення. Працавала там пяць гадоў, пакуль не сышла ў дэкрэтны водпуск. Пасля нейкі час брала заказы на дом.

— Трэба было неяк зарабляць, бо з сям'ёй, дзіцем на пенсію інваліда не пражывеш. Працаваць дома больш не хацелася: не магла сядзець у чатырох сценах, не хапала калектыву, руху. Але я яшчэ на першай фірме зразумела, што працаваць швачкай мне цяжка. Неяк не ішло. Гэта здзельная работа, і трэба хутка шыць, каб рабіць добрыя аб'ёмы. Знаёмая прапанавала ўладкавацца сюды на камплектоўку, — згадвае жанчына свой прыход на прадпрыемства.

У індывідуальных праграмах рэабілітацыі сталі пісаць, якія работы чалавек не можа выконваць, не прывязваючыся да прафесій. Напрыклад, нельга працаваць на вышыні ці супрацьпаказана цяжкая фізічная праца.

Алене з працай пашанцавала: не давялося доўга шукаць. Але да наймальнікаў, якія неахвотна прымаюць інвалідаў на прадпрыемства, яна ставіцца з разуменнем:

— Любы працадаўца, калі бачыць інваліда з яго фізічнымі магчымасцямі, спачатку думае, што чалавек не справіцца. Бо работа не заўсёды бывае лёгкай. Як мы шыем падушкі, коўдры, пасцельную бялізну вялікімі аб'ёмамі, то трэба на нагах увесь дзень стаяць і складваць гэта. У мяне спачатку быў скарочаны сямігадзінны працоўны дзень. Але я адмовілася ад яго, хадзіла на пераагляд у МРЭК, каб атрымаць восем гадзін. Патлумачыла медыцынскай камісіі, што не займаюся цяжкай фізічнай працай, якую б не магла пацягнуць.

Любы працадаўца, калі бачыць інваліда з яго фізічнымі магчымасцямі, спачатку думае, што чалавек не справіцца. Бо работа не заўсёды бывае лёгкай.

Каб уладкавацца, трэба быць настойлівым, упэўнена Алена. І ўспамінае сваю прыяцельку, з якой разам вучылася ў асіповіцкай школе. У той — сур'ёзныя фізічныя адхіленні, і, калі наймальнік на гутарцы гэта ўбачыў, адразу адмовіўся браць да сябе. Жанчына

Фота Сяргея НІКАНОВІЧА.

Камплектоўшчыца Алена МЕЦЫК зарэкамендавала сябе як добры работнік.

ўгаворвала: давайце паспрабую, не атрымаецца — сама сыду. І пераканала кіраўніцтва прадпрыемства даць ёй шанц. На тым месцы ўжо шмат гадоў працуе.

Наймальнікам кампенсуюць выдаткі

Летась у службу занятасці звярнулася 4,8 тысячы інвалідаў. Дзвюм тысячам з іх дапамаглі ўладкавацца, дзвесце чалавек накіравалі на прафесійную адукацыю. Яшчэ 21 з падтрымкай спецыялістаў адкрыў уласную справу. Астатнія, як правіла, здымаюцца з уліку па іншых прычынах: няяўка ў службу занятасці, адмова ад дзвюх прапаноў падыходзячай працы.

Спецыяльна для інвалідаў браніруюцца месцы на розных прадпрыемствах. На гэты год, напрыклад, ёсць 2081 вакансія. Але самі саіскальнікі з асаблівасцямі да такой магчымасці звяртаюцца нячаста: летась бронню скарысталася толькі 600 чалавек. Астатнія ж (70 працэнтаў з тых, хто ўладкаваўся праз службу занятасці) знайшлі працу па звычайных вакансіях, заяўленых наймальнікамі. Месцы абсалютна розныя: рабочыя прафесіі, спецыялісты, служачыя, кіраўніцкія пасады. Што да ўласнага бізнесу, то выбіраюць у асноўным такія віды дзейнасці, як гандаль і аказанне паслуг.

Канкурэнтаздольнасць людзей з інваліднасцю на біржы дапамагае павысіць праграма адаптацыі да працы. Штогод на адаптацыю накіроўваюць 500-550 грамадзян.

— Мы ўладкоўваем чалавека на прадпрыемства і на працягу года кампенсуем наймальніку ўсе выдаткі на аплату працы гэтага работніка. Мэта праграмы — інтэграваць інваліда ў грамадства, каб той упэўнена сябе адчуваў на рынку. Як правіла, у 50 працэнтах выпадкаў людзі застаюцца працаваць на пастаяннай аснове ў таго наймальніка, у якога праходзілі адаптацыю, — каментуе **начальнік упраўлення палітыкі занятасці Міністэрства працы і сацыяльнай абароны Алег ТОКУН**.

Каб зацікавіць прадпрыемствы ў прыёме работнікаў з асаблівасцямі, службы занятасці прапануюць кампенсаваць затраты на стварэнне спецыялізаваных месцаў. Адзіных сум няма, бо месцы могуць быць рознымі. Дзесьці дастаткова паставіць стол, крэсла і звычайны камп'ютар — і інвалід 3-й групы з агульным захворваннем ужо можа тут працаваць. А калі гэта інвалід па зроку, то яму патрэбна і пэўнае праграмнае забеспячэнне, і спецыяльная тэхніка. Па словах Алега Токуна, на гэту праграму выдаткуецца дастатковая колькасць фінансавых рэсурсаў.

Пералік прафесій не будуць абмяжоўваць

З мая працэдура ўладкавання інвалідаў стала прасцейшай: па-новаму складаюцца індывідуальныя праграмы рэабілітацыі. Раней там указваўся абмежаваны пералік прафесій, па якіх чалавек можа працаваць. Умоўна кажучы, вартаўнік, вахцёр — і кропка. І па заканадаўстве служба занятасці не магла адысці ад гэтых рэкамендацый. Калі ж чалавек сам знаходзіў месца па спецыяльнасці, не ўказанай у праграме рэабілітацыі, наймальнік таксама не меў права ўзяць яго на працу. Інваліды вымушаны былі кожны раз паўторна звяртацца ў МРЭК і праходзіць агляд, каб пашырыць пералік дазволеных прафесій.

— У класіфікатары цяпер налічваецца больш за сем тысяч прафесій. Зразумела, што медыкі наўрад ці пазначылі б усе максімальна магчымыя варыянты, — тлумачыць Алег Токун і ўспамінае адзін са зваротаў, што прыходзіў у ведамства: — Жанчына з інваліднасцю нам пісала — ёй у праграме рэабілітацыі ўказалі, што яна можа працаваць толькі швачкай. Але ў тым рэгіёне не было вакансій па гэтай прафесіі. Атрымліваецца, чалавек у бязвыхаднай сітуацыі. Хоць зразумела, што калі жанчына можа працаваць швачкай, то яшчэ з нейкімі прафесіямі яна б справілася.

Летась Міністэрства працы і сацабароны сумесна з Міністэрствам аховы здароўя рэалізавалі пілотны праект. Пайшлі ад адваротнага: у індывідуальных праграмах рэабілітацыі сталі пісаць, якія работы чалавек не можа выконваць, не прывязваючыся да прафесій. Напрыклад, нельга працаваць на вышыні ці супрацьпаказана цяжкая фізічная праца. Падыход вырашылі ўкараніць па ўсёй краіне.

— Гэта не наша ноу-хау, такая сістэма дзейнічае за мяжой. Мы апрабавалі яе для зручнасці пацыентаў, каб у іх было менш бар'ераў пры пошуку працы. Вынікі праекта толькі станоўчыя, — кажа **Ірына КІРЭЕВА, начальнік аддзела медэкспертызы і рэабілітацыі галоўнага ўпраўлення арганізацыі медыцынскай дапамогі Міністэрства аховы здароўя**.

Так, у Першамайскім раёне сталіцы за мінулы год склалі 465 індывідуальных праграм рэабілітацыі. Выпадкаў абскарджання не было ўвогуле. Канфліктных сітуацый таксама не назіралася. "Для нас гэта нонсенс", — заўважае Ірына Кірэева.

Наймальнік у любым выпадку абавязаны будзе адправіць патэнцыйнага работніка — любога — на медыцынскую камісію. Там ужо зробяць заключэнне, ці можа чалавек працаваць на канкрэтнай пасадзе.

— Нельга сказаць, што мы сталі ўладкоўваць больш людзей з асаблівасцямі, — адзначае Алег Токун. — Працэнт пакуль не павысіўся. Але ім стала нашмат прасцей шукаць работу. І нашы работнікі службы занятасці могуць прапанаваць больш варыянтаў.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.
lubneuskaya@zviazda.by

■ Прававая гасцёўня

КАЛІ ШЛЮБ СКАСАВАНЫ,

некаторыя абавязкі па дапамозе былой палавіне застаюцца

Мы з мужам нядаўна разышліся. Са мною засталася наша шасцімесячная дачка. Пры родах я перанесла цяжкую аперацыю, і дагэтуль маё здароўе да канца не аднавілася — патрэбны дарагія лекі і вітаміны. Ці магу я патрабаваць ад былога мужа аказаць мне матэрыяльную дапамогу? У яго свая фірма і ён добра зарабляе.

Вікторыя, *г. Мінск.*

На пытанне адказвае **Яўгенія МІЦКЕВІЧ, кансультант упраўлення прававога рэгулявання сацыяльнай дзейнасці дзяржавы Галоўнага ўпраўлення нарматворчай дзейнасці ў сферы дзяржаўнага будаўніцтва Міністэрства юстыцыі Беларусі**:

— Кодэксам Рэспублікі Беларусь аб шлюбе і сям'і вызначаны абавязкі мужа і жонкі матэрыяльна падтрымліваць адзін аднаго не толькі ў шлюбе, але і пасля яго скасавання (пры пэўных выпадках). У вашай сітуацыі вы ў праве разлічваць на дапамогу ад былой палавіны.

Патрабаваць у судовым парадку прадастаўлення ўтрымання ад аднаго з сужэнцаў, які валодае неабходнымі для гэтага сродкамі, могуць наступныя асобы. Жонка ў перыяд цяжарнасці (калі ёй неабходна матэрыяльная дапамога); бацька або маці, якія даглядаюць агульнае дзіця да дасягнення ім трох гадоў, агульнае дзіця-інваліда да дасягнення ім 18 гадоў, агульнае непрацаздольнае дарослае дзіця; а таксама непрацаздольны муж ці жонка.

Шлюбным дагаворам могуць быць прадугледжаны і іншыя абставіны, пры якіх наступае абавязак аднаго з сужэнцаў аказваць матэрыяльную дапамогу другому.

У пэўных выпадках, прадугледжаных Кодэксам аб шлюбе і сям'і, правы сужэнцаў на ўтрыманне захоўваюцца імі і пасля скасавання шлюбу. Так, былая жонка (калі ёй неабходна матэрыяльная дапамога) захоўвае права на атрыманне такой дапамогі ад былога мужа, які валодае неабходнымі для гэтага сродкамі, у перыяд цяжарнасці, калі яна наступіла да скасавання шлюбу.

Акрамя таго, адзін з былых сужэнцаў, якому неабходна матэрыяльная дапамога, захоўвае права на яе атрыманне ад былой палавіны, якая валодае неабходнымі для гэтага сродкамі, у наступных выпадках. Калі ён (яна) даглядае агульнае дзіця да дасягнення ім трох гадоў, выхоўвае агульнае дзіця-інваліда да дасягнення ім 18 гадоў, даглядае агульнае непрацаздольнае дарослае дзіця.

Памер сродкаў, якія спаганяюцца на ўтрыманне мужа ці жонкі, вызначаецца судом, зыходзячы з матэрыяльнага і сямейнага становішча абаіх сужэнцаў у фіксаванай суме. Яна павінна быць кратнай базавай велічыні, устаноўленай на момант выплаты. Гэта значыць, што аліментныя абавязкі ажыццяўляюцца ў выплаце пэўнай грашовай сумы ў беларускіх рублях, памер якой будзе змяняцца адпаведна змене памеру базавай велічыні, вызначанай заканадаўствам.

Калі матэрыяльнае або сямейнае становішча аднаго з сужэнцаў мяняецца, кожны з іх мае права звярнуцца ў суд з іскам аб карэкціроўцы памеру сродкаў, якія спаганяюцца на ўтрыманне.

Суд таксама можа, прымаючы да ўвагі непрацягласць тэрміну знаходжання мужа і жонкі ў шлюбе або ганебныя паводзіны аднаго з сужэнцаў, які патрабуе выплаты яму аліментаў, вызваліць другую палову ад абавязку па яго ўтрыманні або абмежаваць гэтыя абавязацельствы пэўным тэрмінам.

Шаноўныя чытачы, калі ў вас узніклі пытанні юрыдычнага характару, дасылайце іх на наш паштовы або электронны адрас sidarok@zviazda.by. У "Прававой гасцёўні" разам са спецыялістамі Мінюста мы будзем шукаць на іх адказы.

КАПУСТА — НАША ЎСЁ,

або Што павінна быць на талерцы ў анкапацыента?

Так, менавіта «павінна быць». Бо калі ўжо так сталася, што вас напаткала хвароба, то (як бы цяжка ні было) прыйдзецца памяняць некаторыя звычкі, у тым ліку і харчовыя. Бо вучоныя даказалі, што ў барацьбе з ракам, акрамя медыкаментознага лячэння, дапамагаюць звычайныя прадукты харчавання.
У сталічным цэнтры падтрымкі анкапацыентаў «У імя жыцця» ёсць свая кулінарная школа, дзе людзі дзеляцца здаровымі рэцэптамі, штосьці гатуюць разам. Але, як прызналася яго дырэктар Ірына Жыхар, «нам не хапае парады дасведчанага ўрача-дыетолага. У Беларусі, на жаль, пакуль няма такога, які б спецыялізаваўся на анкадыеталогіі». Таму і запрасілі з лекцыяй Эвеліну ЦЫКАНАВІЧУТЭ, урача-дыетолага бальніцы Вільнюскага ўніверсітэта.

Эвеліна — адзіны медык у Літве, што спецыялізуецца на дыетатэрапіі анкалагічных хворых, і адна з аўтарак кнігі «Што ўжываць у ежу, захварэўшы на рак». Гэтую кнігу (дакладней яе першую, навуковую, частку) энтузіясты цэнтра пераклалі з літоўскай на рускую мову. І з задавальненнем дашлюць на электронную пошту ўсім, хто пажадае (кантакты Ірыны Жыхар можна знайсці на сайце цэнтра http://oncopatient.by/).
Падчас сустрэчы з урачом-дыетолагам гучала шмат пытанняў. Людзей цікавіла, ці можна ім есці дражджавы хлеб, масла, сала... Эвеліна не толькі назвала прадукты, якія абавязкова павінны быць на талерцы, але і развеяла некаторыя міфы адносна таго, як харчавацца, захварэўшы на рак.

МІФ 1

Сыраедная дыета — дыета свежай садавіны і гародніны. У некаторых крыніцах інфармацыі вы можаце сустрэць такі метад пазбаўлення ад раку, як сыраедства. Для гэтага трэба адмовіцца ад прадуктаў жывёльнага паходжання і практычна не апрацоўваць (дазваляецца да 42 градусаў) ежу расліннага паходжання. Магчыма, некаму сыраедства дапамагло. Але я настойліва не рэкамендую такую дыету сваім пацыентам. Таму што яна можа выклікаць недастатковасць харчавання. Гэта вельмі небяспечны стан, які характарызуецца стратай вагі, дысбалансам размеркавання вадкасці ў арганізме. **Даказана, што 20% анкахворых памірае не ад раку, а ад недастатковасці харчавання.**

МІФ 2

Галаданне. Аматары гэтага метаду думаюць: «Галадаю я, і галадае мой рак». І вельмі памыляюцца. Даказана, што ракавыя клеткі — эгаісткі: яны хутчэй не дадуць здаровым клеткам пажывіцца, але знойдуць, што паесці (могуць засвоіць пажыўныя рэчывы з самога арганізма). Разам з тым чалавек, які нічога не есць (альбо харчуецца толькі крупамі), рызыкуе ў дадатак да свайго дыягназу набыць недастатковасць харчавання.

10 рэкамендацый ад урача-дыетолага

1. Ешце часта і няшмат. Анкапацыенту трэба харчавацца 5-6 разоў у дзень. Маю на ўвазе тры асноўныя прыёмы ежы (сняданак, абед і вячэра павінны быць цёплымі) і паміж імі ад аднаго да трох перакусаў. Пры гэтым важна есць без спешкі, добра перажоўваць.

2. Насіце ежу з сабой. Калі едзеце, напрыклад, у паліклініку (і ведаеце, што доўга давядзецца сядзець у чарзе, таму не будзе магчымасці паесці даўжэй, чым 4 гадзіны), прыхапіце невялічкую ссабойку. Нельга рабіць вялікія перапынкі паміж прыёмамі ежы.

3. Ешце больш бялкоў. Не менш за 3 разы ў дзень ужывайце прадукты багатыя бялкамі (мяса, рыба, яйкі, бабовыя, арэхі, соя). Дарэчы, фасолю, бабы, нут (калі арганізм пратэстуе супраць гэтых бабовых) можна замяняць на сачавіцу — яна менш раздражняе стрававальны тракт. Вельмі часта пацыенты набываюць бялковыя дабаўкі, прызначаныя для спартсменаў. Але я не раю гэта рабіць.

4. Піце дастаткова вадкасці. Асабліва падчас хіміятэрапіі. Чалавеку ў суткі трэба выпіваць 1,5-2 літры вадкасці (для здаровых — гэта вада, гарбата без цукру). Сваім пацыентам раю выбіраць пераважна каларыйныя напоі — сокі, супы, малочныя кактэйлі, соевыя напіткі, кефір, ёгурты.

5. Эксперыментуйце на кухні. Важна, каб у вашым рацыёне былі як мага больш разнастайныя прадукты. Але пры гэтым памятайце, чым ежа прасцейшая і больш натуральная, тым лепш.

6. Ешце дастаткова садавіны і гародніны. За дзень рэкамендую з'ядаць, як мінімум 400 грамаў. Лепш ужываць гародніну і садавіну свежымі (2/3), астатнія — пасля слабай тэрмічнай апрацоўкі. Можна рабіць з гародніны смузі, сокі. А вось садавіну лепш жаваць.

7. Ешце стравы з зерня і круп. Рэкамендую гатаваць кашу хоць бы раз у дзень. Аддавайце перавагу дзікаму, бураму рысу, бо чым менш рафінаваны прадукт, тым больш ён змяшчае карысных біяактыўных рэчываў. Таму аўсянку лепш набывайце не хуткага прыгатавання, а хоць бы тую, якую трэба варыць 7 хвілін. Што тычыцца рыса, то ўсё ж такі гэта не наш прадукт, таму раю звярнуць большую ўвагу на грэчку, ячныя крупы.

8. Выбірайце малочныя прадукты сярэдняй тлустасці. Пазбягайце тлустых соусаў, маянэзу.

9. Не злоўжывайце тлустай выпечкай, дэсертамі.

10. Не ляжыце ўвесь час, больш рухайцеся. Рабіце зарадку, будзьце фізічна актыўнымі ў меру сваіх магчымасцяў. Недарэмна дактары нават праз некалькі дзён пасля аперацыі робяць заўвагі пацыентам, якія ляжаць, хоць і могуць рухацца.

«Няма абсалютных рэкамендацый, бо кожны выпадак індывідуальны, — рэзюмавала Эвеліна Цыканавічутэ. — Таму кіруйцеся гэтымі парадамі, але не забывайцеся прыслухоўвацца да свайго арганізма, да яго рэакцыі на той ці іншы прадукт. Пры гэтым не варта канцэнтравацца толькі на ежы. Бо гэта не асноўная прычына, чаму людзі хварэюць на рак. Выпрацоўвайце імунітэт супраць стрэсавых сітуацый, часцей усміхайцеся і беражыце сябе».

ЯКІМ ПРАДУКТАМ АДДАВАЦЬ ПЕРАВАГУ...

РЫБА. Ешце марскую рыбу (скумбрыю, гарбушу, фарэль, сёмгу, камбалу) 2-3 разы ў тыдзень. Яна з'яўляецца багатай крыніцай тлустых кіслот (амега-3), якія стрымліваюць утварэнне ракавых клетак. Акрамя таго, я рэкамендую сваім пацыентам ужываць 1 грам **РЫБІНАГА ТЛУШЧУ** ў дзень. Калі набываеце ў аптэцы, звярнуцца ўвагу колькі ў капсуле амегі-3 (звычайна там 100 мл, тады трэба за раз выпіць 10 капсул). Заўсёды паўтараю сваім пацыентам, не дарыце адзін аднаму карціны, дарыце — тлустыя кіслоты.

ЧАСНОК. Не толькі паляпшае імунітэт, але і спрыяе натуральнай гібелі ракавых клетак. Людзі, якія ядуць часнок часта, радзей хварэюць на рак страўніка, прастаты, гартані. Праўда, кілаграмамі ім лячыцца не трэба.

— А ў якім выглядзе трэба есці часнок?

— Вядома, больш блакуючых рэчываў у свежых зубчыках. Але калі часнок раздражняе стрававальны тракт, выклікае ўздуцце, боль у жываце, то ешце тэрмічна апрацаваны. Можна, напрыклад, адзін-два зубчыкі ўкінуць у суп напрыканцы варкі.

КАПУСТА. Вучоныя пацвердзілі карысць рэчываў, якія змяшчаюцца ў капусце (брокалі, брусельскай, кальрабі, каляровай і нават самай звычайнай), як для прафілактыкі, так і для лячэння ракавых пухлін.

— А я вось п'ю БАДы з выцяжкай з брокалі, *— прагучала рэмарка з залы.*

— У гэтым няма нічога дрэннага. Але справа ў тым, што не ўсе БАДы якасныя. У любым выпадку карысней есці свежую капусту. Зімой не грэбуйце слабаквашанай. Калі ў вас рацыён разнастайны і збалансаваны, мультывітаміны і розныя дабаўкі ўжываць не трэба.

ІЛЬНЯНЫ АЛЕЙ — самы каштоўны раслінны алей. Раю ўжываць па 1 ст. лыжцы ў дзень.

— А колькі можна ў дзень есці масла, *— запытаўся пажылы мужчына.*

— Пацыенты заўсёды патрабуюць канкрэтную лічбу. Таму скажу так: чайную лыжку ў дзень. Але лепш наогул ад яго адмовіцца. Важна, каб большая частка тлушчу, што паступае ў арганізм, была раслінная паходжання.

*Сярод прадуктаў, карысць якіх для анкапацыентаў цалкам не даказана, але даследуецца (і паказвае добрыя вынікі) Эвеліна назвала **СОЮ, ГРЫБЫ ШЫІТАКЕ, ТАМАТЫ** (дарэчы, памідоры перад тым, як есці, лепш крыху тэрмічна апрацаваць. У такім выпадку захоўваецца больш карысных рэчываў), **ЯГАДЫ ГОДЖЫ, ЗЯЛЁНЫ ЧАЙ, СЕЛЬДЭРЭЙ** (калі вы яго вырошчваеце дома, то не выкідайце лісце, бо там яшчэ больш вітамінаў, чым у ствале. У крамах сельдэрэй, на жаль, прадаецца без лісцяў).*

...І АД ЯКІХ — ЛЕПШ АДМОВІЦЦА

Ёсць прадукты, якія, наадварот, павышаюць рызыку захварэць на рак або пагаршаюць працяканне хваробы. Гэта ў першую чаргу:

ЧЫРВОНАЕ МЯСА (у тым ліку і перапрацаванае: салёнае, вэнджанае) — не найлепшы выбар. 22 эксперты з 10 краін даследавалі і даказалі, што спажыванне свініны, ялавічыны, бараніны ўплывае на развіццё рака падстраўнікавай залозы і прастаты. Калі штодзень з'ядаць 50 грамаў чырвонага мяса, рызыка захварэць каларэктальным ракам павышаецца на 18%. Перавагу трэба аддаваць беламу нятлустаму мясу (курынае, трусінае, грудка індычкі). Можна зрэдку дазволіць сабе кавалачак сала ці нятлустай ялавічыны. А вось печані наогул варта пазбягаць. Рэкамендую пацыентам адмовіцца ад бутэрбродаў з каўбасой, лепш з'есці кавалачак мяса. Калі ёсць праблемы з пераварваннем ежы, то яго можна ўжываць у выглядзе фаршу. А яшчэ перад ядой фітатэрапеўты раяць паласкаць рот адварам палыну.

ЦУКАР. Доктар Варбург, дарэчы лаўрэат Нобелеўскай прэміі, прапанаваў гіпотэзу, што ракавыя клеткі памнажаюцца пры ўдзеле глюкозы. Таму лепш адмовіцца ад цукру, не злоўжываць салодкім. Гэта дакладна не самая здаровая ежа.

— А ці можна есці дражджавы хлеб?

— Можна, але лепш бездражджавы, бо дражджавы змяшчае больш цукру. Ідэальны варыянт — самім пячы дома здаровы хлеб. Без дражджэй і цукру, на ржаной заквасцы.

СОЛЬ. Мінімізуйце ўжыванне солі і салёных прадуктаў. Калі ваш муж любіць салёную, моцна прыпраўленую ежу, гатуйце яму асобна. А лепш пераканайце і яго ў шкодзе солі. Майце на ўвазе, што большую частку натрый-хларыду мы атрымліваем не з-за таго, што солім ежу, а з кансерваў, паўфабрыкатаў, таго ж самага хлеба.

ГРЭЙПФРУТ. Катэгарычна забаронена есці яго падчас хіміятэрапіі. А таксама нельга запіваць грэйпфрутавым сокам лекі.

Надзея ДРЫНДРОЖЫК. *dryla@zviazda.by*

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор торгов: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, (0212) 42-61-62

Продавец: ОАО «КУПЦОВЪ», Витебская область, г. Глубокое, ул. Ленина, 1, (029) 509-02-27.
Лот №1. Капитальное строение с инв. № 220/С-11459, Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Кирова, д. 127, площадью 14,4 кв.м, наименование — подстанция подсобного хозяйства. Нач. цена: 435 684 бел. руб. без НДС. Задаток: 43 600 бел. руб. Шаг аукциона — 22 000 бел. руб.
Лот №2. Автобус вагон PAZ 3205, цвет белый, рег. знак АВ 1518-2, 1993 г.в. Нач. цена: 568 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 56 800 бел. руб. Шаг аукциона — 29 000 бел. руб.
Лот №3. Машина моечная лопастная Т1-КУМ-3, инв. №414. Нач. цена: 471 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 47 100 бел. руб. Шаг аукциона — 24 000 бел. руб.
Лот №4. Машина моечная лопастная Т1-КУМ-3, инв. №415. Нач. цена: 365 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 36 500 бел. руб. Шаг аукциона — 19 000 бел. руб.
Лот №5. Машина шинковальная РСНС КИМ, инв. №1051. Нач. цена: 970 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 97 000 бел. руб. Шаг аукциона — 49 000 бел. руб.
Лот №6. Свеклоуборочный комбайн, инв. №7001. Нач. цена: 887 480 бел. руб. без НДС. Задаток: 88 800 бел. руб. Шаг аукциона — 45 000 бел. руб.
Лот №7. Подборщик-погрузчик корнеплодов, инв. №7002. Нач. цена: 939 150 бел. руб. без НДС. Задаток: 94 000 бел. руб. Шаг аукциона — 47 000 бел. руб.
Лот №8. Сеялка прямого посева СЗС-400, инв. №9044. Нач. цена: 6 126 040 бел. руб. без НДС. Задаток: 612 700 бел. руб. Шаг аукциона — 307 000 бел. руб.
Лот №9. Автозаправочная станция с двумя бензоколонками, инв. №975. Нач. цена: 296 620 бел. руб. без НДС. Задаток: 29 700 бел. руб. Шаг аукциона — 15 000 бел. руб.
Лот №10. Погрузчик фронтальный ПФ075, инв. №9046. Нач. цена: 14 280 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 428 000 бел. руб. Шаг аукциона — 714 000 бел. руб.
Лот №11. Трактор МТЗ 80 рег. знак 6105 БХ 1991 г.в. Нач. цена: 16 140 000 бел. руб. без НДС. Задаток: 1 614 000 бел. руб. Шаг аукциона — 807 000 бел. руб.
Лот №12. Капитальное строение с инв. №220/С-11329, площадью 123,7 кв.м, наименование — мазутонасосная, по адресу: Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Ленина, д. 1 на зем. участке с кадастровым №221550100010000444 площадью 0,1098 га. Капитальное строение с инв. №220/С-11325, площадью 49,4 кв.м, наименование — старая проходная, по адресу: Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Ленина, д. 1 на зем. участке с кад. № 221550100010000442 площадь 0,0788 га. Нач. цена: 169 455 400 бел. руб. без НДС. Задаток: 16 945 600 бел. руб. Шаг аукциона — 8 473 000 бел. руб.
Лот №13. Производственный комплекс по переработке зеленого горошка ОАО «Купцовъ» по адресу: Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Ленина, д. 1 в т.ч. капитальные строения: инв. №220/С-11334 площадь 3858,2 кв.м наименование – цех зеленого горошка с оборудованием; инв. №220/С-11342 площадь 679,8 кв.м наименование — здание котельной (д. 1/2) с оборудованием; инв. №220/С-4082 площадь 17 кв.м наименование мазутохранилище; инв. №220/С-4092 площадь 534 кв.м наименование — мазутоотстойник; инв. №220/С-11339 площадь 37,8 кв.м наименование – насосно-канализационная станция с оборудованием; инв. №220/С-11332 площадь 104,2 кв.м наименование станция второго подъема с оборудованием; инв. №220/С-4094 наименование-водонапорная башня; инв. №220/С-26845 наименование водопроводная сеть, протяж.1410,1 м; инв. №220/С-26846 наименование канализационная сеть, протяж. 1907,5 м.; инв. №220/С-11338 наименование артскважина, площадь 10,1 кв.м; инв. №220/С-11330 наименование артскважина, площадь 8,3 кв.м с оборудованием; инв. №220/С-11344 наименование компрессорная, площадью 56,5 кв.м. (д.1/4); инв. №220/С-4073 наименование гридирня, площадь 18,9 кв.м с компактной вентиляторной градирней ГРД-350 инв. №1133; инв. №220/С-26851 наименование теплосети производственные, площадь 350,8 кв.м; газопровод; инв. №220/С-26852 наименование паропровод, протяж. 149,5 м; инв. №220/С-26853 наименование сеть горячего водоснабжения, протяж.182,1 м; инв. №220/С-26850 наименование эстакада для технологических трубопроводов, площадь 215,4 кв.м; артскважина фильтровальная инв.№ 4034; комплекс очистных сооружений; комплектная трансформаторная подстанция, линия электропередач 0,4 кВ; инв. №220/С-26891 наименование — трансформаторная подстанция с ограждением, оборудованием, линией электропередач 0,4 кВ; ворота металлические въездные; ограждение территории завода ж/б плитами инв. №4018; асфальтобетонное покрытие; асфальтированный проезд; инв. №220/С-26869 наименование проходная-весовая, площадью 150,8 кв.м (д. 1/6) с оборудованием; артскважины фильтровальная, инв. № 818, инв. № 829; деревянный домик для заготовки сельхозсырья; горохоуборочный комбайн EPD-538, рег. знак ВВ-2 5707, 2013 г.в.; Имущество расположено на зем. участке с кад. №221550100001000899. Нач. цена: 28 689 473 976 бел. руб. без НДС. Задаток: 2 868 947 400 бел. руб. Шаг аукциона — 1 434 474 000 бел. руб.
Лот №14. Капитальное строение с инв. №220/С-11336, по адресу Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Ленина, д.1, площадью 535,7кв.м. наименование: складарочник, назначение: сооружение складов с оборудованием. Имущество расположено на зем. участке с кад.№221550100001000447. Нач. цена: 1 362 114 879 бел. руб. без НДС. Задаток: 136 211 500 бел. руб. Шаг аукциона — 68 106 000 бел. руб.
Лот №15. Капитальное строение с инв.№220/С-11341 по адресу: Витебская обл., Глубокский р-н, г. Глубокое, ул. Ленина, д.1 площадью 740,6 кв.м наименование: склад сока-гараж с оборудованием, воротами металлическими. Имущество расположено на зем. участке с кад. №221550100001000450. Нач. цена: 1 644 990 162 бел. руб. без НДС. Задаток: 164 500 000 бел. руб. Шаг аукциона — 82 250 000 бел. руб.
Лот №16. Линия по розливу сока «Тетра-Пак» с оборудованием. Нач. цена: 833 347 355 бел. руб. без НДС. Задаток: 83 334 800 бел. руб. Шаг аукциона – 41 668 000 бел. руб.
Повторные торги состоятся 21.06.2016 в 12.00 по адресу: Витебская обл., г. Глубокое, ул. Ленина, 1 в ОАО «КУПЦОВЪ». Заявления на участие в торгах со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г.Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Срок внесения задатков и подачи заявлений на участие в торгах: с 06.06.2016 с 8.30 по 20.06.2016 до 17.30. Задаток перечисляется на р/с 3012470630033 в РКЦ № 39 в г. Глубокое ф-ла ОАО «Белагропромбанк» — Витебское облуправление, код 424, УНП 300019596. Получатель платежа: ОАО «КУПЦОВЪ». Условие аукциона: оплата НДС сверх стоимости объекта. Извещения опубликованы в газете «Звязда» 30.04.2016, 06.05.2016. Движимое имущество расположено по адресу: Витебская обл., г. Глубокое, ул. Ленина, 1. Условия по лотам № 12 и 14: Покупатель устанавливает ограждение по выделенному земельному участку под здание, препятствующее свободному доступу на территорию ОАО «КУПЦОВЪ».

Торги проводятся в соответствии с Законом Республики Беларусь от 13 июля 2012 г. № 415-З «Об экономической несостоятельности (банкротстве)». Лица, желающие участвовать в торгах, обязаны подать организатору торгов заявление на участие в торгах с приложением документов: заверенного банком документа, подтверждающего внесение суммы задатка на р/с, указанный в извещении; для индивидуального предпринимателя — копии свидетельства о гос.регистрации индивидуального предпринимателя; для юр. лица — доверенности, выданной представителю юр. лица (кроме случаев, когда юр. лицо представляет его руководитель), а также копии свидетельства о гос. регистрации юр. лица; для иностранного юр. лица, иностранной организации, не являющейся юр. лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств иностранным государством и его административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организации — легализованных в установленном порядке копий учредительных документов, выписки из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иного эквивалентного доказательства статуса юр. лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документа о финансовой состоятельности, выданного обслуживающим банком; для представителя гражданина РБ, в том числе индивидуального предпринимателя, — доверенности, оформленной в соответствии с законодательством. При подаче документов на участие в торгах граждане РБ, иностранные граждане и лица без гражданства, а также граждане РБ, постоянно проживающие за пределами РБ, представители юр. лиц РБ, предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность. Имущество считается проданным лицу, которое предложило на торгах самую высокую цену. В случае если торги признаны несостоявшимися, предмет торгов продается единственному участнику, подавшему заявление на участие в торгах (либо явившемуся для участия в них) при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%. Победитель торгов в день проведения торгов подписывает протокол. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан: в течение 5 (пяти) дней со для проведения торгов возместить затраты на организацию и проведение торгов, затраты по оценке имущества, изготовлению документации, необходимой для проведения торгов; в течение пяти рабочих дней со дня проведения торгов подписать договор купли-продажи; оплатить предмет торгов в порядке и в сроки, установленные договором купли-продажи. Организатор торгов вправе отказаться от проведения торгов не позднее чем за 5 дней до даты их проведения. Ознакомление с объектом осуществляется в рабочие дни с 8.30 до 17.00. Контактные тел. (0212) 42-61-62, (029) 510-07-63, e-mail: vcm74@mail.ru, marketvit.by.

КАРАНІ і КРОНЫ

Сумесны выпуск газеты «Звязда» і Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя №8

РАТУЮЧЫ ПРЫРОДУ, РАТУЕШ ЖЫЦЦЁ

Ці будуць «адзічвацца» нашы лясы, ці не выключаць зубра з Чырвонай кнігі і што рабіць з нежаданымі відамі

Навакольнае асяроддзе — адно з самых каштоўных і адначасова самых кволых скарбаў чалавецтва. Кожны крок «цароў прыроды» можа паўплываць на стан наваколля — як дапамагчы ўсяму жывому, так і сцерці яго з зямлі.
Напярэдадні Сусветнага дня навакольнага асяроддзя, які адзначаецца заўтра, 5 чэрвеня, мы пагаварылі з міністрам прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Андрэем КАЎХУТАМ пра галоўныя складнікі экалагічнага дабрабыту нашай краіны.

— Андрэй Марленавіч, сёлета Сусветны дзень аховы навакольнага асяроддзя прысвечаны абароне дзікай прыроды. Ці актуальная праблема браканьерства і гандлю рэдкімі раслінамі і жывёламі для Беларусі? Якія інструменты стрымання гэтай дзейнасці выкарыстоўваюцца сёння ў нас?

— Беларусь прымае ўдзел у Канвенцыі аб міжнародным гандлі відамі дзікай фаўны і флоры, што знаходзяцца пад пагрозай знікнення (СІТЭС).

За апошнія два гады ў нашай краіне выяўлена тры факты незаконнага перамяшчэння праз дзяржаўную мяжу ўзораў СІТЭС. Сярод знаходак — чучалы нільскага кракадзіла, асобіны гумавых удаўчыкаў і папугаяў. Акрамя таго, зафіксавана вялікая колькасць выпадкаў незаконнага знаходжання і гандлю рэдкімі відамі жывёл і раслін.

Каб прыпыніць незаконны ўвоз, вываз, продаж і знаходжанне ў няволі ўзораў СІТЭС, а таксама чырванакніжнікаў, прадугледжана абавязковая рэгістрацыя дзікіх жывёл і іх патомства, якія змяшчаюцца ці разводзяцца ў няволі. За іх незаконнае перамяшчэнне праз мяжу і нясвоечасовую рэгістрацыю існуе адміністрацыйная адказнасць.

— Штогод на карце Беларусі з'яўляюцца ўсё новыя заказнікі і іншыя асабліва ахоўныя прыродныя тэрыторыі, многія з іх атрымліваюць міжнародны статус. Наколькі важная гэта праца ў частцы аховы разнастайнасці?

— Ва ўсім свеце асабліва ахоўныя прыродныя тэрыторыі прызнаны найбольш эфектыўнай формай аховы біялагічнай і ландшафтнай разнастайнасці. І Беларусь таксама ідзе па шляху захавання і ўстойлівага выкарыстання каштоўных экалагічных сістэм.

Сёння гэта сістэма Беларусі ўключае 1275 аб'ектаў, у тым ліку 1 запаведнік, 4 нацыянальныя паркі, 98 заказнікаў рэспубліканскага і 275 — мясцовага значэння, 329 помнікаў прыроды рэспубліканскага і 568 — мясцовага значэння. Агульная плошча ахоўных тэрыторый складае 8,79% ад тэрыторыі краіны. У 2016 годзе да іх павінны далучыцца яшчэ 10 заказнікаў мясцовага значэння.

Акрамя таго, 26 беларускіх тэрыторый сёння ўключаны ў Сусветны спіс водна-балотных угоддзяў міжнароднага значэння. Плануецца таксама накіраваць у ЮНЕСКА дзве заяўкі на ўключэнне біясферных рэзерватаў «Чырвоны бор — Асвейскі» і «Прыпяцкае Палессе» ў Сусветны спіс біясферных рэзерватаў ЮНЕСКА.

(Заканчэнне на 9-й стар.)

Фота Анатоля ДРЫБАСА.

■ Надзённае

«Зялёную» эканоміку будуць укараняць у народную гаспадарку краіны

На Форуме экалагічных рашэнняў, які адбыўся ў Мінску 2 чэрвеня, прэзентавалі трэці Агляд выніковасці экалагічнай дзейнасці ў Беларусі — важны дакумент, у якім эксперты эканамічнай камісіі ААН ацэньваюць дасягненні краіны з пункту гледжання прыродаахоўнай палітыкі. Трэці Агляд быў праведзены летась. Беларусь атрымала высокую адзнаку — больш за 80% выніковасці.

Фота Кастуся ДРОБАВА.

— За апошняе дзесяцігоддзе дзяржаўная палітыка ў экалагічнай сферы прывяла да істотнага паляпшэння якасці жыцця, — паведаміў **міністр прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Беларусі Андрэй КАЎХУТА.**

Міністр заўважыў, што наша краіна гатова ўзяць на сябе абавязацельствы па выкананні рэкамендацый міжнародных экспертаў. У якасці прыярытэтных напрамкаў развіцця Андрэй Каўхута пазначыў стварэнне і развіццё інфраструктуры «зялёнага» нізкавугляродна грамадскага транспарту, распрацоўку прававых асноў па вядзенні арганічнай сельскай гаспадаркі, садзейнічанне прасоўванню ўстойлівага спажывання (экалагічнага ладу жыцця), укараненне экалагічнай сертыфікацыі ў сістэму кіравання навакольным асяроддзем, распрацоўку і рэалізацыю нацыянальнага плана дзеянняў па ўкараненні прынцыпаў «зялёнай» эканомікі ў галінах народнай гаспадаркі краіны.

Удзельнікі форуму змаглі пазнаёміцца з сучаснымі экалагічнымі тэхналогіямі ў сферы энергетыкі, транспарту, арганічнай сельскай гаспадаркі, біялагічнай разнастайнасці, жыллёва-камунальнай гаспадаркі, кіравання воднымі рэсурсамі і абыходжання з адходамі. Аб'яднала ўсе гэтыя напрамкі «зялёная» эканоміка.

— Беларусь паступова ўкараняе прынцыпы «зялёнай» эканомікі, што дазваляе дасягнуць высокіх мэт, акрэсленых у Нацыянальнай стратэгіі ўстойлівага сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі да 2030 года. Адна з такіх мэт — увайсці ў спіс 40 краін з высокім узроўнем індэкса чалавечага развіцця, — адзначыла **намеснік пастаяннага прадстаўніка Праграмы развіцця ААН у Беларусі Кацярына ПАНІКЛАВА.**

Акрамя таго, у сферы «зялёнай» эканомікі Беларусь актыўна супрацоўнічае з Еўрапейскім саюзам. Па словах кіраўніка прадстаўніцтва Еўрапейскага саюза ў Беларусі Андрэа Віктарын, добрымі прыкладамі партнёрства з'яўляюцца сумесныя інфармацыйныя сістэмы, кіраванне трансгранічнымі асабліва ахоўнымі прыроднымі тэрыторыямі, праекты па энергаэфектыўнасці і экалагічнай адукацыі.

Кацярына РАДЗЮК. *radziuk@zviazda.by*

■ «Зялёная» эканоміка

ВАЖНАЯ ПТУШКА

У Налібоцкай пушчы зоймуцца штучным гадаваннем рэдкіх глушцоў

Як вярнуць заходнееўрапейскага глушца ў лясы? Па апошніх звестках, беларуская папуляцыя падвіду віду — самая вялікая і, бадай, апошняя вольная на планеце. Рэдкія птушкі сустракаюцца яшчэ ў Польшчы і Літве, але там іх значна менш (у Беларусі налічваецца каля 400 асобін). Пытанне рэінтрадукцыі разглядалася ўжо даўно, і, нарэшце, у апошнія некалькі гадоў ідэя па штучным развядзенні глушца для аднаўлення яго ў дзікай прыродзе знайшла фінансавую падтрымку. Напярэдадні Сусветнага дня аховы навакольнага асяроддзя ў рэспубліканскім ландшафтным заказніку «Налібоцкі» адкрылі гадавальнік рэдкай птушкі. Да гэтай справы спрычыніліся Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, Міністэрства лясной гаспадаркі, праект «Садзейнічанне пераходу Рэспублікі Беларусь да «зялёнай» эканомікі», які фінансуецца Еўрапейскім саюзам і рэалізуецца Праграмай развіцця ААН.

— Для стварэння матачнага пагалоўя мы адлаўліваем птушак у дзікай прыродзе, — падзяліўся **дырэктар заказніка «Налібоцкі» Васіль ГУРКОЎ.** — Чатыры глушцы ўжо ў вальеры, яшчэ двух мы пазначылі спецыяльнымі датчыкамі, з дапамогай якіх можам назіраць за іх перамяшчэннем. Цяпер адпрацоўваем тэхналогію харчавання і догляду птушак, інкубацыі і гадоўлі птушанят, адаптацыі да жыцця ў дзікай прыродзе.

Планы на глушца вялікія: да 2021 года мяркуюць павялічыць налібоцкую папуляцыю з 180 да 400 і больш асобін. Частка вывадку застанецца ў пушчы, а астатніх будуць прадаваць у краіны Заходняй Еўропы.

Хоць цэлы дзень усе размовы вяліся выключна пра глушцоў, журналісты і госці іх так і не ўбачылі. Прысутнасць чалавека пужае птушак — менавіта антрапагенная нагрузка на лясы стала галоўнай прычынай знікнення падвіду. Спецыяльна для гадавальніка птушак адлоўлівалі ўвесну. Ім яшчэ патрэбен час, каб прывыкнуць да новага дома.

Умовы у вальерах максімальна набліжаны да натуральных. Птушкам мяняюць падсцілку і пастаўляюць загадзя нарыхтаваную ежу — сасновую хвою і галінкі сунічніку. Цяпер засталося дачакацца, калі ж птушкі пачнуць несціся.

— Новыя кантактныя інкубатары для яек імітуюць натуральнае наседжванне: у іх падагрэў яек ідзе зверху. У папярэдніх апаратах яйкі падграваліся з усіх бакоў, з-за чаго працэнт паспяховага вылуплення складаў не больш за 40%. З новым абсталяваннем мы думаем павялічыць гэты паказчык да 80%, — адзначыла **навуковы кансультант лабараторыі арніталогіі навукова-практычнага цэнтра па біярэсурсах Нацыянальнай акадэміі навук Таццяна ПАЎЛЮШЧЫК.** — Рэінтрадукцыя будзе праводзіцца па запатэнтаванай тэхналогіі, распрацаванай польскім навукоўцам.

У сваю чаргу **міністр прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Андрэй КАЎХУТА** заўважыў, што гадоўля рэдкіх відаў фаўны — важны вектар працы як для Беларусі, так і для еўрапейскіх краін:

— Рэінтрадукцыя глушца — гэта толькі адзін з прыкладаў паляпшэння біяразнастайнасці. Удалы вопыт па развядзенні зубра: некалькіх жывёл мы адправілі ў Казахстан, цяпер вядуцца перамовы з Азербайджанам. Займаемся захаваннем кумжы і сёмгі. Што датычыцца глушца, то будзем вывучаць вопыт польскіх калег, сумесна з імі правядзём даследаванні, у тым ліку па генетыцы птушак.

У адным з будынкаў гадавальніка абсталяваны эколага-інфармацыйны клас, дзе школьнікам раскажуць не толькі пра глушцоў і цецерукоў, але і пра іншых насельнікаў Налібоцкай пушчы. Зроблены дэманстрацыйны вальер, у якім дзеці змогуць назіраць за птушкамі, не турбуючы іх.

Кіраўнік прадстаўніцтва Еўрапейскага саюза ў Беларусі, пасол Андрэа Віктарын падкрэсліла, што ў такіх праектах добра спалучаюцца прынцыпы ўстойлівага развіцця і «зялёнай» эканомікі. Намеснік пастаяннага прадстаўніка ААН у Беларусі Кацярына Паніклава дадала, што адкрыццё гадавальніка — гэта стратэгія паляпшэння біяразнастайнасці і развіцця партнёрства, бо за апошнія гады да прыродаахоўных ініцыятыў актыўна далучаюцца новыя партнёры і спонсары.

Кацярына РАДЗЮК. *radziuk@zviazda.by*

ЭКАЛАГІЧНЫ ЛАД ЖЫЦЦЯ — МОДА ЦІ НЕАБХОДНАСЦЬ?

Таццяна ДУБІК.

Наталля ЗАХАРАВА.

Наталля КУДЫРКА.

Дар'я ЧУМАКОВА.

Фота Надзеі БУЖАН.

ГАЛОЎНЫ ПРЫНЦЫП: НЕ НАШКОДЗЬ

«Звязда»: У каментарыі да Указа Прэзідэнта аб аб'яўленні 2016 года Годам культуры тлумачылася, што гаворка ідзе не толькі пра культуру ў агульнапрынятым сэнсе, але і пра культуру сямейных адносін і побыту, культуру гаспадарання, культуру стаўлення ў грамадстве да навакольнага асяроддзя. Што такое экалагічная культура і яе складнікі? Ці можна сказаць, што ў нас ёй надаецца належнае значэнне? Каб адказаць на гэтыя пытанні, мы запрасілі за круглы стол «тэарэтыкаў», якія могуць расказаць, што такое экалагічная культура ў ідэале, і «практыкаў», якія непасрэдна сутыкаюцца з праявамі ці адсутнасцю гэтай самай культуры ў грамадстве...

Наталля ЗАХАРАВА (Н.З.): Экалагічная культура — паняцце вытворнае ад агульнай культуры і азначае спосаб арганізацыі прасторы на ўмовах ураўнаваных гарманічных узаемаадносін прыроды і грамадства. Аб гэтым ідэале мараць многія. Але як жа ён ажыццяўляецца на практыцы, у штодзённым жыцці? І пытанне тут не толькі да кожнага з нас, але і да працэсу выхавання, адукацыі і нават эканомікі...

Дар'я ЧУМАКОВА (Д.Ч.): Калі мы гаворым пра экалагічную культуру, маем на ўвазе экалагічныя дзеянні: лад жыцця, мерапрыемствы ці канцэпцыі, якія дазваляюць быць дружалюбнымі да навакольнага асяроддзя, у тым ліку і да самога сябе, таму што чалавек таксама з'яўляецца яго часткай. А яшчэ гэта спроба асэнсаваць і даць зразумець іншым, што мы не заўсёды маем права выбіраць за навакольнае асяроддзе. Людзі — не цэнтр Сусвету, і трэба трымаць баланс паміж намі, разумнымі істотамі, і прыродай, якая з'яўляецца крыніцай жыцця на Зямлі.

Таццяна ДУБІК (Т.Д.): Ні для каго не сакрэт, што чалавек у сваёй жыццядзейнасці прызвычаіўся больш спажываць, чым узнаўляць ці ствараць штосьці. Але сёння шмат неабыякавых людзей, якія жадаюць быць экалагічна адукаванымі, усё больш грамадзян спрабуюць далучыцца да гэтага працэсу, рэалізаваць нейкія свае экалагічныя прапановы, каб не толькі забіраць у прыроды, але і штосьці аддаваць узамен. Калі б гэты працэс быў аднабаковым, мы калісьці проста вычарпалі б увесь прыродны рэсурс.

Нягледзячы на прафесію, статус чалавека, яго крокі па ахове прыроды і магчымасць рацыянальна выкарыстоўваць яе рэсурсы, на маю думку, залежаць ад выхавання і той інфармацыі, якая паступае звонку. Перш чым штосьці патрабаваць ад людзей, мы павінны ім расказаць, як рабіць можна, а як нельга.

Наталля КУДЫРКА (Н.К.): Для мяне як прадстаўніцы арганізацыі-практыка экалагічная культура — гэта перш за ўсё прынцып прадухілення шкоднага ўздзеяння на навакольнае асяроддзе. І тут актуальна закрануць тэму абыходжання з адходамі як аднаго са складнікаў нашага штодзённага жыцця. Кампетэнтныя дзяржорганы абавязаны арганізоўваць гэту прастору, максімальна забяспечваць матэрыяльна-тэхнічнымі складнікамі, каб насельніцтву было зручна рэалізоўваць свае магчымасці, правы, жаданні, адначасова не шкодзячы навакольнаму асяроддзю. Гэта датычыцца не толькі рацыянальнага абыходжання з адходамі (паасобнага збору, максімальнага прадухілення ўтварэння, уцягвання ў грамадзянскі абарот), але і зялёнага асяроддзя, чыстага паветра, вады і г.д.

МОДА ЦІ НЕАБХОДНАСЦЬ?

«Звязда»: І ўсё ж сёння экалагічная культура ў нашым грамадстве, паводзіны, накіраваныя на захаванне навакольнага асяроддзя — гэта ў большай ступені мода. Але мода, як вядома, прыходзіць і мінае. Як жа зрабіць, каб гэтая мода ператварылася ў неад'емную частку нашага жыцця, каб беражлівае стаўленне да наваколля стала такой жа безумоўнай традыцыяй, як, напрыклад, не выходзіць, выбачайце, голым на вуліцу?

Н. К.: Магчыма, гэта павінна прывівацца з дзяцінства, як каноны маралі, стаць адным з такіх канонаў і выхоўвацца ў сям'і.

Т. Д.: Сёння многія, асабліва моладзь, сапраўды лічаць модным весці экалагічны лад жыцця. Яны аддаюць перавагу роварам як экалагічнаму віду транспарту, збіраюць смецце паасобна. Напрыклад, мая дачка-падлетак ніколі не запакуе падарунак у поліэтыленавы пакет: для гэтага яна выкарыстоўвае звычайную абгортачную паперу.

Звяртаю часам увагу на людзей, якія выходзяць з крамы. Некаторыя нават чэк нясуць выкідваць у кантэйнер з надпісам «папера», хоць, у прынцыпе, так не трэба рабіць. Але я разумею, што гэты чалавек імкнецца нават на такім узроўні паказаць сваю экалагічную дасведчанасць. Ужо прагрэс. Таму, маючы такія добрыя парасткі, сёння трэба ўсім, пачынаючы ад дзяржаўных органаў і заканчваючы сям'ёй, развіваць экалагічную адукаванасць з самага юнага ўзросту.

Н.З.: І ўсё ж, нягледзячы на гэтыя «добрыя парасткі», мы не можам пакуль сказаць, што беларусы з'яўляюцца экалагічна свядомай нацыяй: мы перажываем рудыментарную спадчыну савецкіх часоў, калі рэсурсаў у краіне было шмат. Сёння гавораць пра змену стэрэатыпаў, пераход да новай парадыгмы мыслення. Але мы не можам сказаць, што гэта абсалютна новая з'ява. Чалавек — гэта параджэнне прыроды, ён выйшаў з яе і ў традыцыйным грамадстве заўсёды сябе ўспрымаў разам з прыроднымі з'явамі. Нам не трэба прыдумляць і ствараць новыя традыцыі, варта толькі ўспомніць атрыманае ў спадчыну ад продкаў. У нашых абрадах, у міфалагічнай спадчыне, фальклоры адлюстравана беражлівае стаўленне чалавека да зямлі, вады і нават іх міфалагізацыя — «жывая зямля», «жывая вада», рэчка дапамагае, дрэва абараняе. Так, яшчэ ў часы ВКЛ пад страхам смяротнага пакарання забаранялася секчы дрэвы, якія стаяць на мяжы лесу (паміж лесам і полем). Лічылася, што ў іх жыве душа лесу, яго абаронца. Насамрэч, нават з біяцэнатычнага пункту гледжання гэтыя дрэвы — самыя дужыя арганізмы, якія заўсёды знаходзяцца на мяжы папуляцыі...

У плане папулярызацыі экалагічнай культуры вялікія надзеі я ўскладаю на маладое пакаленне. Супрацоўнікі Інстытута філасофіі працуюць са школьнікамі, праводзяць семінары, факультатывы на базе сярэдняй школы. І бачаць, што неўкаранёнасць беражлівага стаўлення да прыроды ў традыцыях і звычках дарослай большасці проста татальная. Але дзеці могуць уздзейнічаць на сваіх бацькоў, бабуль і дзядуляў. Нядаўна, ідучы па парку, я ўбачыла, як жанчына бяздумна сарвала галінку дрэва, а хлопчык гадоў сямі, што ішоў побач з ёй, спытаў: «Мама, а навошта ты гэта зрабіла?» Павісла паўза. Таму што, сапраўды, неабходнасці ў гэтым дзеянні ніякай не было, і маці не было чаго адказаць свайму дзіцяці.

Калі гаварыць пра экалагічнае выхаванне, то ў ідэале чалавек не павінен думаць, сарваць лісток ці не, шкодзіць ці не шкодзіць прыродзе — яму проста ў галаву гэта не прыйдзе. Таму што экалагічны імператыў — гэта адзін з прынцыпаў экацэнтрызму, калі ў чалавека ў дачыненні да прыроды (жывой і нежывой) больш не правоў карыстацца, а абавязкаў яе абараняць.

Д.Ч.: Трошкі статыстыкі. 43% з апытаных беларусаў лічаць, што яны валодаюць высокім узроўнем экалагічнай культуры. Але пры гэтым 53,6% лічаць, што ў нашых грамадзян вельмі нізкі ўзровень экакультуры. У нас вялікі разрыў паміж актыўнай групай насельніцтва, якая гатовая вельмі хутка рэагаваць на тую ці іншую экалагічную навацыю, і той групай, якая скептычна ставіцца і яшчэ не паспела перайсці да актыўных экалагічных дзеянняў.

Праўда, калі гаварыць пра тых, хто лічыць сябе экалагічна адукаваным, тут разуменне хутчэй павярхоўнае. Бо пры адказе на пытанне, што яны лічаць экалагічнай культурай, на першае месца ставяць «не смеціць на вуліцы» (у лесапаркавай зоне, падчас адпачынку). Толькі потым ідзе «сартаваць смецце», «выкарыстоўваць энергазберагальныя лямпы» і г.д.

Але не смеціць на вуліцы і сартаваць адходы — толькі вяршыня айсберга. Бо глыбей ляжыць прадухіленне ўтварэння адходаў наогул. Таму што сартаванне — гэта вырашэнне ўжо існуючай праблемы. А вось не купляць занадта шмат тары, адмаўляцца ў краме ад поліэтыленавага пакета — гэта дзеянні больш высокага ўзроўню, які ў нашым грамадстве яшчэ ў прынцыпе вельмі складана разумеюць. Ідучы ў краму і нават, адмаўляючыся ад пакета, ад прадаўца людзі чуюць: «Дык ён жа бясплатны», а нярэдка ў гэтыя пакеты складаюць прадукты, нават не пытаючыся...

Але ёсць вельмі пазітыўнае назіранне. Лепш за ўсіх рэагуе на экалагічныя тэндэнцыі моладзь. І ў апошні час да іх даходзіць думка, што экалогія — гэта не мода, а хутчэй неабходнасць.

Т.Д.: Ваш прыклад паказвае, што ў нашай краіне існуюць некаторыя супярэчнасці ў дзейнасці розных ведамстваў, у заканадаўчых і іншых нормах. Так, спецыялісты Мінпрыроды маюць экалагічныя мэты, Цэнтр гігіены і эпідэміялогіі сочыць за выкананнем гігіенічных патрабаванняў, Міністэрства гандлю мае свае нормы і правілы. Таму і не складваецца гэты пазл па розных пытаннях — ад устаноўкі кантэйнераў да платы за поліэтыленавыя пакеты ў крамах. І пакуль не будзе раўнавагі, адзінай, выпрацаванай, выразнай пазіцыі, змяніць штосьці нават пры суцэльнай экалагічнай свядомасці людзей будзе складана.

ЛЮДЗІ ПАВІННЫ РАЗУМЕЦЬ, НАВОШТА САРТАВАЦЬ АДХОДЫ

Т.Д.: Трэба яшчэ заўважыць, што нават у тых, хто непасрэдна працуе ў сферы экалогіі, узнікаюць непаразуменні. У які кантэйнер выкінуць цюбік ад зубной пасты альбо корак ад бутэлькі, каб сапраўды прынесці карысць навакольнаму асяроддзю? Такія пытанні мне задае маё дзіця. Я нават спецыяльна праглядзела матэрыялы ў інтэрнэце, аднак дакладнага адказу не знайшла. Магчыма, праблема ў тым, што Беларусь пакуль не можа перапрацоўваць усё, што вырабляецца і спажываецца ў краіне. Калі людзі ведаюць пра неабходнасць сартаванняі, у іх узнікаюць пытанні: куды выкідаць адходы, якія зроблены з некалькіх тыпаў сыравіны. Нам даволі часта тэлефануюць па такіх пытаннях.

Д.Ч.: Калі з такімі пытаннямі звяртаюцца ў наш інфармацыйны цэнтр, мы кажам: кідайце ўпакоўку з-пад ёгурту ў кантэйнер з пластыкам. Бо калі мы скажам не рабіць гэтага, людзі перастануць сартаваць адходы.

Н.К.: Мы прыдумалі размяшчаць на еўракантэйнерах налепкі з выявамі прадметаў, якія ў іх можна выкінуць.

Т.Д.: У маім раёне амаль паўсюль у дварах стаяць такія ацынкаваныя кантэйнеры. І аднойчы давялося назіраць такую карціну. (Адразу скажу, што ў гэтым выпадку я на баку гэтага чалавека, спажыўца.) Мужчына прынёс пластыкавую пяцілітровую бутэльку. Ён доўга даследаваў кантэйнер з усіх бакоў, шукаючы адтуліну менавіта для гэтай тары. Пастаяў, махнуў рукой і выкінуў бутлю ў ёмістасць ад смеццеправода.

Быў і такі выпадак: адна грамадзянка не магла выкінуць у кантэйнер... пластмасавы таз. Нягледзячы на мае словы пра тое, што яго можна проста пакінуць каля кантэйнера, яна заставалася пры сваім і нават прасіла, каб спецыяльна для яе адкрылі гэты кантэйнер. Такія людзі гавораць: калі вы чакаеце ад нас пэўных дзеянняў, у такім выпадку вы павінны для нас зрабіць усё, каб гэтыя дзеянні былі магчымымі.

Н.К.: І гэта правільна. Таму што сёння мы знаходзімся яшчэ ў працэсе абсталявання краіны сучаснымі еўракантэйнерамі. Ідзе напрацоўка розных пытанняў: адны кажуць пра праблему ўтылізацыі пяцілітровых бутэлек, другія — пра ўтылізацыю кардонных каробак розных фарматаў, шкляных слоікаў. Зараз наша арганізацыя займаецца стварэннем ролікаў, у якіх здымаюцца ўсе ахвотныя — школьнікі, студэнты, маладыя людзі. Мы знаходзім практычны варыянт рашэння таго ці іншага пытання, і валанцёры паказваюць, як на практыцы выкінуць у такі кантэйнер шматлітровую пластыкавую бутлю. А наконт таза — будзем думаць, што з гэтым рабіць...

Мы ўвесь час шукаем нейкія новыя шляхі, формы падачы для грамадзян. У інтэрнэце дзейнічае сайт арганізацыі, старонкі ў сацыяльных сетках, розныя форумы, якія дазваляюць у вольным доступе выказваць не толькі негатыў, але і свой пункт гледжання, свае прапановы. Гэта таксама актыўны анлайн-кантакт са спажыўцамі. Міністэрства жыллёва-камунальнай гаспадаркі сумесна з «Аператарам другасных матэрыяльных рэсурсаў» прыдумалі цікавы комікс пра барацьбу Экамэна і Містэра Звалкі, разлічаны перш за ўсё на падрастаючае пакаленне. Выпускаюцца постары, канцтавары з цікавай і карыснай інфармацыяй, аб'яўляюцца конкурсы сярод школьнікаў. Неабходная інфармацыя размяшчаецца і на еўракантэйнерах для асобнага збору смецця.

У папулярызацыі раздзельнага збору адходаў аддаю перавагу рэкламе, у якой раскрываецца канкрэтны вобраз дзеяння. Так, мы зрабілі некалькі ролікаў пра пластык, шкло і макулатуру. У іх можна прасачыць увесь

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

ланцужок — ад набыцця тавару ў краме да яго пераўтварэння ў адходы і далейшую перапрацоўку. Гледачы бачаць увесь працэс ад пачатку да канца. Мне думаецца, аргументацыя — навошта трэба сартаваць адходы — вельмі важная, асабліва калі не паўсюль можна прымяніць фінансавую матывацыю насельніцтва.

ДЗІЦЯЧАЕ АСЯРОДДЗЕ — СПРЫЯЛЬНАЯ ГЛЕБА ДЛЯ ЭКААДУКАЦЫІ

«Звязда»: Атрымліваецца, пачынаць экалагічную адукацыю — выкарыстоўваць тыя ж ролікі, коміксы, рабіць падручнікі — трэба са школы.

Д.Ч.: Напрацовак хапае, але іх цяжка выкарыстоўваць, бо няма адпаведнай дзяржаўнай праграмы.

Н.З.: Настаўнікі павінны быць энтузіястамі, сваім асабістым прыкладам паказваць дзецям, як трэба рабіць. Мы прывыклі ўсяго чакаць ад дзяржавы, але чым больш будзе грамадскіх арганізацый ці такіх актыўных настаўнікаў, тым лепш.

Т.Д.: Пра экалагічную культуру гавораць у дзіцячых садах, школах сталіцы. У нас наладжана добрае супрацоўніцтва з камітэтам па адукацыі Мінгарвыканкама: мы праводзім конкурсы малюнкаў, дэфіле ў касцюмах з другаснай сыравіны — такія мерапрыемствы адбываюцца на працягу года. Але гэта ўсё несістэмна. Немагчыма абавязаць кожную школу ці дашкольную ўстанову займацца такімі мерапрыемствамі. Гэта мусіць быць замацавана на заканадаўчым узроўні ў якасці абавязковага складніка адукацыі.

Калі я была дзіцем, мне ніхто не расказваў пра сартаванне адходаў. Тады я здавала толькі бутэлькі, але гэта адбывалася хутчэй не з экалагічнай, а з фінансавай прычыны. І я лічу, что фінансавы складнік павінен быць адным з матыватараў, рухавікоў экалагічнага руху. Калі стварыць умовы для асобнага збору адходаў і адначасова тлумачыць людзям, што такім спосабам чалавек атрымае і фінансавую льготу ці заахвочванне, справа пойдзе хутчэй. Такі стымул будзе выдатна працаваць у дачыненні да пакалення, якое не было выгадавана з нараджэння ў экалагічным плане.

«Звязда»: Матэрыяльны аспект, несумненна, важны. Але, калі казаць менавіта пра захаванне навакольнага асяроддзя, тут не менш важны аспект маральны, духоўны. Цікавы вопыт дзеяння ў экалагічным напрамку ўжо ёсць у Беларускай Праваслаўнай Царквы...

Д.Ч.: Рэлігійная супольнасць — гэта вельмі моцны каталізатар, які ўзаемадзейнічае з насельніцтвам. ЦЭР зрабіў некалькі сумесных праектаў з царквой. Напрыклад, у сталічным мікраёне Каменная Горка на тэрыторыі прыхода ў гонар святіцеля Мікалая Японскага мы адкрылі экалагічную сцежку. У гэтым мікраёне, па сутнасці, няма «зялёных» зон, цудам захаваўся кавалак прыроднага асяроддзя. На экасцежцы ўстаноўлены стэнды, якія расказваюць пра дружалюбны да прыроды лад жыцця, сартаванне адходаў, флору і фаўну мясцовасці. У гэтым выпадку мы звяртаемся не да фінансавых выгод, а да чалавечай маралі, бо яна мае не меншае значэнне, чым фінансы. Грашыма можна заахвоціць дарослых. Але важна памятаць і пра падрастаючае пакаленне, якое трэба падтрымліваць іншымі, нефінансавымі сродкамі. Вынікам супрацоўніцтва эколагаў і царквы стала пагадненне аб супрацоўніцтве, якое падпісалі кіраўнікі Беларускай Праваслаўнай Царквы і Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя...

Т.Д.: Тут, што датычыцца экалагічнага выхавання, варта сказаць яшчэ вось пра што. Важна, каб экалагічнасць не перарасла ў злоўжыванне ярлыкамі «эка», «бія», «натуральнае». Часам такія моманты здараюцца. Я звяртаю ўвагу, што на ўпакоўцы стаіць значок перапрацоўкі, але ў нашай краіне гэтай тэхналогіі няма. А кошт такога прадукту ўжо даражэйшы.

Д.Ч.: З іншага боку, гэта добры індыкатар таго, што экалагічнае становіцца важным. Калі рынак рэагуе на неабходнасць і патрэбу спажыўца набываць нешта экалагічнае, гэта значыць, што працэс запушчаны. Нават нягледзячы на тое, што ў большасці выпадкаў гэта не «эка», а грынвошынг...

ВУЧЫЦЦА НА ПАМЫЛКАХ ЛІДАРАЎ

«Звязда»: Што датычыцца экалагічнай культуры, наша грамадства за некалькі гадоў намагаецца прайсці той шлях, які прайшла цывілізаваная Еўропа за дзесяцігоддзі. Гэта падобна на тое, як першакласнік хоча паступіць ва ўніверсітэт. Мы разумеем, што нам гэта трэба. Але ў той жа час мы знаходзімся на такой стадыі развіцця, калі людзям трэба тлумачыць, ці трэба выкідваць корак ад бутэлькі.

Н.З.: Паглядзіце, як за апошнія гады змянілася разуменне паняцця «якасць жыцця». Сёння людзі ўключаюць у яго не толькі матэрыяльны дастатак, але і якасць навакольнага асяроддзя, у якім яны жывуць і працуюць. Яны звяртаюць увагу на зялёныя насаджэнні ў горадзе, заўважаюць, што іх мала. Людзям не хочацца жыць у некамфортных умовах, і экалагічныя патрэбы паступова заяўляюць пра сябе.

Іншая справа, што эканоміка знаходзіцца ў рэчышчы індустрыяльнай парадыгмы. Калі пераарыентаваць яе на чалавека, многія пытанні, магчыма, і знікнуць. Кожны можа далучыцца да гэтых пытанняў. І, на мой погляд, пачынаць са смецця — вельмі правамерна. З іншага боку, паглядзі, што ты набываеш, чаму, як скараціць гэтае спажыванне. Калі чалавеку важны здароўе і будучыня прыроды, трэба падумаць аб тым, што ты робіш сёння. Практыка паўсядзённасці якраз адлюстроўвае, якая ў нас свядомасць, з кім мы сябе атаясамліваем.

Т.Д.: На мой погляд, сёння жыллёва-камунальныя службы робяць вялікую працу і куды больш якасна, чым пяць гадоў таму. Калі раней у двор прыязджаў вялікі смеццявоз і загружаў усе адходы разам, мне было незразумела, чаму так адбываецца. Датычна экалагічнай свядомасці наша грамадства моцна адрозніваецца: гэта альбо людзі-ідэалісты, якія ў курсе апошніх экалагічных тэндэнцый, альбо тыя, хто нават не разумее, што пластыкавую бутэльку трэба выкінуць у спецыяльны кантэйнер. А ўсё ад таго, што мы сапраўды спрабуем пераскочыць і дагнаць тое, што не так хутка робіцца. Для стварэння эфектыўнай сістэмы збору і перапрацоўкі адходаў еўрапейскім краінам спатрэбіліся дзесяцігоддзі.

Д.Ч.: Затое мы знаходзімся ў выйгрышы, бо можам навучыцца на памылках, зробленых краінамі-першапраходцамі, і не дапусціць іх. У беларусаў насамрэч ёсць неблагія экалагічныя традыцыі, такія як рамонт рэчаў, перадача адзення людзям, якія маюць у ім патрэбу. Ужо крыху забытая традыцыя здаваць тару. Я ўпэўнена, што, калі гэтая традыцыя вернецца, беларусы з задавальненнем будуць яе здаваць.

ПАКАРАННЕ ЦІ ПАКАЯННЕ?

Т.Д.: Для Мінска сартаванне адходаў становіцца сталай практыкай, але ў правінцыйных гарадах яшчэ ёсць над чым працаваць. Застаецца праблемным пытанне экалогіі на дачах.

Н.З.: Гэта парадаксальна: чалавек вырас у прыродным асяроддзі, аднак яго цікавіць парадак толькі на ўласным падворку.

«Звязда»: І вось жа парадокс: калі калі на дачу прыязджае гарадскі жыхар, ён, замест таго, каб падцягваць сялян да свайго экалагічнага ўзроўню (ужо маючы досвед паасобнага збору смецця, напрыклад) пачынае сам везці смецце ў лес ці на рэчку...

Н.З.: У дачнікаў нізкая экалагічная свядомасць да ўсяго, што выходзіць за межы іх участка. Яны выкопваюць урадлівую глебу з-пад каранёў сасны, пасля чаго дрэва сохне. Альбо закопваюць адходы ў зямлю...

«Звязда»: Вяскоўцы тут нічым асабліва не адрозніваюцца ад гараджан. Ім таксама трэба ствараць умовы. Як толькі ў вёсках жыллёва-камунальныя службы паставілі кантэйнеры для смецця, а мясцовыя ўлады ліквідавалі міні-палігоны — стыхійных звалак вакол вёсак стала значна менш.

Н.З.: Калі гаварыць пра суадносіны перакананняў і штрафаў (маралі і права), то філасофія разглядае іх як прыступкі адной лесвіцы. Пры гэтым узровень права больш эфектыўны і дзейнічае раней. Але, калі мы не будзем апеляваць да свядомасці, на гэтым узроўні будуць усялякія спробы ўхіліцца ад пакарання. Людзям патрэбна гаварыць не толькі, што іх учынкі каштуюць грошай, але і што такое сорамна рабіць.

Т.Д.: Карацей, трэба інфармаваць насельніцтва і ствараць усе ўмовы для рэалізацыі жадання людзей быць экалагічна свядомымі. І варта не толькі штрафаваць, а намагацца заахвочваць.

Н.З.: Мне здаецца, што маральны фактар вельмі важны ў гэтай справе. Даследаванні па славянскай цывілізацыі і культуры паказваюць, што для славяніна сумленне і сорам нават важнейшыя за адказнасць, пакаранне. У беларусаў ёсць традыцыі любові і паважлівага стаўлення да сваёй зямлі і малой радзімы. Аднак яны затушаваны мысленнем грамадства спажывання. Адраджаць гэтыя традыцыі магчыма праз няспынную працу па экалагічнай адукацыі, асветніцтве, праз тэматычныя фестывалі і форумы. І, вядома ж, праз рэальныя дзеянні.

Кацярына РАДЗЮК, Вераніка КОЛАСАВА.

РАТУЮЧЫ ПРЫРОДУ, РАТУЕШ ЖЫЦЦЁ

(Заканчэнне. Пачатак на 7-й стар.)

— Як ідзе супрацоўніцтва з краінамі-суседкамі ў напрамку стварэння трансгранічных ААПТ?

— У сферы захавання трансгранічных прыродных аб'ектаў Беларусь узаемадзейнічае з усімі краінамі-суседкамі.

Так, адпаведныя пагадненні падпісаны з Латвіяй і Украінай. Створаны трансгранічныя водна-балотныя ўгоддзі «Котра — Чапкяляй» (Беларусь — Літва) і «Прыпяць — Стохад» (Беларусь — Украіна). Дзейнічае сёння і трохбаковы біясферны рэзерват «Заходняе Палессе» (Беларусь — Польшча — Украіна).

Для арганізацыі сістэмнай працы па супрацоўніцтве ў сферы захавання біялагічнай і ландшафтнай разнастайнасці з Расійскай Федэрацыяй цяпер фарміруецца рабочая група, прапрацоўваецца і пытанне стварэння беларуска-расійскага трансгранічнага біясфернага рэзервату «Асвейскі — Чырвоны Бор — Себежскі».

— З Чырвонай кнігі амаль штогод выключаюцца віды, якім ужо не пагражае знікненне. Магчыма, сярод іх хутка акажацца і зубр.

— Аптымальная колькасць беларускай папуляцыі складае каля 1500 асобін, у Беларусі пражываюць 1428 зуброў (звесткі на 1 лютага 2016 года). На тэрыторыі краіны пражываюць 10 мікрапапуляцый, ізаляваных адна ад адной. Для стварэння ўстойлівай папуляцыі неабходна сфарміраваць адну вялікую метапапуляцыю колькасцю ў 1500 асобін. Мінпрыроды кардынуе працу па рассяленні зубра на тэрыторыі Беларусі згодна са схемай рассялення еўрапейскага зубра ў краіне. Летась была створана краснаборская папуляцыя, у якой пражываюць 85 зуброў (у тым ліку 23 знаходзяцца ў вальеры на ператрымцы). Вядзецца праца па стварэнні новай мікрапапуляцыі зубра ў Мастоўскім раёне Гродзенскай вобласці. Першапачаткова плануецца засяліць 12-15 зуброў.

Зараз мы абмяркоўваем з Польшчай, Азербайджанам, Расіяй і Літвой сумесныя праекты па рассяленні зубра ў гэтых краінах. Наша мэта — стварыць на тэрыторыі розных дзяржаў вольную папуляцыю з колькасцю не менш за тысячу асобін. Такім чынам, пакуль яшчэ рана казаць аб выключэнні еўрапейскага зубра з ліку чырванакніжнікаў.

— Ці будуць у Беларусі займацца рэвайлдынгам (захаваннем біяразнастайнасці ў лясных экасістэмах) лесу?

— Трэба адзначыць, што зніжэнне колькасці драпежнікаў і буйных траваедных жывёл, выкліканае дзейнасцю чалавека, запускае ў харчовых ланцужках «эфект даміно», што з'яўляецца адной з галоўных прычын разбурэння прыродных экасістэм і масавага вымірання відаў. Рэвайлдынг — гэта найноўшая прыродаахоўная ідэалогія, заснаваная на аднаўленні характэрных для канкрэтнага рэгіёна высокапрадукцыйных экасістэм шляхам паэтапнага вяртання буйных жывёл (так званых відаў-інжынераў) у месцы іх арэала, дзе яны раней былі цалкам вынішчаны чалавекам. Рэвайлдынг дазваляе максімальна раскрыць патэнцыял існуючых прыродных тэрыторый, аднавіць парушаны баланс прыродных экасістэм і захаваць біялагічную разнастайнасць. Пакуль што паняцце «рэвайлдынг» у Беларусі не выкарыстоўваецца афіцыйна. Але ў краіне здараліся выпадкі стыхійнага рэвайлдынгу — на тэрыторыі Палескага радыяцыйна-экалагічнага запаведніка натуральным чынам засяліліся конь Пржавальскага і алень высакародны. Разам з тым у Беларусі даволі актыўна вядзецца работа па засяленні дзікіх жывёл, што таксама можна палічыць прыкладам рэвайлдынгу. Як правіла, засяляюцца паляўнічыя віды — напрыклад высакародныя алені альбо лані. І, вядома, немагчыма не ўзгадаць работу па рассяленні ўсё таго ж зубра еўрапейскага.

— Як быць з ратанам-галавешкай — чужародным інвазіўным відам, які выцясняе мясцовую рыбу? Альбо чырвоным дубам у Белавежскай пушчы? Наколькі небяспечныя інвазіўныя віды і як з імі змагацца?

— Праблема чужародных відаў з'яўляецца адной з сур'ёзных пагроз для біялагічнай разнастайнасці не толькі ў Беларусі, але і ва ўсім свеце. Навукоўцы вывучаюць віды, якія могуць нанесці шкоду прыродзе і чалавеку, і распрацоўваюць меры па барацьбе з імі. Самы вядомы інвазіўны від у Беларусі — баршчэўнік Сасноўскага. Работа па барацьбе з нежаданай раслінай вядзецца ўжо на працягу 10 гадоў і яшчэ далёкая ад завяршэння. Існуе шмат метадаў барацьбы з гэтай раслінай, але навукоўцы прыйшлі да высновы, што найбольш эфектыўным з'яўляецца камбінаванне хімічнага і механічнага метадаў знішчэння. У цэлым па краіне плошча распаўсюджвання віду памяншаецца, хоць гэты працэс вельмі павольны, бо насенне захоўвае ўсходжасць да 10 гадоў.

— У новай рэдакцыі закона «Аб дзяржаўнай экалагічнай экспертызе» плануецца ўвесці новае паняцце — стратэгічная экалагічная ацэнка. Што маецца на ўвазе, і як яна павінна паўплываць на паляпшэнне экалагічнай сітуацыі ў краіне?

— Праектам Закона прадугледжаны механізм стратэгічнай экалагічнай ацэнкі (СЭА) праектаў дзяржаўных рэспубліканскіх, рэгіянальных і ведамасных стратэгій, праграм, якія закранаюць пытанні прыродакарыстання, абыходжання з адходамі, сельскай гаспадаркі, прамысловасці, транспарту, энергетыкі, турызму, а таксама праекты, што прадугледжваюць унясенне змен і дапаўненняў у іх.

Укараненне інстытута СЭА дазволіць на прынцыпова новым узроўні прымаць кіраўнічыя рашэнні з улікам забяспечанасці, у тым ліку прыроднымі патэнцыялам і рэсурсамі, комплекснай ацэнкі забяспечанасці інжынерна-транспартнай інфраструктуры і перспектыўнага яе выкарыстання, дазволіць узмацніць інвестыцыйную прывабнасць Беларусі, у тым ліку на міжнародным узроўні.

— Як у краіне вырашаецца праблема забруджвання водных аб'ектаў сцёкамі ад прамысловых прадпрыемстваў?

— Гэтая праблема існавала раней, таму што нарміраванне дапушчальных скіданняў сцёкавых вод у паверхневыя водныя аб'екты ажыццяўлялася па-рознаму. На міжселянных тэрыторыях ужываліся нарматывы якасці вады рыбагаспадарчых водных аб'ектаў, устаноўленыя Мінпрыроды; у межах населеных пунктаў — нарматывы якасці вады водных аб'ектаў культурна-бытавога прызначэння, устаноўленыя Мінздравам, якія значна мякчэйшыя за рыбагаспадарчыя і не забяспечваюць спрыяльных умоў для ўзнаўлення водных біялагічных рэсурсаў.

З уваходжаннем у сілу ў 2015 годзе новага Воднага кодэкса Рэспублікі Беларусь скідванне сцёкавых вод у паверхневыя водныя аб'екты павінен ажыццяўляцца з улікам дасягнення ў кантрольным створы адзіных нарматываў, зацверджаных Мінпрыроды. Прымяненне больш жорсткіх нарматываў прымусіла многія прадпрыемствы адказней ставіцца да пытання скідаў сцёкавых вод.

— Як любы жыхар Беларусі можа даведацца пра экалагічнае становішча ў краіне?

— Усю неабходную інфармацыю пра стан навакольнага асяроддзя ў нашай краіне можна знайсці на сайце Мінпрыроды (minpriroda.gov.by). Тут размешчаны кадастр узнаўляльных крыніц энергіі, рэестры аб'ектаў па абясшкоджванні, выкарыстанні і захаванні адходаў, аператыўныя звесткі аб радыяцыйна-экалагічнай сітуацыі і стане атмасфернага паветра.

Акрамя таго, спецыялісты БелНДЦ «Экалогія» кожны год рыхтуюць навуковы агляд нацыянальнай сістэмы маніторынгу навакольнага асяроддзя па 12 кампанентах (маніторынг земляў, вод і г.д), Нацыянальным статыстычным камітэтам штогод выдаецца статыстычны зборнік «Ахова навакольнага асяроддзя ў Рэспубліцы Беларусь». На minpriroda.gov.by можна знайсці спасылкі на сайты гэтых арганізацый, а таксама на сайт Орхускага цэнтра Рэспублікі Беларусь, які забяспечвае доступ грамадскасці да пытанняў, што тычацца навакольнага асяроддзя.

Трэба таксама адзначыць, што за апошні час Беларусь значна палепшыла свае паказчыкі ў кірунку аховы навакольнага асяроддзя: памяншаецца колькасць парушэнняў прыродаахоўнага заканадаўства, расце працэнт перапрацоўкі бытавых адходаў, рэалізуецца шмат экалагічных ініцыятыў і праектаў. Але яшчэ многае неабходна зрабіць, каб наша краіна была сапраўды чыстай і квітнеючай. На гэта і скіравана наша дзейнасць.

Кацярына РАДЗЮК, Вераніка КОЛАСАВА.

■ «Зялёныя» тэхналогіі

ТРАКТАРЫ І МАШЫНЫ ДЛЯ БАЛОТ

Як захаваць экасістэму і зарабіць на гэтым грошы?

Кожны год нізінныя тарфянікі Званец і Спораўскае зарастаюць кустоўем і трыснягом. Раней расліннасць скошвалася альбо з'ядалася каровамі — але цяпер гэтага няма, а экасістэмы, калі імі не займацца, пачынаюць трансфармавацца і становяцца некамфортнымі месцамі для пражывання водна-балотных відаў раслін і жывёл. Дарэчы, на гэтых балотах гняздуецца вяртлявая камышоўка — глабальна пагражальны від птушак, за які наша краіна нясе абавязацельствы перад усім светам.

Фота Ганны ВАЛЫНЕЦ

Да вырашэння праблемы намаганнямі Міністэрства прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Рэспублікі Беларусь пры фінансавай падтрымцы Еўрапейскага саюза у рамках праекта «Кліма-іст: захаванне і ўстойлівае кіраванне тарфянішчамі ў Рэспубліцы Беларусь для скарачэння выкідаў вугляроду і адаптацыі балотных экасістэм да змены клімату», які рэалізуе Праграма развіцця ААН, для заказнікаў «Спораўскі» і «Званец» было набыта спецыяльнае абсталяванне для выкошвання кустоўя і трыснягу. Універсальны колавы трактар, мульчар, транспартна-пагрузачная лясная машына, шчэпкаруб, лясны харвестар... І ўнікальныя для Беларусі і краін СНД біябайлер канадскай вытворчасці, прызначаны для зрэзвання, здрабнення і згортвання хмызняку ў рулон ды камбайн для зборкі трыснягу. Лінейка тэхнікі абышлася ў 780 тысяч долараў. Плануецца набыць беларускі прэс-падборшчык для выдалення травы з тэрыторыі балота. Зараз тэхніка не працуе, бо ідзе гнездавы перыяд водна-балотных птушак. Каб не турбаваць іх, машыны актыўна выкарыстоўваюць з канца жніўня да пачатку красавіка.

— Хмызняк не мае эканамічнай каштоўнасці: ён не дае магчымасці выкарыстоўваць землі ў сельскай гаспадарцы, — адзначыў **міністр прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя Андрэй КАЎХУТА**. — Перапрацаваўшы куставую расліннасць у біямасу, атрымліваем і паліва, і дэкаратыўны матэрыял для ландшафтнага дызайну. Спадзяюся, гэты вопыт будзе прыменены на іншых беларускіх тэрыторыях.

Як паведаміў **кіраўнік праекта «Кліма-Іст» Уладзімір КАЎТУНОЎ**, першая партыя трыснягу, атрыманага з балота, была перададзена ў дар мясцоваму дому дзіцячай творчасці. Ужо ёсць заказы на куплю трыснягу і для вытворчасці дахавага матэрыялу. Нарыхтавана амаль 2 тысячы кубоў драўніны, якія перапрацоўваюцца ў трэскі і выкарыстоўваюцца ў кацельнях. Трэскі набываюць для вытворчасці паліўных пелет і біянапаўняльнікаў.

Усяго ў рамках праекта плануецца выкасіць кустоўе на 3,5 тысячы га тэрыторыі, нарыхтаваць 2,5 тысячы тон сухой біямасы. Галоўнае — адпрацаваць схему: ад выкошвання кустоўя і трыснягу да атрымання эканамічнага эфекту.

— Я лічу, што гэты праект арыентаваны ў будучыню і з'яўляецца прыкладам для розных краін, — заўважыла кіраўнік прадстаўніцтва Еўрапейскага саюза ў Беларусі Андрэа ВІКТАРЫН. — Еўрасаюз дапамагае розным краінам распрацоўваць адаптацыйныя стратэгіі для ўстойлівасці да кліматычных змен. Беларускія ўлады, міжнародныя фонды і донары прыкладаюць намаганні для развіцця «зялёнай» эканомікі ў Беларусі. Спадзяюся, што праект «Кліма-Іст» будзе камерцыйна паспяховым.

Кацярына РАДЗЮК

Казёл – сімвал футбольнай каманды «Кёльн».

■ Друкуецца ў «Роднай прыродзе»

СПОРТ СА ЗВЯРЫНЫМ ВЫСКАЛАМ

Акулы, крумкачы, зубры, чмялі, жураўлі і нават канарэйкі... Звяры не толькі становяцца зоркамі мультфільмаў і іншых мастацкіх твораў, але і натхняюць спартыўных функцыянераў і заўзятараў сваімі якасцямі, асаблівасцямі. Так і нараджаюцца назвы спартыўных камандаў. Часам — са звярыным акцэнтам.

Беларусь: ад зуброў да крумкачоў

Калі скласці спіс спартыўных клубаў, якія назвалі ў гонар моцных драпежнікаў альбо грацыёзных, хуткіх птушак, назбіраецца сапраўдны заапарк. І Беларусь у гэтым сэнсе знаходзіцца недалёка ад іншых краін.

Апошні і, напэўна, самы выразны прыклад — футбольны клуб «Крумкачы», які за некалькі гадоў з аматарскага калектыву ператварыўся ў прафесійную баяздольную каманду, гісторыя якой вартая сапраўднай экранізацыі. Але сёння мы не пра кіно, а пра мянушкі і назвы. Дык вось, аказваецца, што хлопцы ў пошуках арыгінальнага імя проста адкрылі слоўнік і натрапілі на каларытнае слова «крумкач» — «вялікую чорную птушку сямейства крумкачовых, якая жывіцца пераважна падлай...» Так і спыніліся на гэтым варыянце. У клуба з'явілася сімпатычная эмблема, колер для формы выбралі чорны і нават прыдумалі слоган: «Ляцець высока, глядзець далёка!» Пакуль на «крумкачоў» усё працуе. Каманда ў дэбютным для сябе сезоне ў вышэйшай лізе набірае балы.

Гульцоў хакейнага клуба «Дынама» балельшчыкі называюць зубрамі. І небеспадстаўна. Выява ўладара беларускіх пушчаў ужо даўно красуецца на гульнявых світарах хакеістаў і эмблеме каманды. Што цікава, у сціплым хакейным «Брэсце», камандзе, якая ніколі зорак з нябёсаў не лавіла, з зубрам-сімвалам вызначыліся яшчэ на пачатку 2000-х, задоўга да з'яўлення мінскага «Дынама» ў Кантынентальнай хакейнай лізе. Абгрунтаванне напрошвалася само сабой. «Брэст знаходзіцца паблізу Белавежскай пушчы, дзе заўжды пражывалі зубры. Таму лагічна, што менавіта гэты звер адлюстраваны на нашай эмблеме», — выказаўся калісьці наконт лагатыпа адзін з кіраўнікоў каманды. Дарэчы, хакеем зубрыная тэма ў нашым спорце не заканчваецца. Сёлета сваё 25-годдзе адзначаць «Мінскія зубры», каманда па амерыканскім футболе. Хлопцы актыўна трэніруюцца і рыхтуюцца чарговы раз паўдзельнічаць у чэмпіянаце Украіны, дзе згуляюць, у тым ліку, з кіеўскімі «Бульдогамі» і львоўскімі «Львамі». Ёсць, між іншым, ільвы і ў нас — на эмблеме хакейнага клуба «Магілёў». Але карысці ад гэтага грознага звера для горада над Дняпром няшмат. У выніку сёлетняга чэмпіянату краіны, які завяршыўся вікторыяй мінскага «Юнацтва», магіляўчане апынуліся толькі на 10-м радку.

Звярыную тэму ў айчынным хакеі працягвае салігорскі «Шахцёр». На грудзях хакеістаў адлюстраваны грозны крот у гарняцкай касцы, які перакусвае напалам клюшку.

У Віцебску пайшлі далей і змясцілі на лагатыпе аднайменнай лядовай дружыны буйнога мядзведзя. Балельшчыкі каманду так і называюць — «віцебскія мядзведзі». У жаночым беларускім гандболе сітуацыя даволі цікавая. З эмблемы БНТУ-БелАЗа, флагмана чэмпіянату, рыкае чорная пантэра, а на лагатыпе каманды «Віцебск-Ганна» намалявана... курачка, якая трымае гандбольны мячык. Сэнс шукайце ў назве каманды. Яе спонсар — віцебская бройлерная птушкафабрыка.

«Чорныя каты» і нават «цюлені»

Але найбольш звяроў на лагатыпах і ў назвах спартыўных камандаў у ЗША і ў Заходняй Еўропе. Вось дзе сапраўднае звярынае раздолле! Пачнем з Амерыкі. Нацыянальная хакейная ліга літаральна стракаціць арыгінальнымі імёнамі. Тут табе і пінгвіны з Пітсбурга, і мядзведзі з Бостана, і каёты з Арызоны, і драпежнікі з Нэшвіла, і акулы з Сан-Хасэ... Што цікава, назву камандзе з Сан-Хасэ выбіралі самі балельшчыкі. І ў выніку свой выбар абгрунтавалі тым, што ў водах Ціхага акіяна, на якім знаходзіцца горад, пражывае 7 відаў акул. Той, хто сачыў за кар'ерай слаўтага беларуска-канадскага хакеіста Руслана Салея, ведае пра магутных качак з Анахайма і пантэр з Фларыды. У Амерыканскай хакейнай лізе, другой прафесійнай у Паўночнай Амерыцы, гуляюць ласі з Манітобы, лядовыя дзікі з Рокфарда... У Нацыянальнай баскетбольнай лізе ёсць быкі з Чыкага, шэршні з Шарлоты, ваўкі з Мінесоты. Часам цікавая не толькі назва, але і мастацкае рашэнне некаторых праектаў. Гэта проста трэба бачыць. Вось, напрыклад, альтэрнатыўны лагатып каманды «Сірак'юс Салці Догс» (злыя сабакі з Сірак'юса). На ім мы бачым сабаку, падобнага да далмацінца. На ім — бандана, у вусе — завушніца, у вачах — суровасць. Праўда, гэтай суровасці хапіла толькі на адзін год. У 2004-м клуб разваліўся. У Сан-Францыска пайшлі далей і назвалі каманду «Сан-Францыска Сэлс» — цюлені з Сан-Францыска. Арыгінальнасці межаў няма.

Але ў Еўропе таксама не лыкам шытыя. У «Ліверпуля» на эмблеме мастак адлюстраваў сімвал горада, міфічную чырвоную птушку Лівер. А балельшчыкаў і футбалістаў нямецкага «Кёльна» празвалі казламі... Як сцвярджае паданне, кіраўніку каманды ў свой час падарылі казліка. Ён усім так спадабаўся, што стаў сімвалам клуба. Такіх казлоў-сімвалаў у кёльнцаў было некалькі пакаленняў. І пакуль футбалісты вырашаюць, хто найлепшы з іх на футбольным полі, чарговы рагаты мірна гуляе за варотамі і скубе траўку. Англійскі футбол — скарб для даследчыкаў спартыўнага заапарка. За жоўта-чорны колеры гульнявой формы «Уотфард» каманду, прэзідэнтам якой быў сам сэр Элтан Джон, называюць шэршнямі, «Вест Бромвіч Альбіён» — драздамі (бо выява гэтай птушкі на эмблеме). Праз колеравае падабенства з птушкай «Норвіч Сіці» празвалі канарэйкамі. «Лестэр Сіці» — лісамі, «Ньюкасл Юнайтэд» — сарокамі, «Хал Сіці» — тыграмі. «Брайтан энд Хоўв Альбіён» называюць чайкамі, «Дэрбі Каунці» — баранамі. А вось «Сандэрленд» завуць чорнымі катамі, хоць ніякіх коцікаў на лагатыпе няма. Сэнс вось у чым. Падобная мянушка, якой гатовы пазбягаць многія, далучылася да калектыву таму, што непадалёк ад горада знаходзілася артылерыйская батарэя з такой назвай. А канчаткова назва прыжылася ў 1937 годзе, калі хлопчык на фінальны матч Кубка Англіі паміж «Сандэрлендам» і «Прэстанам» пранёс у кішэні чорнае кацяня. Для ўдачы. І клуб перамог: упершыню заваяваў ганаровы трафей! Гэта быў знак. Мянушка засталася. У «Сандэрлендзе» так палюбілі чорных катоў, што на працягу 1960-х на іх стадыёне жыў сапраўдны чорны кот, якога ўтрымлівала каманда. Ёсць у Англіі і каманды, якія атрымалі мянушкі ў гонар сабак. Чаму б і не? Так, клуб «Хадэрсфілд Таўн» называюць «тэр'ерамі», «Барнслі» — «дварнякамі».

У Іспаніі, напрыклад, на эмблеме «Валенсіі» адлюстраваны невялічкі кажан, на лагатыпе італьянскага «Бары» — сапраўдны певень. Ну а славуты бразільскі «Васку да Гама» нехта наогул называе траскай. Што зробіш, і такое бывае. У галандскай каманды «Брэда» ёсць вельмі прыгожая мянушка «жамчужына поўдня». А ёсць і не вельмі — De Ratten (пацукі).

Ну а афрыканскіх балельшчыкаў можна, напэўна, назваць самымі паэтычнымі. Вы толькі паслухайце. Хіба толькі паэт мог назваць сваю каманду «самотнымі зоркамі». Гэта, калі што, пра каманду Ліберыі. А як вам «арлы Карфагена»? Гэта ўжо пра Туніс. Нацыянальную зборную Каморскіх астравоў балельшчыкі ласкава называюць цэлакантамі (рыбінамі, якія навукоўцы лічаць жывымі выкапнямі). Гульцы зборнай Беніна — «вавёркі», Нігерыі — «суперарлы», а Бурундзі — «ластаўкі».

Як бачым, балельшчыцкі розум на выдумку багаты ў кожнай краіне. Узровень арыгінальнасці часам проста зашкальвае. Аднак галоўнае ў тым, каб спорт ад гэтых рашэнняў рабіўся больш відовішчным і цікавым, а не наадварот. Мянушкам усё ж такі трэба адпавядаць. Бачыць на арэнах слабых ільвоў, тыграў ці пантэр, пагадзіцеся, неяк няправільна.

Якаў ЖУРБІН

ГЛАДЫЯТАР З СУМАЧКАЙ НА ШЫІ

7 модных рэчаў, без якіх вы не абыдзецеся гэтым летам

Куцюр'е апошнім часам не перастаюць здзіўляць. То выпусцяць на подыум мадэляў у шкарпэтках і калготках пад басаножкі (што яшчэ нядаўна лічылася жорсткім табу), то прапануюць насіць пад абцасы прамыя спартыўныя штаны з палоскамі. Можа, яно і модна, але апраўдвацца перад калегамі і сябрамі, што гэты стыльны, а не выпадковы вобраз, не хочацца. У чым жа сустракаць гэта лета? Мы праглядзелі менш авангардныя тэндэнцыі і выбралі самае цікавае.

ЗЯЛЁНЫ КАМПЛЕКТ

Сёлета дызайнеры вырашылі, што гэты колер занадта прыгожы, каб спыняцца на адной рэчы. Таму калі ў вас ёсць зялёныя туфлі, сукенка і сумачка, смела аб'ядноўвайце ўсё ў адзін камплект. Лепш спалучаць розныя фактуры і адценні, каб ваша адзенне і аксесуары не зліваліся ў яркую пляму. Робіце стаўку на адну зялёную рэч? Тады аддайце перавагу сакавітаму колеру маладой травы і першага лісця. Інстытут колеру PANTONE, які задае модныя адценні кожнага сезона, у гэты раз натхняўся прыродай. Таму галоўная тэндэнцыя лета — чыстыя і натуральныя тоны, якія супакойваюць і чаруюць.

СУКЕНКА Ў ПАЛОСКУ

Марская тэматыка па-ранейшаму актуальная, але двухколерная палоска, пагадзіцеся, ужо крыху надакучыла. Таму модныя дамы прапануюць пераключыцца на іншыя варыянты. Сапраўдны хіт — некалькі яркіх адценняў у адным прынце. Якой будзе ваша палоска — шырокай, вузкай, гарызантальнай ці вертыкальнай — розніцы няма. Галоўнае, каб не выглядала сумна.

КАРОТКІЯ ТОПЫ

Калі ў нулявыя топы насілі з джынсамі нізкай пасадкі, то цяпер іх спалучаюць са штанамі з высокай таліяй. Такі варыянт стварае правільныя прапорцыі, пакідае адкрытым толькі невялікі ўчастак цела (ці ўвогуле закрывае жывот цалкам) і скрадвае лішняе. Ідэальны ніз для кароткіх блузаў — спадніца-аловак, спадніца-мідзі, штаны-дудачкі ці клёш. А калі накінуць зверху жакет, то камплект можна і ў офіс апрануць.

Завушніцы да плячэй — на піку моды.

БУЙНЫЯ ЎПРЫГАЖЭННІ

Масіўныя падвескі, вялікія брошкі, доўгія завушніцы... Калі ў адзенні дызайнеры раяць прытрымлівацца мінімалізму і прастаты, то пры выбары аксесуару можна сябе не стрымліваць. На піку папулярнасці — кальечокеры (кароткія каралі, якія шчыльна ахопліваюць шыю) і шмат'ярусныя завушніцы-жырандолі да плячэй (неабавязкова аднолькавыя). Лепш узяць упрыгажэнні з натуральных матэрыялаў: прыродных камянёў, дрэва, скуры, пер'яў.

АНТЫЧНЫЯ САНДАЛІ

Тым, хто хоча выглядаць арыгінальна, заканадаўцы моды раяць звярнуць увагу на гладыятары — высокія сандалі са шнуроўкай, звычайнымі раменьчыкамі (якія ў модзе ўжо не першы сезон) або цікавымі завітушкамі. Такі абутак падыдзе да кароткай спадніцы, сукенкі да калена і джынсавых шортаў. Экстравагантныя дамы могуць прымераць нават гладыятары-батфорты (хоць у выпадку з гэтай мадэллю, якая нагадвае хутчэй рыбацкія боты, мы б не сталі давяраць густу дызайнераў). А на кожны дзень лепш выбраць рымскія сандалі са шнуроўкай па шчыкалатку.

КРАСОЎКІ

І не важна, што бегаць вы не збіраецеся. Красоўкі ўжо перасталі быць прадметам выключна спартыўнага стылю. Хочаце стаць сапраўднай модніцай? Абувайце красоўкі пад сукенкі і спадніцы (нават даўжыні максі). Выратаванне для жанчын, якія не прывыклі хадзіць увесь дзень на шпільках. На піку папулярнасці будуць яркія мадэлі. Прычым колер красовак можа не супадаць з адценнем астатняга камплекта.

СУМКА ГЕАМЕТРЫЧНАЙ ФОРМЫ

Сумкі-мяшкі пакіньце да лепшых часоў. У трэндзе геаметрыя і дакладныя лініі, таму і аксесуары адпаведнай формы. Выбірайце сакваяжы, «каробкі», клатчы-канверты, партфелі і міні-чамаданы. Расфарбоўка сумак, дарэчы, таксама можа быць геаметрычнай. Або паўтараць прынт вашага адзення — такі аксесуар-хамелеон. У модзе застаюцца і сумкі некласічнай формы — у выглядзе фотаапаратаў, гародніны, садавіны. Для асаблівых выпадкаў і ўрачыстых мерапрыемстваў творцы прыдумалі міні-аксесуары — сумкі памерам з далонь, якія больш падобны да кашалькоў ці чахлоў для тэлефонаў. Кажуць, яны нададуць вашаму вобразу лёгкасці. Дызайнеры прапануюць насіць такія мадэлі ў руцэ ці... на шыі. Адно «але»: дамам «у целе» лепш выбраць сумачку паболей, каб не выглядаць камічна.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.

Той самы сакавіты зялёны.

Нясумная палоска.

Объявление о торгах

Наименование (описание) имущества и его стоимость	Лот № 1. Изолированное помещение с инв. № 200/D165330, наименование — гараж, назначение — помещение транспортного назначения общей площадью 12,9 м.кв., стоимостью 11 130 000 бел. рублей
Собственник (владелец) имущества	Сушков Алексей Николаевич
Местонахождение (адрес) имущества	г. Витебск, ул. 14-я Полоцкая, 178/14-343 ГПК-16
Наличие обременений	
Место (адрес), дата и время проведения торгов	14.06.2016 в 11.00, г. Витебск, ул. Кирова, д. 16, каб. 10
Справочная информация об организаторе торгов	Отдел принудительного исполнения Железнодорожного района г. Витебска 210001, г. Витебск, ул. Кирова, д. 16. Судебный исполнитель Короткая Елена Николаевна, тел./факс (80212) 33 64 78, начальник отдела Зарецкая Елена Витальевна, тел. (80212) 60 84 42
Условия и порядок проведения торгов	Лицо, желающее принять участие в торгах, до начала торгов обязано: 1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет отдела принудительного исполнения Железнодорожного района г. Витебска, р/с № 3642903000328 филиала № 200 — Витебского областного управления ОАО «АСБ Беларусбанк», МФО 150801635, УНП 300002505 не позднее 11.00 13.06.2016 г. Минимальная величина первого шага — 5% от первоначальной стоимости лота. В соответствии с частью 3 статьи 486 Гражданского процессуального кодекса Республики Беларусь возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется покупателем имущества

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

по продаже права заключения договоров аренды недвижимого имущества

Организатор аукциона: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г.Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. (0212) 42-61-62

Продавец: УП «Витебское отделение Белорусской железной дороги», г.Витебск, ул. Космонавтов, 10, тел. (0214) 45-62-12 (Локомотивное депо Полоцк)

Лот №1. Право на заключение договора аренды сроком на 3 года нежилого помещения площадью 65,7 кв.м, расположенного в капитальном строении с инв.№250/С-27224 по адресу: Витебская обл., г. Полоцк, ул. Ленинградская, д. 58а (склад с рампой) для размещения складских помещений. Размер ежемесячной арендной платы: 19,71 базовой арендной величины. **Нач. цена:** до деноминации 2 233 800 руб., после деноминации: 223 руб. 38 коп. Размер задатка: до деноминации 223 400 руб., после деноминации: 22 руб. 34 коп.

Дата, время и место проведения аукциона: 05.07.2016 в 15.00, г. Полоцк, ул. Ленинградская, 64А в Локомотивном депо Полоцк. Срок внесения задатков и подачи документов: с 06.06.2016 с 8.30 по 04.07.2016 до 17.30

Заявления на участие в аукционах со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30 до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Аукцион проводится в порядке, установленном Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08.2009 №1049. Лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы, предоставить: копию платежного документа о перечислении задатка на р/с организатора аукциона; юр. лицом — резидентом РБ: копию документа, подтверждающую гос. регистрацию юр. лица; юр. лицом — нерезидентом РБ: легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; индивидуальным предпринимателем: копию документа, подтверждающего гос. регистрацию индивидуального предпринимателя. При подаче заявления на участие в аукционе предъявляется документ, удостоверяющий личность; представителями — оригинал доверенности (документ, подтверждающий полномочия должностного лица). Победитель аукциона — лицо, предложившее самую высокую цену. Победитель аукциона (лицо, приравненное к Победителю аукциона) обязан оплатить предмет аукциона, затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона; заключить договор аренды недвижимого имущества не позднее 10 рабочих дней со дня проведения аукциона. В случаях, если Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) не подписал протокол аукциона; не уплатил сумму, по которой продан предмет аукциона; не возместил сумму затрат на организацию и проведение аукциона; не подписал договор аренды, а также, в случае, если участники аукциона отказались объявить свою цену за предмет аукциона, в результате чего аукцион признан нерезультативным, указанными лицами уплачивается штраф в размере 100 базовых величин. **Сумма задатка перечисляется на р/с организатора аукциона: №3012078870010 ЦБУ №2 ЗАО «МТБанк», БИК 153001117, УНП 390477566.** Конт. тел: (0212) 42-61-62, e-mail: vcm74@mail.ru, www.marketvit.by.

Бобруйское управление филиала «Центр «Белтехинвентаризация»

оказывает услуги по:
- оценке имущества (недвижимость, транспорт, оборудование)
- организации и проведению аукционных торгов
- инвентаризации и оценке зеленых насаждений

ФИЛИАЛ «ЦЕНТР «БЕЛТЕХИНВЕНТАРИЗАЦИЯ»

ИЗВЕЩАЕТ: 20 июня 2016 г. в 11.30 состоятся ПОВТОРНЫЕ открытые аукционные торги по продаже имущества, обращенного в доход государства, одним Лотом (предмет торгов):

Наименование и адрес Лота: (предмета торгов)	- капитальное строение 710/С-9114 (здание магазина смешанной торговли и офиса) общ. пл. по данным выписки из ЕГРНИ — 847,6 кв.м, по данным ведомости технических характеристик общ. пл. — 867,4 кв.м; - роллеты размером 1000х1870 мм в кол-ве 6 штук; - роллеты размером 2340х2800 мм в кол-ве 2 штук, расположенные по адресу: г. Бобруйск, ул. Карла Маркса, д. 36
Организатор торгов	Филиал «Центр «Белтехинвентаризация», УНП 102353509 (220034, г. Минск, ул. Чапаева, д. 4, к. 222, р/с 3012105618108 в Региональной Дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк» г. Минска, МФО 153001369)
Место проведения торгов и подачи документов	г. Бобруйск, ул. Чонгарская, 54 в здании Бобруйского управления филиала «Центр «Белтехинвентаризация»
Начальная цена продажи лота	16 928 966 200 рублей, размер задатка – 10%, что составляет 1 692 896 620 рублей
Номер расчетного счета для перечисления задатка	Получатель платежа – Филиал «Центр «Белтехинвентаризация», УНП 102353509, р/с 3012105618108 в Региональной Дирекции № 700 ОАО «БПС-Сбербанк» г. Минска, код 153001369
Информация о земельном участке	Земельный участок с кадастровым номером 741000000006000115 расположен по адресу: г. Бобруйск, ул. Карла Маркса, 36, площадь условного участка — 333 кв.м
Характеристика текущего состояния предмета торгов	Здание магазина 4-этажное кирпичное, год постр. — 1918, год реконструкции — 2005, фундамент — бутовый, перекрытия: чердачные — дерев., междуэтажные и подвальные — ж/бетон., кровля — металлочерепица, полы — плитка и бетон., отопление — от собств. котельной, имеются: водопровод, электроснабжение, центральная канализация, роллеты разных размеров. Состояние объекта-хорошее
Условия продажи	Без условий
Срок и условия оплаты за приобретенное с торгов имущество	В течение 80 календарных дней с момента подписания протокола о результатах аукционных торгов на счет Организатора торгов разовым платежом либо траншами
Срок подачи документов, осмотра предмета торгов и внесения задатка	по 16 июня 2016 г. включительно до 16.00
Победитель (Претендент на покупку) возмещает затраты на организацию и проведение торгов не позднее 3 рабочих дней со дня проведения торгов в соответствии с соглашением о правах и обязанностях сторон	
**Более подробная информация об условиях участия в торгах, перечне документов, прилагаемых к заявлению на участие в торгах, опубликована в газете «Звязда» от 10 сентября 2015 г.	
Получить дополнительную информацию о продаже имущества можно по адресу: г. Бобруйск, ул. Чонгарская, 54 или связавшись с нами по телефонам: 8 (0225) 72 01 32, 72 13 93, 8 (044) 710-50-85 в рабочие дни с 8.30 до 17.30	

ИЗВЕЩЕНИЕ

6 июля 2016 г. **№10-А/2016**

о проведении открытого аукциона на право заключения договоров аренды земельных участков в г. Гомеле

№ лота	Адрес земельного участка: г. Гомель	Кадастровый номер участка	Площадь, га	Целевое назначение	Наличие ограничений	Срок аренды (лет)	Начальная стоимость, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.	Расходы на подготовку докум-ции, бел. руб.
1	район индивидуальной жилой застройки «Красный Маяк» по ул. Беговой (участок № 2)	340100000008004740	0,1350	для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома	ограничений в использовании нет	99	85 484 160	4 275 000	19 646 137
2	парк Фестивальный	340100000006005209	0,0075	для размещения детского развлекательного комплекса	Ограничений в использовании нет	5	8 185 931	410 000	20 141 577
3	ул. Добрушская	340100000008004664	0,0051	для размещения торгового объекта в составе остановочного павильона	Ограничений в использовании нет	5	3 987 777	200 000	20 924 227

1. Организатор аукциона — Коммунальное топографо-геодезическое унитарное предприятие «Гомельгеодезцентр» (далее — Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр»).
2. Аукцион проводится комиссией, созданной Государственным предприятием «Гомельгеодезцентр», в соответствии с Положением о порядке организации и проведения аукционов на право заключения договоров аренды земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 26.03.2008 г. № 462. Инженерное развитие инфраструктуры застраиваемой территории осуществляется согласно техническим условиям, выданными эксплуатирующими и согласующими организациями на стадии производства проектно-изыскательских работ. Желающим предварительно ознакомиться с документами и характеристикой расположенных на участке инженерных коммуникаций, строений, сооружений, инженерно-технических условий необходимо обращаться в Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр» (г. Гомель, ул. Барыкина, 149, 2-й этаж, каб. № 2-14)
3. **Аукцион состоится 6 июля 2016 г. в 15.00 в Гомельском городском исполнительном комитете по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 16, каб. 115** при наличии не менее двух участников на каждый лот. Если заявление на участие подано только одним гражданином, юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем, право аренды земельного участка предоставляется этому лицу при его согласии с внесением платы за право аренды в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов.
4. К участию в аукционе допускаются граждане, индивидуальные предприниматели и юридические лица, подавшие в Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр», в указанные в извещении сроки, следующие документы: заявление по установленной форме; документ, подтверждающий внесение суммы задатка за каждый лот в размере, указанном в извещении с отметкой банка, на **р/с 3012203080014 в филиале ГОУ ОАО «Белагропромбанк» г. Гомель, ул. Интернациональная, 30, УНП 400230163, МФО 151501912. Получатель платежа — Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр». Наименование платежа — оплата задатка за участие в аукционе.** Кроме того **НЕОБХОДИМО открыть текущий расчетный счет (с указанием транзитного счета) в филиале ГОУ ОАО «Белагропромбанк» г. Гомель, ул. Интернациональная, 30 — для возврата задатка для участия в аукционе** (в случае непобеды на аукционных торгах).
Необходимые документы:
4.1 граждане — копию документа, содержащего их идентификационные сведения без нотариального засвидетельствования;
4.2 представители или уполномоченные должностные лица юридических лиц Республики Беларусь — доверенность, выданную юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;
4.3 идивидуальные предприниматели — копию свидетельства о государственной регистрации без нотариального засвидетельствования;
4.4 представители гражданина или индивидуального предпринимателя — нотариально удостоверенную доверенность;
4.5 представители или уполномоченные должностные лица иностранного юридического лица — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;
4.6 представители иностранного гражданина — легализованную в установленном порядке доверенность, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или другой кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык;
4.7 при подаче документов на участие в аукционе граждане, представители граждан, индивидуальных предпринимателей и юридических лиц, уполномоченные должностные лица юридических лиц предъявляют документ, удостоверяющий личность и его копию.
5. **Кроме стоимости предмета аукциона и затрат на подготовку документации, победитель обязан возместить организатору торгов затраты на подготовку и проведение аукциона.** Оплата стоимости предмета аукциона и возмещение расходов, связанных с проведением аукциона, подготовкой документации осуществляется в установленном порядке в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона.
6. Гомельским городским исполнительным комитетом в установленном законодательством порядке может быть предоставлена рассрочка внесения оплаты стоимости предмета аукциона в соответствии с решением Гомельского городского исполнительного комитета от 04.02.2009 г. № 83 «Об утверждении Инструкции о порядке предоставления рассрочки по внесению платы за право заключения договоров аренды земельных участков или платы за земельные участки, предоставляемые в частную собственность».
7. **Заявления для участия в аукционных торгах принимаются Государсвенным предприятием «Гомельгеодезцентр» с 4 июня по 4 июля 2016 г. включительно. Дни приема: понедельник, среда, пятница с 08.00 до 16.30 (обед 12.00—13.00) по адресу: г. Гомель, ул. Барыкина, 149, 2-й этаж, каб. 2-14**.
Заключительная регистрация зарегистрированных участников аукциона с 14.30 до 14.50 в день проведения аукциона по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 16, каб. № 115.

Контактный телефон: 41-97-86
Информация размещена на сайте: www.gomel.gov.by

Наш культурны асяродак
ЖЫРАНДОЛЯ
Выпуск № 20 (320)

■ Суседзі

БОЖАЕ АДКРЫЦЦЁ Ў ЗЯМНЫХ ВОБРАЗАХ

У Палацы вялікіх князёў Літоўскіх у Вільнюсе адкрылася выстаўка «Божае адкрыццё ў зямных вобразах. Хрысціянскія сюжэты ў італьянскіх гравюрах XIX стагоддзя», якую падрыхтаваў Гродзенскі дзяржаўны музей гісторыі рэлігіі.

Адзіны падобнага роду музей у нашай краіне актыўна супрацоўнічае з музейшчыкамі замежных краін і найбольш паспяхова — з суседзямі на літоўскім напрамку. Гродзенцы

Фота Яраслава ВАНЮКЕВІЧА.

Дабравешчанне. Андрэа дэль Сарта (1486—1531). Мастак Антоніа Мушці (1665—1747). Гравёр Ф. Капаралі.

наладзілі трывалыя сувязі і ажыццяўляюць сумесныя выставачныя праекты з Тракайскім гістарычным музеем, Шаўляйскім музеем «Аўшрос» і нацыянальным музеем «Палац вялікіх князёў Літоўскіх».

— Выбар тэмы выставы быў невыпадковым. Гэта праяўленне сяброўскага акта з той прычыны, што яшчэ ў савецкія часы ўся калекцыя (65 гравюр) паступіла ў фонды нашага музея з Вільні, — кажа **навуковы супрацоўнік Гродзенскага дзяржаўнага музея гісторыі рэлігіі Ігар ГАНЧАРУК**.

На выставе прадстаўлены рэпрадукцыйныя гравюры буйнога фармату — уражы, якія набылі асаблівую папулярнасць у XVIII — першай палове XIX стагоддзя. Гравёры працавалі па рысунках, якія рабіліся для іх мастакамі па сусветна вядомых творах жывапісу, галоўным чынам італьянскіх майстроў эпохі Адраджэння і барока XV—XVIII стагоддзяў. Як паказвае выстава, крыніцай натхнення для гравёраў служылі творы Сандра Батычэлі, Паола Веранезе, Даменіка Пулігі, Антоніа Карэджа, Карла Дольчы, Андрэа дэль Сарта, Вечэліё Тыцыяна, Джавані Беліні, Джузэпэ Крэспі, Матэа Раселі, Андрэа дэль Поца... Дзве гравюры выкананы па сюжэце фламандскага мастака Антоніса ван Дэйка і нямецкага мастака Ганса фон Ахена. Творы вылучае высокае майстэрства валодання разцом, бездакорная тэхніка і вытанчанасць выканання рысунка. У выніку мова гравюры выдатна перадае першапачатковы вобраз жывапісных арыгіналаў.

Святая Сям'я з Іаанам Хрысціцелем. Даменіка Пуліга (1492—1527). Мастак Луіджы Пампігнолі. Гравёр В. Бенучы.

Барыс ПРАКОПЧЫК.
prakopchik@zviazda.by

■ Прэзентацыя

«Я ВЫРАС ТУТ...»

У якасці збіральніка прыгожых момантаў выступіў на старонках фотапаэтычнага альбома дэпутат Уладзіслаў Цыдзік

Прэзентацыя яго кнігі з маляўнічай назвай «Зачараваны Беларуссю» не так даўно прайшла ў Прэзідэнцкай бібліятэцы Рэспублікі Беларусь. Праект рэалізаваны ў Выдавецкім доме «Звязда», а тэксты, змешчаныя ў кнізе, падаюцца на беларускай, рускай і англійскай мовах.

Прайшоў літаральна месяц з моманту з'яўлення кнігі, але яна ўжо атрымала станоўчую ацэнку публікі і паспела палюбіцца чытачу. Магчыма, уся справа ў шчырасці, з якой аўтар фотаздымкаў вядзе гутарку з чытачом. Мы ведаем, што Уладзіслаў Цыдзік — вядомы дзяржаўны дзеяч, намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па аграрнай палітыцы, шмат гадоў адпрацаваў у сістэме дзяржкантролю, быў ліквідатарам наступстваў аварыі на Чарнобыльскай АЭС, узнагароджаны многімі ганаровымі граматамі і медалямі. Але са старонак альбома «Зачараваны Беларуссю» Уладзіслаў Станіслававіч паўстае ў новай ролі — апантанага аматара фатаграфіі, умелага мастака і творцы, уважлівага да самых маленькіх дэталяў.

«Уладзіслаў Цыдзік — добры крытык, ён ставіцца крытычна ў першую чаргу да сябе, сваіх работ».

Уладзіслаў Цыдзік з самага дзяцінства захапляўся прыродай, для яго кожнае дрэва ў лесе мела сваю асаблівую аўру. І сваю глыбокую прыязнасць да суайчыннікаў, роднай зямлі ён выказваў і працягвае выказваць праз фатаграфію.

— У аўтара былі сумненні: а ці правільна я раблю? Можа, мае здымкі не вартыя таго, каб быць змешчанымі ў такое грунтоўнае выданне? — расказала **ўкладальніца альбома Алена СТЭЛЬМАХ**. — Уладзіслаў Станіслававіч — добры крытык, ён ставіцца крытычна ў першую чаргу да сябе, сваіх работ. Магчыма таму, усё, што ён робіць, мае сапраўды добры вынік. Першапачаткова думалі, што здымкі, якія ўвойдуць у альбом, варта суправадзіць радкамі беларускіх класікаў. Магчыма, мы б з гэтым падыходам і пагадзіліся, але сама фігура аўтара, тое, што ён з'яўляецца дэпутатам — а значыць, мае праваджаюцца выявы. На англійскую мову іх пераклала выкладчыца Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта, кандыдат філалагічных навук Алена Таболіч.

На старонках альбома «Зачараваны Беларуссю» аўтар і ўкладальнік не імкнуліся паказаць Беларусь глянцавай, а хацелі прадставіць нашу краіну такой, якой яе хочацца бачыць кожнаму чалавеку, які стаміўся ад шуму мегаполіса, напружанай штодзённай працы і хоча правесці час сам насам з прыродай, убачыць яе харство.

Уладзіслаў Цыдзік з самага дзяцінства захапляўся прыродай, для яго кожнае дрэва ў лесе мела сваю асаблівую аўру. І сваю глыбокую прыязнасць да суайчыннікаў, роднай зямлі ён выказваў і працягвае выказваць праз фатаграфію.

— У аўтара былі сумненні: а ці правільна я раблю? Можа, мае здымкі не вартыя таго, каб быць змешчанымі ў такое грунтоўнае выданне? — расказала **ўкладальніца альбома Алена СТЭЛЬМАХ**. — Уладзіслаў Станіслававіч — добры крытык, ён ставіцца крытычна ў першую чаргу да сябе, сваіх работ. Магчыма таму, усё, што ён робіць, мае сапраўды добры вынік. Першапачаткова думалі, што здымкі, якія ўвойдуць у альбом, варта суправадзіць радкамі беларускіх класікаў. Магчыма, мы б з гэтым падыходам і пагадзіліся, але сама фігура аўтара, тое, што ён з'яўляецца дэпутатам — а значыць, мае праваджаюцца выявы. На англійскую мову іх пераклала выкладчыца Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэта, кандыдат філалагічных навук Алена Таболіч.

На старонках альбома «Зачараваны Беларуссю» аўтар і ўкладальнік не імкнуліся паказаць Беларусь глянцавай, а хацелі прадставіць нашу краіну такой, якой яе хочацца бачыць кожнаму чалавеку, які стаміўся ад шуму мегаполіса, напружанай штодзённай працы і хоча правесці час сам насам з прыродай, убачыць яе харство.

«У студэнцкія гады быў загадчыкам фоталабараторыі тэхнікума фізічнай культуры, з савецкіх часоў мае пасведчанне грамадскага фотакарэспандэнта».

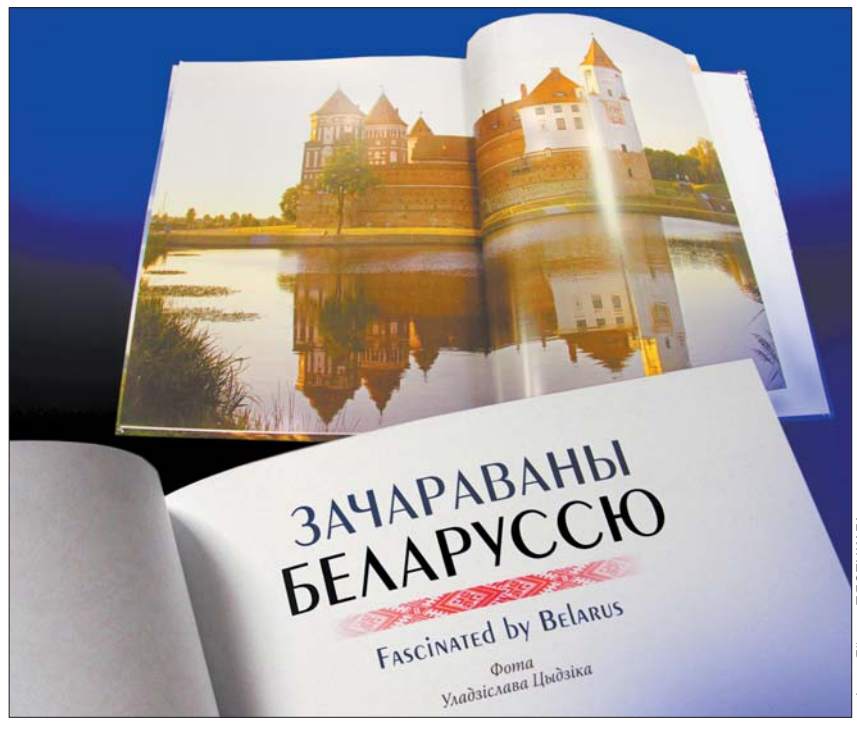

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

Сам Уладзіслаў Цыдзік падчас прэзентацыі распавёў пра крыніцы свайго творчага хобі:

— Раней я ўдзельнічаў і ў міжнародных выстаўках, дзе прадстаўляў яшчэ чорна-белыя фота. У студэнцкія гады нават быў загадчыкам фоталабараторыі тэхнікума фізічнай культуры, з савецкіх часоў маю пасведчанне грамадскага фотакарэспандэнта. Але толькі сёння знайшоўся час, каб заняцца творчасцю больш грунтоўна. Кожны фотаздамак — не проста адлюстраванне таго, што бачу, але і паказ вобраза пад пэўным ракурсам, з акцэнтам. А калі аб'яднаць усе здымкі разам — атрымаецца вобраз нашай Беларусі

Уладзіслаў Цыдзік нарадзіўся на Гродзеншчыне, непадалёк ад вёскі Цыдзікі. Таму яго родныя краявіды таксама можна пабачыць у кнізе «Зачараваны Беларуссю», але напрыканцы выдання. Распачынае ж альбом выява месца, значнага для кожнага беларуса, — сталічная плошча Незалежнасці. Ад яе разам з Уладзіславам Станіслававічам мы і павядзём вандроўку па нашай роднай краіне. Далучайцеся!

Марына ВЕСЯЛУХА.
vesialuha@zviazda.by

■ Упершыню ў краіне

ПАЧУЦЬ... «БЕЛЫЯ РОСЫ»

Гродна стаў першым горадам у Беларусі, дзе на шырокім экране паказалі знакаміты фільм «Белыя росы» з тыфлакаментарыямі.

Паказ усенародна любімай кінастужкі, знятай у горадзе над Нёманам, адбыўся ў кінатэатры «Чырвоная зорка» ў рамках акцыі «Свет без межаў», якую Гродзенская абласная арганізацыя грамадскага аб'яднання «Беларускае таварыства інвалідаў па зроку» арганізавала сумесна з аблкінавідэапракатам. Гледачоў было каля 130 чалавек — члены БелТІЗ і сацыяльныя работнікі, якія з імі працуюць.

Тыфлакаментарый — гэта закадравы тэкст для прагляду фільма невідушчымі і слабавідушчымі людзьмі. Дыктар агучвае ключавыя дзеянні, якія адбываюцца на экране, а таксама знешні выгляд герояў фільма, месца падзей і іншыя важныя візуальныя дэталі. Тыфлакаментарыі для «Белых росаў» напісала бібліятэкар Гродзенскай спецыяльнай **бібліятэкі для сляпых і слабавідушчых Раіса ЛАНЕЎСКАЯ**.

— Уражанні пасля прагляду фільма вельмі добрыя і ў мяне, і ў іншых членаў нашай арганізацыі. Тыфлакаментарыі зроблены так, што яны не перашкаджаюць асноўнаму тэксту. Больш за тое, акцэнты расстаўлены ў тых месцах, на якія асабіста я, калі раней глядзела гэты фільм, асаблівай увагі і не звяртала, — кажа **старшыня Гродзенскай абласной арганізацыі грамадскага аб'яднання «Беларускае таварыства інвалідаў па зроку» Ірына НОВІКАВА**.

Дарэчы, версія «Белых росаў» з тыфлакаментарыямі маецца ва ўсіх абласных арганізацыях БелТІЗ, а значыць, прагляд фільма на шырокім экране магчымы і ў іншых рэгіёнах.

Падчас акцыі «Свет без межаў» у кінатэатры «Чырвоная зорка» таксама арганізавалі выставу творчых работ інвалідаў па зроку з Гродзеншчыны і прэзентавалі сродкі рэабілітацыі для невідушчых і слабавідушчых людзей, сярод якіх вызначальнік колеру, агучаныя спартыўныя мячы, вагі з моўным выхадам і многае іншае.

Барыс ПРАКОПЧЫК.
prakopchik@zviazda.by

■ Вернісаж

ЯК ЗДЗІВІЦЬ ШЧЫРАСЦЮ

Выстаўка «Ты можаш быць вольным...» праходзіць у мастацкай галерэі «Дом карцін»

Дзесяць беларускіх мастакоў спалучаюць розныя меркаванні, пазбаўленыя межаў і штампаў. Самы просты шлях для ўседазволенасці – творчасць. Як развіваецца сучасная беларуская арт-прастора, насычаная рознымі плынямі мадэрнізму і авангарду, багаццем формаў, матэрыялаў і тэм? Мы не засталіся ў баку ад Еўропы, бо нашыя майстры праслаўляюць краіну ва ўсім свеце, прывозяць у Беларусь назапашаны вопыт, адлюстроўваюць філасофію адчуванняў і думак сучаснікаў. Новыя парадыгмы ўступаюць у сімбіёз з традыцыямі. Прычым узаемавыгадны. Вучыцеся трактаваць паўсядзённасць нязвыкла і пашырайце межы фантазіі!

Чаму менавіта дзесяць і хто сярод іх? Мастакі адбіраліся на выстаўку не выпадкова, з падачы найбуйнейшага ў Расіі музея сучаснага мастацтва «Эрарта» ў Санкт-Пецярбургу. Гэта частка маштабнага прыватнага праекта, цэлая сетка галерэй у некалькіх краінах, якая актыўна займаецца продажам твораў мастацтва, падтрымлівае маладых і сталых аўтараў, набліжае сучасныя, вартыя ўвагі арт-працэсы да публікі, тым самым дае смелы выклік маскульту.

Усе мастакі жывуць і паспяхова рэалізоўваюцца ў розных краінах,

Канстанцін СЕЛІХАНАЎ. Давід 1, 2004.

але кожны з іх адчувае сваё дачыненне да Беларусі, больш за тое – гэта самая важная крыніца натхнення для іх. Сярод прадстаўленых творцаў – Наталля Залозная і Ігар Цішын, Таццяна Радзівілка і Канстанцін Селіханаў, Жанна Капуснікава і Сяргей Грыневіч, Аляксандр Фалей і Уладзімір Канцадайлаў, Уладзімір Кандрусевіч і Іван Сямілетаў. Яны прапануюць нам адчуць, што мастацтва – ідэальнае асяроддзе для свабоды.

«Жанна Капуснікава прапануе адчуць пах зямлі і сырадою, убачыць узмах крылаў бусла над ранішнім лугам, пачуць храбусценне свежых агурочкаў з градкі...»

У цэнтры ўвагі на большасці работ – чалавек. У Таццяны Радзівілкі гэта маленькая фігурка ў прасторы, амаль лялечная, але моцная духам. Пры ўсёй сваёй мініяцюрнасці людзі вольныя выбіраць шлях, пазбаўляцца навязаных сацыяльных путаў, рухацца наперад, слухаць свае памкненні... А калі што – бегчы. У лепшае асяроддзе. Усе карціны Таццяны Радзівілкі напісаны на мове знакаў, вельмі важных для разумення.

Уладзімір Кандрусевіч – адданы аматар эксперыментаў. Ён нават малюе алеем на... пазалочаным метале. Мастак любіць укараняць людзей у матэрыю — гэта можа быць агонь, вада ці зямля — і глядзець на вобразы зверху, як сапраўдны творца. Адна з самых моцных карцін — «Гравітацыя», дзе людзі, сплеценыя ў клубок, перыядычна... распадаюцца. Хтосьці адбіваецца ад «статка». Куды ён паляціць? Тыя, хто баіцца — вядома ж, уніз, але смелыя – да нябёсаў.

Вяскоўцы ва усёй красе, у амаль фантастычна яркіх уборах – на карцінах Жанны Капуснікавай. Яна прапануе адчуць пах зямлі і сырадою, убачыць узмах крылаў бусла над ранішнім лугам, пачуць храбусценне свежых агурочкаў з градкі... Частка праекта «Дажынкі» экспануецца ў «Доме карцін». Своеасаблівы попарт на сельскі манер. Хоць аўтарка ніколі і не жыла ў вёсцы, каларыт перададзены цудоўна.

А вось Наталля Залозная можа расказаць гісторыю жыцця рэчаў (скажам, правага і левага чаравіка) – акрылам, кітайскай тушшу і пяском, яшчэ і ў духу неасімвалізму. Альбо напісаць пра салодкія нябёсы з ваты, праз якія нясмела прабіваецца дырыжабль. Яе работы супакойваюць, дазваляюць памедытаваць, адчуць бязмежнасць прасторы і часу і нават умяшацца ў іх несупынны рух.

Цікава, што гадоў шэсць таму ў сталічным Музеі сучаснага мастацтва праходзіла яе выстаўка «Свабодны палёт». Ад мастачкі сапраўды вее духам новага еўрапейскага жывапісу, зачараваннем Бруселем, дзе яна заўсёды запатрабаваная. Але і ў Мінск часта прыязджае. Акрамя жывапісу, дарэчы, Наталля Залозная займаецца інсталяцыяй, лічыць, што ўзаемапранікненне і разнапланавасць – адны з галоўных рыс мастацтва.

Работ яе мужа, Ігара Цішына, у «Доме карцін» чамусьці няма, але арганізатары паабяцалі, што пазней ён абавязкова далучыцца да калег. Мастак любіць спалучаць розныя прыёмы – напрыклад, сумяшчае фотаздымкі з накладаннем фарбаў. З апошняга – удзел у праекце Нацыянальнага цэнтра сучасных мастацтваў, дзе было паказана, як жывапіс урываецца ў фота, але не псуе, а надае яму другое жыццё. Абстракцыя ўступае ў дыялог з сюррэалізмам і элементамі коміксаў. Віртуоз сумяшчэння розных прыёмаў, кантрастаў (кшталту сумяшчэння на адным палатне жыццялюбства і трагізму), аматар спасылацца на розныя культурныя плыні, іранізіраваць, адчуваць смела і адкрыта...

Жанна КАПУСНІКАВА. Дзеці кукурузы, 2013.

Але самыя, відаць, манументальныя і моцныя па ўздзеянні карціны – ад Сергея Грыневіча. Мастак прымушае спыніцца і паглядзець углыб, агаліць думкі і жаданні, зняць мішуру стэрэатыпаў. Ён увесь час даследуе ўплыў масавай культуры на чалавека. Карціны шматмерныя, яны паглынаюць і сціснуць, падпарадкоўваюць, але змяшчаюць адказы на актуальныя праблемы часу, грамадскіх працэсаў, ломкі маральных і духоўных арыенціраў.

«Скульптар Канстанцін Селіханаў адабраў для «Дома карцін» філасофскую серыю пра Давіда і Галіяфа, а таксама скульптуру «Хор».

Цікава, што адзіны скульптар на выстаўцы – Канстанцін Селіханаў. Ён зацвердзіўся на пляцоўцы даволі ўпэўнена і гарманічна. Майстар адабраў для «Дома карцін» філасофскую серыю пра Давіда і Галіяфа, а таксама неадназначную скульптуру «Хор». Тэма творчых даследаванняў – узаемаадносіны чалавека і натоўпу. Лаканічныя, невялікія фігуркі са сталі і бронзы выглядаюць велічна, бо ўнутрана яны зараджаны воляй. Але з іншага боку – асобы, сабраныя разам, могуць ператварыцца ў масу. Дзе мяжа? А гэта ўжо пытанне да нас.

Гуляючы па «Доме карцін», можна раптам наткнуцца на... каву з малаком, разлітую на палатне ў выглядзе хітра сплеценых ліній і кропляў, што нагадваюць то каліграфію, то графіці. Чысты экспрэсіянізм ад Аляксандра Фалея. Здаецца, яго рука сама рухаецца па паперы пад дыктоўку тэмпераменту.

На кантрасце – Уладзімір Канцадайлаў, які прадставіў серыю мінімалістычных, прыглушаных па колерах выяў ландшафтаў на трохкутніках. Відаць, гэта адно і тое ж месца, але то ўзімку, то летам, на захадзе ці світанку. Розныя станы прыроды і часу надаюць падзеям і прадметам нечаканыя адценні.

Апошні герой экспазіцыі, Іван Сямілетаў, як і ўсе, імкнецца да палётаў – то вандруе ў міжчасавай прасторы, то вывучае пазасвядомасць, захапляецца сюррэалізмам, адлюстроўвае вольныя асацыяцыі, наўмысна створаныя быццам бы дзіцячай рукой... Што галоўнае, акрамя свабоды? Шчырасць.

Марыя ВОЙЦІК

■ Прэм'ера

А ЦЯПЕР — СУСВЕТНЫ ПАТОП, КАЛІ ЛАСКА...

Ад стваральніка «Гамлета»-супергероя: мадэль магчымай будучыні разыгрываюць лялькамі

Галава павісла ніжэй за калені — таму што го-о-орка жыць на свеце. Без горкай. Паводле Горкага — «На дне», адкуль не ўзняцца. Можа таму, што не надта хочацца?

Начлежка, дзе збіраюцца жыхары, што апынуліся на ўзбочыне грамадства. Гэта само чалавечае грамадства, дзе ёсць персанажы самыя розныя: слесары і акцёры, бароны і злодзеі, закаханыя дзяўчаты і вулічныя дзеўкі... Ёсць гаспадары, якім усе плацяць за магчымасць жыць. Але і першыя, і другія не здагадваюцца, што насамрэч існуюць як мошкі ў шкляным слоіку, за паводзінамі якіх назіраюць збоку: вылезуць ці не?

Залежыць ад іх: ёсць шлях, адкуль ідзе прыток паветра, каб істоты маглі мець жыццёва неабходны кісларод. Яны дыхаюць і працягваюць поўзаць па дне слоіка, а пра магчымасць вылезці на паверхню не здагадваюцца, так прывыклі. Ім даюць падказку: аднекуль у начлежцы з'яўляецца дзядок Лука... У яго асаблівая місія, паводле беларускага рэжысёра-лялечніка Ігара Казакова.

П'есу Максіма Горкага «На дне» ён узяў за аснову пастаноўкі Магілёўскага абласнога тэатра лялек, каб засведчыць: чалавек — не гучыць горда.

Нават слоў такіх у яго спектаклі няма. Да нейкага моманту іх яшчэ чакаеш, а потым разумееш: не той выпадак. Ад пачатку дзеяння сябе адчуваеш назіральнікам за жыццём істот, што поўзаюць па сцэне, пакуль не прыходзіць разуменне: тыя, хто назіраюць, у той самы момант самі з'яўляюцца для кагосьці прадметам назірання. Не новае, не арыгінальнае, чамусьці ўсе спектаклі гляджу, нібыта яны пра мяне. Але такой брыдкай сябе яшчэ не бачыла.

Тут суцэльны беспрасвет. Спектакль не для слабанервовых, нават пазначаны ўзроставым абмежаваннем 18+. Жудасныя лялькі са скрыўленымі грымасамі прыкрываюць палову тулава акцёраў (дапамагала ўвасобіць ідэю рэжысёра мастак Таццяна Нерсісян) — у такім выглядзе персанажы ўспрымаюцца як гібрыдныя пачвары, у якіх яшчэ застаецца нешта чалавечае. Яно часам рвецца вонкі, і тады артыст скідвае штучную галаву і становіцца сабой, чалавекам. Вось у чым перавага лялечнага тэатра: ён адкрывае магчымасці сказаць нешта метафарычна, але гэта не азначае, што меней драматычнага накалу. Наадварот.

Калі бачыш перад сабой рэальнага акцёра, які прамаўляе словы, то разумееш: які ж прыгожы чалавек, калі можа быць сам сабой. Калі ў ім прачынаюцца светлыя пачуцці. Ці нехта да іх падштурхоўвае. Правакатар-Лука ўвесь час круціцца пад нагамі, ён узнікае нечакана кожны раз тады, калі ў некага сумненні і выбар. Такі белы і пухнаты анёльчык з крылцамі. Старэецца абудзіць добрае і светлае — і вось ужо прарастае са шчылін кветкавымі галінкамі любоў, вось-вось спраўдзіцца каханне... І трэба ж гэтым людзям самім усё сапсаваць. Лука апускае крылцы, знікае. Нехта, хто паслаў яго сюды, вычарпаў магчымасці выцягнуць і ўратаваць чалавецтва ад той прорвы, у якую яно імкліва коціцца з-за ўласнай ляноты ці абыякавасці да свайго ж лёсу. Нехта — дакладна не Горкі.

Шмат што нават супярэчыць галоўнай задуме аўтара п'есы, сам сэнс спектакля Казакова прынцыпова іншы. Дасягнуць гэтага ўдалося, паставіўшы кропку значна раней, згодна з воляй стваральніка, Казакова (як і ў любой тэатральнай пастаноўцы аўтар — рэжысёр). П'еса — толькі сродак, праз які ён хоча пра нешта пагаварыць з іншымі. І яму можна быць у гэтым рознымі: не такім добрым, як Лука, не сацыяльна скіраваным, як аўтар п'есы. Наогул паміж імі адлегласць у стагоддзе. Максім Горкі пісаў пра дно, маючы на ўвазе, што ёсць не толькі яно, імкнучыся абудзіць лепшае ў чалавеку (сто гадоў таму можна было на гэта спадзявацца). Але аўтар спектакля можа не быць гуманістам, калі для гэтага няма падстаў. Ён як стваральнік свайго мікрасвету можа не верыць у будучыню такой істоты, як чалавек. Грызня, забойствы, здрада, бруд. Час ад часу ў начлежках трэба прыбіраць.

Санслужба прыходзіць і працуе з халодным разлікам, каб вызваліць прастору. Адкрываецца шлюз, і на начлежку абрынаюцца патокі вады, змываючы ўсё, што ў ёй было. Апакаліпсіс: апошняе папярэджанне.

Даволі жорсткае, бязлітаснае. Але мякка і пяшчотна ўжо спрабаваў Лука ў гэтым жа спектаклі. Яго правільныя словы выклікалі ўсмешку. Калі напрыканцы агаломшыў халодны вадаспад, кожны, прынамсі, здрыгануўся. Калі верыць лекарам, то падобныя аднамаментавыя стрэсы для жывога арганізма карысныя, бо актывізуюць імунную сістэму. А што да пяшчоты, то яе і так занадта ў нашых тэатрах.

Ларыса ЦІМОШЫК

РРБ-Банк

Закрытое акционерное общество
«Акционерный банк реконверсии и развития»

Финансовая отчетность в соответствии с Международными стандартами финансовой отчетности и Заключение независимого аудитора за год, закончившийся 31 декабря 2015 года

Отчет о финансовом положении

В миллионах белорусских рублей

Активы	Примечания	31 декабря 2015 года	31 декабря 2014 года
Денежные средства и средства на счетах в Национальном банке Республики Беларусь	7	170,864	192,359
Производные финансовые активы	8	177	448,785
Средства в других банках	9	48,873	19,544
Финансовые активы, имеющиеся в наличии для продажи	10	14,906	-
Кредиты клиентам	11	617,280	642,188
Требование по текущему налогу на прибыль		5,724	-
Инвестиции, удерживаемые до погашения	12	720,297	-
Инвестиционная собственность	13	101,282	26,876
Основные средства и нематериальные активы	14	129,110	111,979
Прочие активы	15	39,883	43,477
Итого активы		**1,848,396**	**1,485,208**
Обязательства			
Производные финансовые обязательства	8	7	-
Средства Национального банка Республики Беларусь	16	127,806	-
Средства других банков	17	101,668	28,893
Средства клиентов	18	1,056,962	994,643
Выпущенные долговые ценные бумаги	19	-	16,554
Обязательство по текущему налогу на прибыль		-	2,959
Резерв на прочие риски и платежи	32	4,268	-
Прочие обязательства	20	6,805	6,316
Отложенное налоговое обязательство	30	10,156	8,994
Субординированные займы	21	141,717	60,210
Привилегированные акции	22	14,369	12,586
Итого обязательства		**1,463,758**	**1,131,155**
Капитал			
Уставный капитал	23	461,285	448,635
Собственные выкупленные акции		(3)	(3)
Дополнительный вклад в капитал	21	35,480	35,480
Резерв переоценки основных средств	14,30	494	-
Накопленный убыток		(112,618)	(130,059)
Итого капитал		**384,638**	**354,053**
Итого обязательства и капитал		**1,848,396**	**1,485,208**

Отчет о прибылях и убытках

В миллионах белорусских рублей

	Примечания	2015 год	2014 год Пересмотрено (Примечание 6)
Процентные доходы	24	214,748	235,852
Процентные расходы	24	(119,134)	(94,381)
Чистые процентные доходы до эффекта от первоначального признания финансовых инструментов по справедливой стоимости		**95,614**	**141,471**
Эффект от первоначального признания финансовых инструментов по справедливой стоимости	12,24	(24,807)	-
Чистые процентные доходы		**70,807**	**141,471**
Комиссионные доходы	25	19,559	25,320
Комиссионные расходы	25	(5,761)	(4,911)
Чистые комиссионные доходы		**13,798**	**20,409**
Чистые доходы по операциям с производными финансовыми инструментами	26	311,100	124,917
Чистые расходы по операциям с иностранной валютой	27	(245,948)	(101,534)
(Расходы)/доходы от изменения справедливой стоимости инвестиционной собственности	13	(3,041)	11,806
Прочие доходы	28	17,668	12,405
Итого операционные доходы		**164,384**	**209,474**
Операционные расходы	29	(100,247)	(98,226)
Чистая уценка стоимости активов, полученных в погашение задолженности		(5,531)	(173)
Чистое начисление резервов под обесценение финансовых активов, по которым начисляются проценты	9,11	(34,228)	(21,617)
Чистое начисление резервов под обесценение прочих финансовых активов	15	(947)	(629)
Начисление резервов на прочие риски и платежи	32	(4,268)	-
Чистое восстановление/(начисление) резервов по обязательствам кредитного характера	32	86	(296)
Прибыль до отражения убытка по чистой монетарной позиции и расходов по налогу на прибыль		**19,249**	**88,533**
Убыток по чистой монетарной позиции	2	-	(25,953)
Прибыль до расходов по налогу на прибыль		**19,249**	**62,580**
Расходы по налогу на прибыль	30	(1,808)	(14,812)
Чистая прибыль за год		**17,441**	**47,768**

Отчет о прочем совокупном доходе

В миллионах белорусских рублей

	Примечания	2015 год	2014 год
Чистая прибыль за год		**17,441**	**47,768**
Прочий совокупный доход			
Прочий совокупный доход, не подлежащий переклассификации в состав прибылей или убытков в последующих периодах:			
Переоценка основных средств	14	659	-
Налог на прибыль, относящийся к переоценке основных средств	30	(165)	-
Итого прочий совокупный доход		**494**	-
Итого совокупный доход за год		**17,935**	**47,768**

Отчет об изменениях в капитале

В миллионах белорусских рублей

	Примечания	Уставный капитал	Собственные выкупленные акции	Дополнительный вклад в капитал	Резерв переоценки основных средств	Накопленный убыток	Итого капитал
Остаток на 1 января 2014 года		**363,996**	**(3)**	**35,480**	**-**	**(177,827)**	**221,646**
Чистая прибыль за год		-	-	-	-	47,768	47,768
Совокупный доход за год		**-**	**-**	**-**	**-**	**47,768**	**47,768**
Операции с собственниками, отражаемые напрямую в капитале							
Увеличение уставного капитала	23	84,639	-	-	-	-	**84,639**
Остаток на 31 декабря 2014 года		**448,635**	**(3)**	**35,480**	**-**	**(130,059)**	**354,053**
Чистая прибыль за год		-	-	-		17,441	17,441
Прочий совокупный доход за год							
Переоценка основных средств	14	-	-	-	659	-	659
Налог на прибыль, относящийся к переоценке основных средств	30	-	-	-	(165)	-	(165)
Совокупный доход за год		**-**	**-**	**-**	**494**	**17,441**	**17,935**
Операции с собственниками, отражаемые напрямую в капитале							
Увеличение уставного капитала	23	12,650	-	-	-	-	12,650
Остаток на 31 декабря 2015 года		**461,285**	**(3)**	**35,480**	**494**	**(112,618)**	**384,638**

Отчет о движении денежных средств (прямой метод)

В миллионах белорусских рублей

	Примечания	2015 год	2014 год
Движение денежных средств, полученных от/(использованных в) операционной деятельности			
Проценты полученные		209,215	231,155
Проценты уплаченные		(116,699)	(92,677)
Комиссии полученные		19,826	23,217
Комиссии уплаченные		(5,609)	(4,801)
Доходы, полученные по операциям с производными финансовыми инструментами	35	759,715	13,693
Расходы, уплаченные по операциям с иностранной валютой	27	(831)	(7,682)
Полученные прочие доходы		13,555	8,401
Уплаченные операционные расходы		(89,260)	(91,751)
Уплаченный налог на прибыль		(9,494)	(15,428)
Движение денежных средств, полученных от операционной деятельности до изменений в операционных активах и обязательствах		**780,418**	**64,127**
Чистое (увеличение)/уменьшение операционных активов:			
Обязательные резервы на счетах в Национальном банке Республики Беларусь		4,427	(2,347)
Средства в других банках		7,441	(3,315)
Финансовые активы, имеющиеся в наличии для продажи		(14,844)	-
Кредиты клиентам		53,550	(150,150)
Инвестиции, удерживаемые до погашения		(726,133)	-
Прочие активы		6,610	2,093
Чистое увеличение/(уменьшение) операционных обязательств:			
Средства Национального банка Республики Беларусь		127,806	-
Средства других банков		66,930	(3,220)
Средства клиентов		(269,559)	84,571
Прочие обязательства		(6,959)	2,089
Чистый приток/ (отток) денежных средств, полученных от операционной деятельности		**29,687**	**(6,152)**
Движение денежных средств, полученных от/(использованных в) инвестиционной деятельности			
Приобретение основных средств и нематериальных активов		(9,215)	(14,078)
Выручка от реализации основных средств		150	311
Приобретение объектов инвестиционной собственности	13	(43,308)	(3,273)
Выручка от реализации объектов инвестиционной собственности		-	140
Чистый отток денежных средств, использованных в инвестиционной деятельности		**(52,373)**	**(16,900)**
Движение денежных средств, полученных от/(использованных в) финансовой деятельности			
Выпуск акций		1,630	-
Получение субординированных займов		90,449	-
Погашение субординированных займов		(45,494)	(185)
Размещение выпущенных долговых ценных бумаг		35,027	45,659
Погашение выпущенных долговых ценных бумаг		(56,571)	(30,483)
Погашение задолженности по финансовой аренде		(2,119)	-
Чистый приток денежных средств, использованных в финансовой деятельности		**22,922**	**14,991**
Влияние изменения обменного курса на денежные средства и их эквиваленты		14,749	3,553
Влияние инфляции на денежные средства и их эквиваленты		-	(32,209)
Чистое (уменьшение)/увеличение денежных средств и их эквивалентов		**14,985**	**(36,717)**
Денежные средства и их эквиваленты на начало года	**31**	**193,659**	**230,376**
Денежные средства и их эквиваленты на конец года	**31**	**208,644**	**193,659**

Примечание к финансовой отчетности

В миллионах белорусских рублей

От имени руководства Банка:

Дранкевич В.В.
Председатель Правления

Карчмит Т.И.
Главный бухгалтер

Минск
6 мая 2016 года

Примечания на стр. 7 — 89 являются неотъемлемой частью данной финансовой отчетности.
Отчет об изменениях в капитале Банка
Полная версия Финансовой отчетности в соответствии с Международными стандартами размещена на сайте www.rrb.by

Лицензия Национального банка Республики Беларусь на осуществление банковской деятельности № 21 от 07.06.2013. УНП 100361187

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Могилевское областное управление филиала «Центр «Белтехинвентаризация» сообщает о проведении повторных торгов в виде открытого аукциона по продаже недвижимого имущества, на которое обращено взыскание в счет неисполненного налогового обязательства

ЛОТ№1: Капитальное строение с инв. № 700/С — 49231 — Здание производственного корпуса, расположенное по адресу: г. Могилев, ул. Ровчакова, 18, общ. пл. 2815,3 кв. м, фундамент здания — ж/бетонный, стены — кирпичные, панельные, перекрытия — ж/б, кровля — рулонная. Сведения о земельном участке: в составе земельного участка с кадастровым номером 740100000001004583 (право постоянного пользования), расположенный по адресу: г.Могилев, ул. Ровчакова, 18, площадь 2,3472 га, назначение — земельный участок для содержания и обслуживания производственной базы. **Начальная цена продажи 1 883 207 000 рублей.** **Сумма задатка 188 320 700 рублей**	
Расчетный счет для перечисления задатка	Получатель платежа Филиал «Центр «Белтехинвентаризация», р/с 3012105618108 в Региональной дирекции №700 ОАО «БПС — Сбербанк» г. Минск, код 369, УНП 102353509
Дата, время и место проведения аукциона	**Аукцион проводится 07 июля 2016 года в 12.00** по адресу: г. Могилев, ул. Лазаренко, 29, офис МОУ Филиала «Центр «Белтехинвентаризация». Последний день подачи заявок и внесения задатка: 06 июля 2016 года до 15.00
Срок и условия оплаты приобретенного с аукциона имущества	В течение двух месяцев и двадцати дней с момента подписания протокола аукциона на расчетный счет Организатора аукциона разовым платежом либо траншами

Дополнительную информацию можно получить по тел: (8-0222) 25-03-37, (8-0291) 400-394; 8-029-624-26-25

ОАО «Минский завод отопительного оборудования» извещает акционеров о проведении внеочередного общего собрания акционеров, которое состоится **28 июня 2016 года в 15.00** по адресу: **г. Минск, ул. Тимирязева, 29 — зал заседаний.**

ПОВЕСТКА ДНЯ

внеочередного общего собрания акционеров открытого акционерного общества

«Минский завод отопительного оборудования»

28 июня 2016 г.

О внесении изменения в Устав ОАО «Минский завод отопительного оборудования».

С материалами по вопросам повестки дня акционеры могут ознакомиться по указанному адресу (у председателя наблюдательного совета) с 8 июня по 27 июня 2016 года с 10 до 16 часов.

Регистрация участников собрания будет проводиться с 14.00 до 14.50 в день и по месту проведения собрания **на основании документа, удостоверяющего личность.** Кроме того, представитель акционера должен иметь доверенность (руководитель юридического лица, являющегося акционером, — документы, подтверждающие его полномочия).

Список акционеров для регистрации участников собрания составлен по данным реестра акционеров по состоянию **на 1 июня 2016.**

Наблюдательный совет
ОАО «Минский завод отопительного оборудования»

УНП 100008064

Извещение о проведении 22 июня 2016 года

повторных торгов по продаже имущества, на которое обращено взыскание в счет неисполненного налогового обязательства, неуплаченных пеней

Предмет торгов (наименование, местонахождение, характеристики продаваемого имущества)	Здание административно-бытовое №1, общая площадь 6461,2 кв. м, расположено по адресу: г. Молодечно, ул. В. Гостинец, д. 31А, год постройки 1968, фундамент: железобетонные сваи, стены: ж/б рамный керамзитобетон, панели, перекрытия: сборные ж/б плиты, этажность 3 (три) (инвентарный номер: 630/С-42637, назначение: здание административно-хозяйственное)
Начальная цена (начальная цена с учетом деноминации)	17 018 703 900 (1 701 870,39) белорусских рублей
Сумма задатка	1 000 000 000 белорусских рублей
Организатор аукциона	Коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к.10, 220030, г. Минск, (017) 327-05-62
Балансодержатель (должник)	ОАО «Молодечненский завод металлоконструкций»

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке учета, хранения, оценки и реализации имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 04.09.2006 № 559, и порядком проведения аукциона, утвержденным организатором аукциона.

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, представившие организатору аукциона следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, определенной организатором аукциона); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, определенной организатором аукциона); копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет коммунального унитарного предприятия «Минский городской центр недвижимости» № 3012104971019 в региональной дирекции №700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583 в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором аукциона. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем аукциона, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах аукциона.

Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона осуществляется победителем аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется в течение срока, указанного в протоколе о результатах аукциона.

Аукцион проводится 22 июня 2016 года в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов.

Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с 07.06.2016 по 17.06.2016 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок:

(017) 327-48-36, 327-40-22 (коммунальное унитарное предприятие «Минский городской центр недвижимости»).

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

ОАО «Управляющая компания холдинга «ГОРИЗОНТ» проводит повторный открытый аукцион по продаже недвижимого имущества

Аукцион проводится в соответствии с действующим законодательством и Положением ОАО «Управляющая компания холдинга «ГОРИЗОНТ» «О порядке организации и проведения аукционов по продаже капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей».	
ЛОТ №1	Капитальное строение с инв.№500/С-41303 по адресу: г.Минск, пер.Софьи Ковалевской, 52/23. Площадь - 239,0 кв.м. Наименование - Здание складов. Назначение - Здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, расположенное на земельном участке с кадастровым номером 500000000005000418, пл.19.9465 га, предоставленном продавцу на праве постоянного пользования (Доля продавца в праве постоянного пользования: 1773/2500), с установленными ограничениями: Санитарно-защитные полосы водоводов, площадь 2.5940 га; Охранная зона магистральных трубопроводов, площадь 1.6738 га; Доля в праве постоянного пользования на земельный участок, относящаяся к капитальному строению после регистрации перехода прав собственности — 3/1250. Объект недвижимости обременен договором аренды. Условия дальнейшего использование объекта - в соответствии с регламентом генерального плана г. Минска.
Начальная цена (в т.ч. НДС 20%), бел. руб.	**1 485 472 080**
Задаток, 5%	**74 273 604**
Шаг аукциона	5%
Сведения об организаторе торгов, его местонахождение и контактные телефоны	ОАО «Управляющая компания холдинга «ГОРИЗОНТ» 220029, г. Минск, ул. Красная, д. 7, пом. 1, каб. 25. тел. 8 017 286 78 59, факс 8 017 286 76 80.
Сведения о продавце, его местонахождение и контактные телефоны	ОАО «Управляющая компания холдинга «ГОРИЗОНТ» 220029, г. Минск, ул. Красная, д. 7, пом. 1, каб. 25. тел. 8 017 286 78 59, факс 8 017 286 76 80.
Срок подписания договора купли-продажи	Договор купли-продажи должен быть заключен в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня утверждения протокола о результатах аукциона.
Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона	Победитель аукциона в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня утверждения протокола о результатах аукциона обязан возместить организатору аукциона затраты на его организацию и проведение на основании счета, выставленного организатором аукциона.
Условия оплаты	Оплата стоимости приобретенного на аукционе объекта осуществляется в срок, который будет установлен в договоре купли-продажи. Оплата задатка и лота производится резидентами в белорусских рублях на следующие банковские реквизиты: р/с 3012000790020 в ОАО «Банк БелВЭБ», код 226 г. Минск, пр-т Победителей, 29. Открытое акционерное общество «Управляющая компания холдинга «ГОРИЗОНТ». УНН 101059240 ОКПО 37392696. Оплата задатка и лота производится нерезидентами в белорусских рублях или в долларах США по курсу НБ РБ на дату оплаты на следующие банковские реквизиты: Сч./Асс.: 3012000790020(BYR); Сч./Асс.: 3012000790003 (USD) SWIFT CODE : BELBBY2X ОАО «Банк БелВЭБ», г. Минск, пр-т Победителей, 29 БИК: 153001226 Банк корреспондент CITIBANK N.A., NEW YORK SWIFT CODE: CITIUS33 Acc.36249772; Открытое акционерное общество «Управляющая компания холдинга «ГОРИЗОНТ» УНН 101059240 ОКПО 37392696. Если между продавцом и покупателем в течение срока, установленного для заключения договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и порядку оплаты за объект, оплата стоимости имущества должна быть произведена в течение 10 (десяти) календарных дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона.
Место, дата и время приема заявлений на участие в аукционе	Заявления на участие в аукционе и необходимые документы принимаются **до 27 июня 2016 г. (включительно)** в рабочие дни с 9.00 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Красная, д.7, пом.1, каб. 312.
Место, дата и время проведения аукциона	Аукцион состоится **01 июля 2016 г.** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Красная, д.7, пом.1, зал совещаний ОАО «Управляющая компания холдинга «ГОРИЗОНТ».
Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах регламентирован Положением ОАО «Управляющая компания холдинга «ГОРИЗОНТ» «О порядке организации и проведения аукционов по продаже капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей»	

Дополнительная информация по тел: +375 17 284 94 32; +375 29 239 39 64, +375 44 580 63 02
email: tushinskaya@horizont.bn.by

Извещение о проведении торгов

Дата, время, место и форма проведения торгов	Начало проведения торгов в 11.00 05 июля 2016 г. по адресу: г. Минск, ул. Адама Шемеша, д. 28, пом. 3 Торги проводятся в форме аукциона
Начальная цена предмета торгов	Начальная цена: Лоты с 1 по 14 — 9 731 645 000 белорусских рублей за каждый лот. Лот 15 — 7 961 470 000 белорусских рублей
Шаг аукциона	Лоты с 1 по 14 — 486 582 250 белорусских рублей по каждому лоту. Лот 15 — 398 073 500 белорусских рублей
Сведения о предмете торгов и порядок ознакомления с ним	Предмет торгов: Лоты с 1 по 14 — простые акции ЗАО «БИТ-Банк» код выпуска BY50001B3704. Количество акций в одном лоте — 9 731 645 штук. Лот 15 — простые акции ЗАО «БИТ-Банк» код выпуска BY50001B3704 в количестве 7 961 470 штук. Часть предмета торгов (лоты с 1 по 4) имеет обременения (находится в залоге). Согласие залогодержателя на отчуждение получено 01.06.2016 г. Ознакомиться с информацией о предмете торгов можно в рабочие дни с 09.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Адама Шемеша, д. 28, пом. 3 с обязательным предварительным согласованием времени ознакомления.
Сведения о продавце, его контактные телефоны	СООО «Лаки Кэренси» +375-44-740-49-63 или +375-29-504-34-99
Сведения об организаторе торгов, его местонахождение и контактные телефоны	Ликвидатор СООО «Лаки Кэренси» Солодуха Александр Николаевич г. Минск, ул. Адама Шемеша, д. 28, пом. 3; +375-44-740-49-63 или +375-29-504-34-99
Местонахождение предмета торгов	г. Минск, ул. Адама Шемеша, д. 28, пом. 3
Размер, порядок и сроки внесения суммы задатка, банковские реквизиты, на которые должна быть перечислена эта сумма	Размер задатка: Лоты с 1 по 14 — 973 164 500 белорусских рублей за каждый лот. Лот 15 — 796 147 000 белорусских рублей. Задаток уплачивается не позднее 04.07.2016 г. платежными поручениями либо путем внесения наличных денежных средств на текущий (расчетный) счет СООО «Лаки Кэренси» № 3012585520019 в ОАО «Технобанк», код 182, г. Минск, УНП 191041353
Место, дата, время начала и окончания приема заявлений на участие в торгах и прилагаемых к ним документов	Заявления на участие в торгах и прилагаемые к нему документы принимаются с момента публикации настоящего объявления и не позднее 04.07.2016 г. по адресу: г. Минск, ул. Адама Шемеша, д. 28, пом. 3 в период времени с 09.00 до 18.00 с предварительным согласованием времени подачи с организатором торгов
Перечень документов, прилагаемых к заявлению на участие в торгах	К заявлению прилагаются документы в соответствии с пунктом 12 Положения о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденного Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 г. № 16
Информация о необходимости возмещения участником, выигравшим торги, затрат на организацию и проведение торгов	Участник, выигравший торги, не осуществляет возмещения затрат на организацию и проведение торгов
Порядок оформления участия в торгах	Подача организатору торгов заявления на участие в торгах с приложением документов, указанных в настоящем извещении
Порядок оформления результатов торгов	Протокол о результатах торгов
Срок оплаты приобретенного предмета торгов	В течение 3 (трех) банковских дней с момента заключения договора
Информация о возможности в случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, продажи предмета торгов этому участнику	В случае признания торгов несостоявшимися в связи с тем, что заявление на участие в них было подано только одним участником либо для участия в них явился только один участник, возможна продажа предмета торгов этому участнику
Срок подписания договора	Не позднее 08.07.2016 г.

Филиал «Центр «Белтехинвентаризация» сообщает о снятии с аукционных торгов имущества, обращенного в доход государства, назначенных на 16 июня 2016 г. Извещение, опубликованное в газете «Звязда» от 02 июня 2016 г., считать недействительным.

УНП 102353509

Извещение о повторном открытом аукционе

по продаже изолированного помещения
29 июня 2016 года

Вид аукциона	Открытый
Предмет аукциона	Изолированное помещение с инвентарным номером 400/D-96669 (помещение № 3) общей площадью 80,7 м², год постройки — 2008; расположено на 1-м этаже 15-этажного дома. Материал стен — кирпич, железобетонные панели
Начальная цена продажи	**1 279 046 160 рублей (с учетом НДС 20%)** (с учетом деноминации **127 904,62 рубля**)
Кадастровый номер земельного участка	**440100000002005481**
Месторасположение земельного участка	**г. Гродно, ул. Пушкина, 37**
Размер земельного участка	**0,2000 га**
Продавец	Торговое унитарное предприятие «Торговый дом «Берестье-стеклоопт», г. Брест, ул. Белорусская, 49 «Г», тел. (0162) 292822
Организатор аукциона	КУП по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», тел. 720537, 720546.
Дата проведения аукциона	**29 июня 2016 года**
Время проведения аукциона	**12.00**
Место проведения аукциона	**г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, актовый зал**
Место приема заявлений и прилагаемых к нему документов	**г. Гродно, пл. Ленина, 2/1, кабинет 57**
Дата и время начала приема документов	16 июня 2016 года в 8.00
Дата и время окончания приема документов	24 июня 2016 года в 17.00
Сумма задатка	**100 000 000 рублей** (с учетом деноминации **10 000 рублей**)
Шаг аукциона	5 %

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие соглашения с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:
– копии платежных поручений о внесении **задатка** за подачу заявления на расчетный счет 3012000041810 в филиале №400 ГОУ ОАО АСБ «Беларусбанк», код 752, УНП 590727594 получатель — ГП «Гродненский центр недвижимости», **Юридическое лицо**: доверенность, выданную представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), одну копию учредительных документов; **Физическое лицо**: паспорт, а в случае участия в аукционе представителя физического лица — паспорт и нотариально заверенную доверенность.
Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.
В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене продажи, увеличенной на 5 процентов.
Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи.
Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) подписывается в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона.
Победитель обязан возместить расходы, связанные с организацией и проведением аукциона, в течение 3 рабочих дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.
Адрес сайта: **www.grodno.gov.by**

Управляющий ООО «ПрофДМ»

проводит повторные торги в форме открытого аукциона по продаже имущества ДУП «ПМК-199» УП «Минскоблсельстрой» (УНП 690018982), а именно:

№	Описание	Начальная цена, бел. руб.
1	Административно-бытовое здание, общ.пл. 636,1 кв.м и условный земельный участок, расположенный по адресу: Минская область, Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Демина, д. 35В	485 837 400
2	Помещение АТС (изолированное) общ. пл. 45,3 кв.м (в составе: помещение — 38,06 кв.м, помещение — 6,7 кв.м), расположенное по адресу: Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Мелиоративная, 15Б	92 364 600
3	Блок бытового обслуживания (изолированное помещение) общ. пл. 467,3 кв.м (в составе: кладовая — 3,6 кв.м, кладовая — 5,3 кв.м, коридор — 4,3 кв.м, помещение — 5,0 кв.м, коридор — 16,6 кв.м, коридор — 19,8 кв.м, сан.узел — 5,5 кв.м, сан.узел — 4,2 кв.м, сан.узел — 3,9 кв.м, помещение — 10,0 кв.м, помещение — 13,8 кв.м, помещение 275,1 кв.м, подвальное помещение 100,2 кв.м), расположенное по адресу: Минская область, Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Мелиоративная, 15Б	664 927 200

Аукцион состоится 17.06.2016 г. в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1 — 1132 (1118-27). Заявки на участие в аукционе принимаются с 03.06.2016 по16.06.2016 г.
Для участия в торгах лицо, заявившее о своем участии в торгах, вносит задаток в счет обеспечения оплаты приобретаемого на торгах имущества в размере 1 процента от начальной цены имущества должника, выставляемого на торги. Задаток перечисляется на следующие реквизиты: р/с № 3012401820017 в РКЦ 21 в филиале ОАО «Белагропромбанк» г. Борисова, код 942, УНП 690018982.
По вопросу участия в аукционе, ознакомления с предметами торгов, а также по всем иным интересующим вопросам, связанным с проведением торгов, обращаться по тел. +375 (17) 395-81-34; +375 (29) 698-51-76.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА

Наименование	Характеристика
ЛОТ 1	
Наименование объекта, краткая характеристика, адрес расположения	капитальное строение, инв. № 452/С-7331 (назначение — здание специализированное для общественного питания, наименование — здание столовой), площадью 418,5 кв.м., расположенное по адресу: Гродненская область, г.п. Зельва, ул. Булака, 33Б. Составные части и принадлежности: подвал, навес, покрытия
Земельный участок, на котором расположен объект	кадастровый номер 422655100001001644, площадью 0,0831 га (назначение — земельный участок для размещения объектов общественного питания (обслуживания здания столовой)) по адресу: г.п. Зельва, ул. Булака, 33Б
Начальная цена продажи	428 884 600 (четыреста двадцать восемь миллионов восемьсот восемьдесят четыре тысячи шестьсот) белорусских рублей с учетом НДС
Сумма задатка	21 444 230 (двадцать один миллион четыреста сорок четыре тысячи двести тридцать) белорусских рублей
Условия аукциона	– вовлечение в хозяйственный оборот в течение двух лет с момента покупки; – возмещение победителем аукциона затрат продавца на организацию и проведение аукциона, в том числе по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 4% от конечной цены продажи, и возмещения затрат на проведение рыночной оценки объектов недвижимости и имущества (здания столовой) в сумме 13 769 200 рублей
Продавец	ОАО «Зельвенская сельхозхимия», 231940, Гродненская область, г.п. Зельва, ул. Булака, 34, тел./факс 8-01564-245-39
Организатор торгов	Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 45-05-38, 41-98-32
Условия оплаты	По договоренности сторон
Срок заключения договора купли-продажи	Не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов
Номер р/с для перечисления задатка	Р/с 3012579170017 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка 153001739, УНП 500833225
Аукцион состоится 22 июня 2016 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209	

К участию в аукционе допускаются физические лица, юридические лица и индивидуальные предприниматели, подавшие организатору аукциона в названный в извещении срок заявление с приложением необходимых документов и внесшие в установленном порядке на указанный в извещении текущий (расчетный) счет сумму задатка, получившие билеты участников аукциона с указанием даты регистрации заявления и заключившие с организатором аукциона соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.
Для участия в аукционе в указанный в извещении срок в Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» подается заявление на участие в аукционе со следующими документами:
заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на текущий (расчетный) счет, указанный в извещении;
юридическим лицом — резидентом Республики Беларусь — копия документа, подтверждающая государственную регистрацию юридического лица;
индивидуальным предпринимателем — документ, подтверждающий государственную регистрацию индивидуального предпринимателя, и его копия, которая заверяется организатором аукциона;
юридическим лицом — нерезидентом Республики Беларусь — легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с удостоверенным переводом на белорусский или русский язык.
При подаче документов на участие в аукционе организатору аукциона предъявляются:
представителем юридического лица, индивидуального предпринимателя — доверенность (документ, подтверждающий полномочия должностного лица) и документ, удостоверяющий личность этого представителя;
физическим лицом — документ, удостоверяющий личность физического лица;
представителем физического лица — доверенность и документ, удостоверяющий личность представителя.
Прием заявлений на участие в аукционе со всеми необходимыми документами заканчивается в установленные организатором аукциона день и время, указанные в извещении. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата его регистрации в журнале регистрации заявлений на участие в аукционе. Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за 3 календарных дня до назначенной даты проведения аукциона, о чем организатором аукциона извещаются участники аукциона.
В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов. Если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним лицом, предмет аукциона продается этому лицу при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5 процентов.
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 14.01.2016 г.

Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 209, с 8.30 до 17.30 (понедельник - четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница)
Последний день приема заявлений — 16 июня 2016 г. до 15.00

Телефоны для справок: 45-05-38, 41-98-32 — Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» http://grodnoino.by/

ВНИМАНИЮ ПРЕДПРИЯТИЙ, ОРГАНИЗАЦИЙ И ИНДИВИДУАЛЬНЫХ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЕЙ!

Фондом «Гронооблимущество» проводится аукцион по продаже здания яслей-сада с пристройкой и принадлежностями, расположенного по адресу: Волковысский район, Росский сельсовет, агрогородок Ендриховцы, улица Молодежная, 2. **Начальная цена продажи 2 203 686 497 рублей (с учетом деноминации – 220 368 рублей 65 копеек).**

АУКЦИОН СОСТОИТСЯ 23 июня 2016 года в 11.30.

Заявки на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. 17 Сентября, 39. Последний день подачи заявлений на участие в аукционе — 17 июня 2016 года до 12.00.

Подробная информация по телефонам:
в г. Волковыске — (801512) 4-50-25; в г. Гродно — (80152) 772915, 722518.

УНП 500580576

БЕЛАРУСКІ НАРОДНЫ БАНК
BELARUSKY NARODNY BANK

ОАО «БНБ-Банк» сообщает о внесении изменений в Государственный реестр ценных бумаг в связи с аннулированием части третьего выпуска облигаций ОАО «БНБ-Банк» и сокращением количества ценных бумаг на 181 штуку. После аннулирования части третьего выпуска количество облигаций, зарегистрированных в Государственном реестре ценных бумаг за № 5-200-02-2616, составляет 19 штук.

Лицензия на осуществление банковской деятельности, выданная Национальным банком Республики Беларусь № 10 от 07 июня 2013 г. УНП 100513485.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ!

Рулет з курынай грудкі

Спатрэбіцца: *філе курынае (тры паўфіле) — 700 г, курага — 9 шт., апельсін (6 долек) — 0,5 шт., соевы соус — 2 ст. л., алей — 2 ст. л., часнок — 3 зубкі, перац чорны свежамолаты, соль.*

У ёмістасць наліваем па 2 ст. лыжкі соевага соусу і алею. Дабаўляем чорны перац. Мяшаем да стану эмульсіі. У курыным філе робім надрэзы ў выглядзе кішэнькі.

Абмазваем філе з усіх бакоў соевай эмульсіяй. Яе на гэта павінна пайсці прыкладна палова. Пакідаем грудку марынавацца на 30-60 хвілін.

А тым часам вызваляем ад лупіны апельсін, адбіраем 6 долек (гэта прыкладна палова апельсіна). Вызваляем долькі ад плёнак.

У соевую эмульсію, якая засталася, дабаўляем здробнены часнок.

Рассцілаем харчовую плёнку, выкладваем на яе прамарынаванае філе. У кішэньку кладзём па дзве долькі апельсіна і па 3 шт. курагі. Закрываем кішэньку. Абмазваем рулет соева-алейнай эмульсіяй з часнаком.

Загортваем курыны рулет у плёнку. Абмотваем у два-тры слаі. З двух бакоў завязваем плёнку вузламі і для надзейнасці зверху абкручваем ніткамі. Атрымліваюцца такія «цукеркі». Апускаем нашы «цукеркі» ў ваду, даводзім да кіпення і варым пад накрыўкай на слабым агні 60 хвілін.

Вымаем рулеты з вады, пакідаем астываць да пакаёвай тэмпературы і адпраўляем у халадзільнік гадзін на 5. Астуджаны рулет вызваляем ад плёнкі, рэжам і падаём на стол. Ён атрымліваецца неверагодна сакавітым і смачным.

Ёгуртавы пірог

Спатрэбіцца. *Для цеста: масла — 250 г, мука — 400 г, жаўток яечны — 4 шт., разрыхляльнік — 1 пач., ванілін — 1 пач. Для начынкі: ёгурт — 300 г, смятана (25%) — 400 г, цукар — 150 г, бялок яечны — 4 шт.*

Масла размякчыць, бялкі аддзяліць ад жаўткоў. Жаўткі змяшаць з маслам, дабавіць муку, разрыхляльнік і ванілін. Замясіць цеста. Загарнуць у харчовую плёнку і адправіць у халадзільнік на 1-2 гадзіны (або ў маразілку на 30 хвілін). Дастаць, падзяліць на дзве часткі — адна большая, другая меншая. Большую частку выкласці ў форму, а меншую — зноў у маразілку.

Для начынкі змяшаць узбітыя бялкі з цукрам, ёгуртам і смятанай.

Выліць начынку на папярэдне выкладзенае ў форму цеста з загнутымі краямі.

Зверху надраць на тарцы другую частку цеста. Адправіць у духоўку на 30 хвілін пры 180 °С. Дастаць, астудзіць, парэзаць.

УТУЛЬНЫ ДОМ

Колер на кухні

Адным з галоўных параметраў, які ўплывае на агульны выгляд кухні, лічыцца колер столі. Для маленькай кухні лепш за ўсё выкарыстоўваць самыя светлыя колеры з палітры. Насычаныя яркія колеры «апусцяць» столь. Нацяжныя столі з яркім і выразным малюнкам пажадана ўсталёўваць на кухнях з вялікай плошчай. У шматузроўневай столі не варта выкарыстоўваць больш за тры колеры. Адзін з іх павінен быць абавязкова светлым.

Для столі маленькай кухні дызайнеры раяць выкарыстоўваць наступныя колеры: белы, светла-бэжавы, малочны, сметанковы, светла-шэры, светла-залацісты, светла-бірузовы, светла-ліловы і іншыя тоны са светлага шэрагу колеравай палітры.

Найлепшыя спалучэнні колераў у адным кухонным гарнітуры

• **Белы**. Спалучаецца практычна з усімі колерамі. Лепш за ўсё з сінім, чырвоным і чорным

• **Бэжавы**. Падыходзіць да блакітнага, карычневага, шэрага і белага

• **Шэры**. Нейтральны колер, які можа з'яўляцца базавым. Добра спалучаецца з бэжавым, крэмавым, ружовым, чырвоным, фіялетавым, карычневым, сінім

• **Ружовы**. Да гэтага колеру падыходзіць карычневы, белы, аліўкавы, шэры, бірузовы

• **Чырвоны**. Ідэальна спалучаецца з жоўтым, белым, зялёным, сінім і чорным, магчыма спалучэнне з шэрым

• **Карычневы**. Спалучаецца з ярка-блакітным, крэмавым, ружовым, зялёным, бэжавым, светла-карычневым

• **Аранжавы**. Можна спалучаць з блакітным, сінім, ліловым, фіялетавым, зялёным

• **Жоўты**. З сінім, ліловым, блакітным, шэрым, чорным, бэзавым

• **Зялёны**. Падыходзіць да залаціста-карычневага, жоўтага, чорнага, светла-бэжавага

• **Блакітны**. Падыходзіць да чырвонага, шэрага, аранжавага, ружовага, белага, жоўтага

• **Сіні**. Пасуе да ліловага, зялёнага, жоўтага, аранжавага, чырвонага

• **Бэзавы**. Да жоўтага, зялёнага, карычневага, бэжавага

• **Чорны**. Універсальны элегантны колер. Добра глядзіцца з усімі колерамі. Лепш за ўсё спалучаецца з аранжавым, ружовым, зялёным, белым, чырвоным, жоўтым.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	4.42	21.35	16.53
Віцебск —	4.23	21.32	17.09
Магілёў —	4.32	21.25	16.53
Гомель —	4.37	21.12	16.35
Гродна —	4.59	21.48	16.49
Брэст —	5.08	21.40	16.32

Месяц

Апошняя квадра 29.05–04.06.

Месяц у сузор'і Шалі.

Імяніны

Пр. *Івана, Міхаіла, Уладзіміра.*

К. *Эмы, Францішка.*

Фота Соф'і КУСЯНКОВАЙ.

ЗАЎТРА

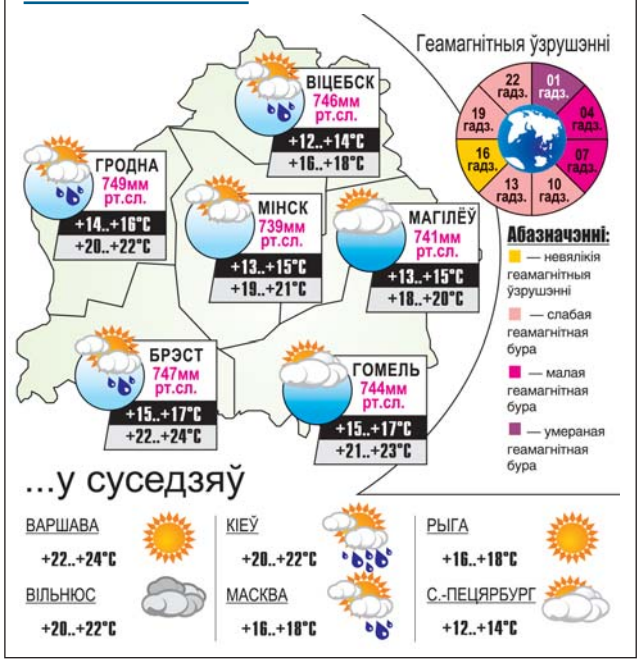

УСМІХНЕМСЯ

— Сямён, чым збіраешся заняцца на выхадных?

— Вой, Саша, я даўно не быў на канапе, шмат спраў там назбіралася.

Любоўны тэст.

1. Бярэш сваіх дзяўчыну і сабаку.
2. Замыкаеш іх у шафе.
3. Чакаеш 30 хвілін.
4. Адчыняеш.

Ну і хто шчаслівы цябе бачыць?

— Скажы мне, што ты чытаеш, і я скажу табе, хто ты.

— Цікава. Я вось чытаю Гамера, Платона, Сакрата...

— Хлус ты, Мікола...

— Дачушка, табе ўсяго 37! Не хвалюйся! Ты яшчэ сустрэнеш дурня сваёй мары!

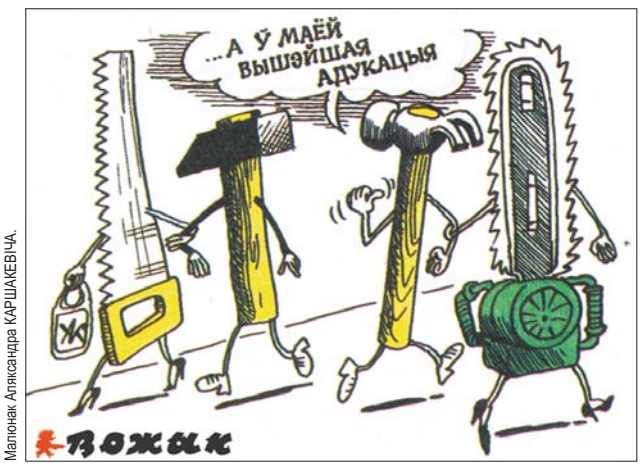

Малюнак Аляксандра КАРШАКЕВІЧА.

Даты Падзеі Людзі

4 ЧЭРВЕНЯ

1800 год — завяршылася будаўніцтва Белага дома ў Вашынгтоне. Афіцыйная рэзідэнцыя прэзідэнта ЗША размешчана ў самым цэнтры Вашынгтона — на Пенсільванія-авеню. Будынак быў узведзены па праекце архітэктара Джэймса Хобэна, а ўчастак для будаўніцтва выбіраў сам Джордж Вашынгтон, першы прэзідэнт ЗША. 4 чэрвеня 1800 года будаўнічыя работы былі завершаны, і першымі гаспадарамі Белага дома сталі прэзідэнт ЗША Джон Адамс і яго жонка Абігайль. Традыцыйная назва замацавалася за рэзідэнцыяй амаль адразу ж. Справа ў тым, што будынак, абліцаваны белым вірджынскім пясчанікам, моцна вылучаўся сярод навакольных дамоў, пабудаваных з чырвонага граніту. У 1902 годзе прэзідэнт Тэадор Рузвельт абвясціў «Белы дом» афіцыйнай назвай прэзідэнцкай рэзідэнцыі.

1801 год — 215 гадоў таму нарадзіўся (Ніжагародская губерня, Расія) Міхаіл Паўлавіч Бястужаў-Румін, дзекабрыст, падпаручнік. З 1820 года — у лейб-гвардыі Сямёнаўскага палка, пасля паўстання якога (1820) і расфарміравання пераведзены ў Палтаўскі пяхотны полк, які з 1823 г. размяшчаўся ў Бабруйскай крэпасці. З 1823 года — член Паўднёвага таварыства дзекабрыстаў. Адзін з распрацоўшчыкаў Бабруйскага плана дзекабрыстаў (1823). Прыхільнік знішчэння самадзяржаўя і ўстанаўлення рэспублікі. Разам з Мураўёвым-Апосталам склаў рэвалюцыйны катэхізіс і пракламацыі да паўстанцаў. У 1826 годзе быў арыштаваны і дастаўлены ў Магілёў, затым адпраўлены ў Петрапаўлаўскую крэпасць. Па рашэнні Вярхоўнага крымінальнага суда ў тым жа годзе быў павешаны.

1821 год — 195 гадоў таму нарадзіўся (мястэчка Радашковічы, цяпер у Маладзечанскім раёне) Юльян Гарайн, пісьменнік і падарожнік. Скончыў Мінскую гімназію. Вучыўся ў Маскоўскім універсітэце. У 1840-1850 гадах жыў у Мінску. Сябраваў з В. Дунінам-Марцінкевічам. На пастаноўку яго «Ідыліі» адгукнуўся артыкулам «Фізіялогія прымавак», апублікаваным у газеце «Варшаўскі дзённік». Аўтар успамінаў «З жыцця паэта» пра У. Сырокомлю, дзе падрабязна апісаў знаходжанне паэта ў Мінску. У 1870-я гады жыў у ЗША, дзе сустракаўся з Г. Сянкевічам і выдаў аповесць «5 П — 1 Р». Выкарыстаў беларускія народныя паданні пра цяжкае жыццё беларускага прыгонніцкага сялянства. Памёр у 1883 годзе.

Было сказана

Максім Танк, народны паэт Беларусі:

Камнем кідаюць пасля дружбы,
Пасля кахання і знявагі.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫЛА, Н.КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С.РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК (намеснік галоўнага рэдактара).

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 284 44 04, падпіскі і распаўсюджвання — 284 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.023. Індэкс 63850. Зак. № 2173. Нумар падпісаны ў 19.30 3 чэрвеня 2016 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12